

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ Α.

Αριθμός φύλλου 139

Εν Αθήναις τῆ 12 ΙΟΥΛΙΟΥ

1907

Αριθ. 10210

Προκήρυξις διαγωνισμοῦ πρὸς συγγραφήν διδασκικῶν βιβλίων πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων τῆς μέσης ἐκπαίδευσως ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ

ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Ἐχον ὑπ' ὄψιν τὸν περὶ διδασκικῶν βιβλίων ΓΣΑ νόμον τῆς 4 Ἀπριλίου ἔ. ἔ. καὶ τὸ πρὸς ἐκτέλεσιν τούτου Β. Διάταγμα τῆς 14 Μαΐου 1907, προκηρύσσει διαγωνισμὸν πρὸς συγγραφήν διδασκικῶν βιβλίων πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων τῆς μέσης ἐκπαίδευσως κατὰ τὸν δημοσιευόμενον πρόγραμμα ποσότητος καὶ οἰκονομίας τῆς ὕλης τῶν βιβλίων τούτων, τὸ καταρτισθὲν κατὰ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ ἐπιμένοντος νόμου. Τελευταία ἡμέρα τῆς παραδόσεως τῶν εἰς τὸν διαγωνισμὸν ἀποβληθσομένων βιβλίων ὀρίζεται ἡ 31 Ἰανουαρίου 1908 μέχρι τῆς 6 ὥρας μ. μ.

Ἐν Αθήναις τῆ 5 Ἰουλίου 1907.

Ὁ Υπουργός

Α. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

τῆς ποσότητος καὶ οἰκονομίας τῆς ὕλης τῶν διδασκικῶν βιβλίων τῆς μέσης ἐκπαίδευσως, συνταχθὲν ὑπὸ τῆς κατὰ τὸ 3^{ον} ἄρθρον τοῦ ΓΣΑ νόμου περὶ διδασκικῶν βιβλίων καταρτισθεῖσης ἐπιτροπείας.

Α. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

1. Ἱστορία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης διὰ τὴν Α' τάξιν τοῦ ἑλλην. σχολείου, μέχρι πέντε τυπογρ. φύλλων. Περιεχόμενον

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ὁρισμὸς καὶ διαίρεσις τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Συνταμωτάτη περιληψὶς τοῦ περιεχομένου τῶν ἱστορικῶν, διδασκικῶν καὶ προσηπτικῶν βιβλίων τῆς Π. Δ. Γνώσσα τῶν βιβλίων τῆς Π. Δ. Ὁρισμὸς καὶ διαίρεσις τῆς Ἱερᾶς ἱστορίας.

ΤΜΗΜΑ Α'

Ἡ ἀρχαιότατη ἱστορία τοῦ κόσμου.

Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου. Ἡ πτώσις τῶν πρωτοπλάτων. Κάνν καὶ Ἄβελ. Ὁ κατακλυσμός. Ἡ πυρροποσία.

ΤΜΗΜΑ Β'

Ἱστορία τῶν Πατριαρχῶν τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Ἀβραάμ. Καταστροφή τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρρων. Δοκιμασία τοῦ Ἀβραάμ. Γάμος τοῦ Ἰσαάκ. Ἰδοὶ τοῦ Ἰσαάκ. Φυγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ἰακώβ καὶ Λάβαν. Ἐπιστροφή τοῦ Ἰακώβ. Πάλησις τοῦ Ἰωσήφ. Ὁ Ἰωσήφ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πετεφρῆ καὶ ἐν τῇ φυλακῇ. Δόξα τοῦ Ἰωσήφ. Οἱ ἀδελ-

φοί τοῦ Ἰωσήφ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ. Φανέρωσι τοῦ Ἰωσήφ εἰς τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ. Ὁ Ἰακώβ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ. Θάνατος τοῦ Ἰακώβ καὶ τοῦ Ἰωσήφ.

ΤΜΗΜΑ Γ'

Ἱστορία τῶν Ἰσραηλιτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Οἱ Ἰσραηλιταὶ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ.

Γέννησις καὶ ἀνατροφή τοῦ Μωϋσέως. Φυγὴ τοῦ Μωϋσέως. Κλήσις τοῦ Μωϋσέως. Ἔξοδος τῶν Ἰσραηλιτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ἡ πορεία εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας.

Ἡ πορεία ἐν τῇ ἐρήμῳ. Ἡ νομοθεσία. Ἡ εἰδωλολατρεία τῶν Ἰσραηλιτῶν. Ὁ τελετουργικὸς νόμος. Τὰ μετὰ τὴν Μωσαϊκὴν νομοθεσίαν. Θάνατος τοῦ Μωϋσέως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ἡ κατάκτησις τῆς Χαναάν.

Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ. Ἰωβ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Ἡ ἐποχὴ τῶν κριτῶν τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Γεθωνὴλ. Δεβθόρα, Ἰεδών καὶ Ἰεφθά. Σαμψών. Ἡλ καὶ Σαμουὴλ. Ἐλθὼν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Ἡ ἐποχὴ τῶν βασιλέων τῶν Ἰσραηλιτῶν μέχρι τῆς διαίρεσός τοῦ βασιλείου.

Σαούλ, Δαυὶδ καὶ Γολιάθ. Ὁ Δαυὶδ βασιλεὺς τῶν Ἰσραηλιτῶν. Ἀμάρτια καὶ μετάνοια τοῦ Δαυὶδ. Ἀβεσσαλώμ. Ἐπίπνοδος καὶ θάνατος τοῦ Δαυὶδ. Σολομῶν. Ὁ ναός. Δόξα, ἀμάρτια καὶ θάνατος τοῦ Σολομῶντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'

Ἱστορία τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀπὸ τῆς διαίρεσός τοῦ βασιλείου μέχρι τῆς Βαβυλωνίου αἰχμαλωσίας.

Διαίρεσις τοῦ βασιλείου τῶν Ἰσραηλιτῶν, κατὰ τὰς ἀρσώτερας τῶν βασιλείων. Προφήται. Γολιάθ.

ΤΜΗΜΑ Δ'

Ἱστορία τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ τῆς Βαβυλωνίου αἰχμαλωσίας μέχρι τοῦ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

Ὁ Δανιὴλ. Οἱ τρεῖς παῖδες ἐν τῇ καμίνῳ. Ἡ ἄσκσις τῆς Βαβυλωνίας. Ἡ ἐπίπνοδος τῶν Ἰουδαίων. Ἐσθῆρ. Οἱ Ἰουδαῖοι ὑπὸ τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς διαδόχους αὐτοῦ. Ὁ Ἐλεάζαρος καὶ ἡ κόρη μετὰ τῶν ἑπτὰ υἱῶν. Οἱ Μακαβαῖοι.

Μεθ' ἑκάστου ἱστορικῶν κατὰ τὸν ἕνα ἐκ τῆς Πικτικῆς ἢ Κανθῆς Διαθήκης.

2. Ἱστορία τῆς Κανθῆς Διαθήκης διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ ἕκτου σφαιρίου, μέχρι ἕξ τυπογραφικῶν φύλλον. Περιεχόμενον.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ὁρισμὸς τῆς ἱστορίας τῆς Κανθῆς Διαθήκης. Συντομοτάτη περιλήψις τοῦ περιεχομένου τῶν βιβλίων τῆς Κ. Δ. Γλώσσης τῶν βιβλίων τῆς Κ. Δ.

ΜΕΡΟΣ Α'

Ὁ βίος τοῦ Σωτῆρος.

ΤΜΗΜΑ Α'

Ὁ ἰδιωτικὸς βίος τοῦ Σωτῆρος.

Ζαχαρίας καὶ Ἐλισάβετ. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου. Ἡ ἐπίκλησις τῆς Θεοτόκου πρὸς τὴν Ἐλισάβετ. Ἡ γέννησις τοῦ Προδρόμου. Ἡ γέννησις τοῦ Σωτῆρος. Ἡ ἐν τῷ ναῷ παράστασις τοῦ Σωτῆρος. Ἡ προαιρέσις τῶν μάγων. Ἡ φυγὴ τοῦ Ἰωσήφ εἰς Αἰγύπτον, ἡ βροχικονία τοῦ Ἡρώδου, ἡ ἐπίπνοδος τοῦ Ἰωσήφ εἰς Αἰγύπτου καὶ ἡ ἔγκρατιστασις αὐτοῦ ἐν Ναζαρέτ. Ὁ δωδεκαετής Ἰησοῦς ἐν τῷ ναῷ. Τὸ κήρυγμα τοῦ Προδρόμου. Ἡ βάπτισις τοῦ Σωτῆρος.

ΤΜΗΜΑ Β'

Ὁ δημόσιος βίος τοῦ Σωτῆρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Οἱ Ἀπόστολοι καὶ αἱ πρὸς αὐτοὺς παραγγιλίαι τοῦ Σωτῆρος. Ἡ ἐκ τοῦ ναοῦ ἐκδιείξις τῶν πωλούντων. Ὁ Σωτὴρ καὶ ἡ Σαμαρείτις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ἡ ἐπι τοῦ θρόνου οὐμῖα τοῦ Σαμαρείου.

- 1) Οἱ μακαριολογίαι καὶ ὁ βίος τῶν μαθητῶν τοῦ Σωτῆρος.
- 2) Περὶ ἔργης, περιτροπῆσις καὶ μίσους πρὸς τὸν πληστον καὶ συνδιαλλαγῆς πρὸς αὐτὸν. 3) Περὶ ἔργου, ἀνεπιτακίας καὶ βοηθείας τοῦ πληστον καὶ ἀγάπης πρὸς τοὺς ἐχθρούς.
- 4) Περὶ ἐπιτιμῶν καὶ προσηυχῆς καὶ νηστειῶν. 5) Περὶ ἐπιτιμῶν ἐπιγνῶν ἀγνάθων. 6) Περὶ κατακρίσεως τοῦ πληστον. 7) Περὶ τῆς ὁδοῦ τῆς αἰωνίου μακαριότητος. 8) Περὶ τῶν ψευδῶν Χριστιανῶν διδασκαλῶν. 9) Περὶ τῆς ζωῆς καὶ τῆς νεκρῆς πίστεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Παραβολαὶ τοῦ Σωτῆρος.

Ἡ παραβολὴ τοῦ σπέρματος. Αἱ παραβολαὶ τῶν ζιζανίων, τοῦ κόκκου ἀνάπτης, τῆς ζιμῆς καὶ τῆς σκλήνης. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀρονοῦ πλοῦτου. Ἡ παραβολὴ τοῦ Σαμαρείτου. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ. Ἡ παραβολὴ τοῦ τελευτῶν καὶ Φαρισαίου. Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουτοῦ καὶ τοῦ πτωχοῦ. Ἡ παραβολὴ τοῦ βυθίου. Ἡ παραβολὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ἀμπελοῦτος. Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων. Ἡ παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Θάματα τοῦ Σωτῆρος.

Τὸ ἐν Κανθῆ θάμα. Ὁ χορτασμὸς τῶν πεντακισχιλίων. Ἡ ἱασις τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλικοῦ. Ἡ ἱασις τοῦ δούλου τοῦ ἑκτοντάγρου. Ἡ ἱασις τοῦ παραλυτικοῦ (Ματθ. θ' 1-8).

Μέρους 6' 1-12. Λουκ. ε' 17-26). Ἡ ἱερίαι τοῦ ἐπὶ τρεῶν-
κοντα καὶ ὀκτὼ Ἴτη παραλοῦτος (Ἰωάν. ε' 1-15). Ἡ
ἰουαὶ τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ. Ἡ ἀνάστασις τοῦ μονογενοῦς
υἱοῦ τῆς γάρας. Ἡ ἀνάστασις τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰακείρου.
Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Ἡ εὐαγγελισμὸς τῶν παιδῶν ὑπὸ τοῦ Σωτῆρος. Ἡ μετα-
μόρφωσις τοῦ Σωτῆρος. Ὁ θάνατος τοῦ Προδρόμου. Ἡ
ἐπίσημος εἰσὸς τοῦ Σωτῆρος εἰς Ἱερουσόλυμα. Ὁ ὕπὸ
τοῦ Σωτῆρος δριμύτατος ἔλεγχος καὶ ταλαιψωμὸς τῶν Γραμ-
ματέων (καὶ Φαρισαίων. Ἡ κλήσις τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.
Ὁ μυστήριος δειπνός. Οἱ ταπεινοὶ λόγοι τοῦ Σωτῆρος πρὸς
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Ὁ Σωτὴρ ἐν Γεθσημανῇ. Ὁ Σωτὴρ
πρὸ τοῦ Ἄννα, ἀρραγὸς τοῦ Πέτρου. Ὁ Σωτὴρ πρὸ τοῦ
Καζάρθ καὶ τοῦ Μεγάλου Συνεδρίου. Ὁ Σωτὴρ πρὸ τοῦ
Πιλάτου. Ἡ σταυρώσις καὶ ὁ θάνατος τοῦ Σωτῆρος. Ἡ
ἀποκαθλίωσις καὶ ταφὴ τοῦ Σωτῆρος καὶ ἡ ἀσφάλισις τοῦ
τάφου αὐτοῦ. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Σωτῆρος. Αἱ ἐμφανίσεις
τοῦ Σωτῆρος. Ἡ ἀνάληψις τοῦ Σωτῆρος.

ΜΕΡΟΣ Β'

Ἡ ἐποχὴ τῶν Ἀποστόλων.

Ἡ Πεντηκοστή. Ὁ πρωτοεργάτης Σάββανος. Ἡ εἰς τὸν
Χριστιανισμὸν προσέλευσις τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Ὁ
Ἀπόστολος Παῦλος ἐν Ἀθήναις. Αἱ Ἀποστολὴ καὶ ὁδοπο-
ρικαὶ τοῦ Παύλου. Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος. Ὁ Ἀπόστολος
Ἰωάννης. Οἱ λοιποὶ Ἀπόστολοι.

Μεθ' ἑκάστου ἰσότηριμα κατὰλληλον ῥητῶν ἐκ τῆς Π.
ἡ Κ. Δ.

3. **Ὁρθόδοξος Κατηχητικὸς** διὰ τὴν Γ' τάξιν τοῦ
ἑλλν. σχολείου, μέχρι τεσσάρων τυπογραφικῶν φύλλων.
Περιεχόμενον·

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ὁρισμός, διαίρεσις καὶ ἔκταξις τῆς Ὁρθοδόξου Κατηχη-
τικῆς. Θεσηκαὶ καθ' ἑλου. Χριστιανικὴ Θεσηκαὶ. Ἀποκά-
λυψις. Ἡ Ἁγία Γραφή. Ἡ Ἱερὰ Παράδοσις.

ΜΕΡΟΣ Α'

Δογματικόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Περὶ τοῦ Θεοῦ, τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου, τῆς κτίσεως
τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς συντηρήσεως καὶ κυβερνήσεως
καθ' ἑμῶν.

Ὅσα εἰς τὴν ἰδιότητα τοῦ Θεοῦ. Ἡ Ἁγία Τριάς. Ἡ
ἐπιμόρφσις τοῦ κόσμου καθ' ἑλου. Οἱ Ἄγγελοι. Ὁ ἔνθρω-
πος. Ἡ ῥημιότητα καὶ πῶσις τοῦ ἀνθρώπου. Τὰ ἀποτε-
λέσματα τῆς ἑτάσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ συντήρησις καὶ
κυβερνήσις τοῦ κόσμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Περὶ τοῦ Σωτῆρος καὶ τῆς δι' αὐτοῦ σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου.

Γενετὴ διδασκαλία περὶ τῆς σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου.
Ἐποπαινετικὴ τῆς ἀνθρωπότητις πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ Σωτῆ-

ρος. Τὸ Θεάνθρωπον τοῦ Σωτῆρος. Τὸ ἐπίσημον ἔργον τοῦ
Σωτῆρος. Ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος. Ὁ θάνατος τοῦ
Σωτῆρος. Ἡ εἰς Ἄδου κἀθοδος καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Σω-
τῆρος. Ἡ εἰς τοὺς οὐρανούς ἀνάληψις. Ἡ ἐκ δεξιῶν τοῦ
Πατρὸς κἀθῆρα καὶ ἡ δευτέρα ἔλευσις τοῦ Σωτῆρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τῆς δι' αὐτοῦ
ἀναγεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Τὸ Ἁγιον Πνεῦμα. Ἡ διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀναγέν-
νησις καὶ δικαιοσύνη καὶ δι' αὐτοῦ ἀγαπήσις τοῦ ἀνθρώπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Περὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν μέσων, δι' ἃν αὐτὴ ἐνεργῇ
τὸν ἀγαθὸν τῶν πιστῶν.

Ὁρισμός, ἴδρυσις καὶ σκοπιὰ τῆς Ἐκκλησίας. Ἰδιότητες
τῆς Ἐκκλησίας. Κέντρον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ζουσιαις.
Τὰ μυστήρια καθ' ἑλου. Τὸ βῆψισμα. Τὸ χρῆσμα. Ἡ
εὐχαριστία. Ἡ ἔξομολόγησις. Τὸ εὐχέλαιον. Ὁ γάμος.
Ἡ ἱερουσινα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Περὶ τῆς μελλούσης ζωῆς.

Ἡ μερική κρίσις τοῦ Θεοῦ. Ἡ καθολική κρίσις τοῦ Θεοῦ.

ΜΕΡΟΣ Β'

Ἠθικόν.

Ἡ πρώτη ἐντολή. Ἡ δευτέρα ἐντολή. Ἡ τρίτη ἐντολή.
Ἡ τετάρτη ἐντολή. Ἡ πέμπτη ἐντολή. Ἡ ἕκτη ἐντολή.
Ἡ ἕβδομη ἐντολή. Ἡ ὄγδοη ἐντολή. Ἡ ἐνάτη ἐντολή. Ἡ
δέκατη ἐντολή. Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν θείων ἐντολῶν. Ἡ
προσευχή καθ' ἑλου. Ἡ Κυριακή προσευχή.

4. **Ἐρμηνεὶα περικοπῶν κατ' ἐκλογὴν ἐκ
τῶν Εὐαγγελίων** διὰ τὴν Α' τάξιν τοῦ γυμνασίου,
μέχρι πέντε τυπογρ. φύλ.
Περιεχόμενον·

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια καθ' ἑλου. Τὰ κατὰ Ματθαίου
Εὐαγγέλιον. Τὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον. Τὸ κατὰ Λου-
κᾶν Εὐαγγέλιον. Τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον.

ΤΜΗΜΑ Α'

Ἡ ἐπὶ τοῦ δρους ὀμλία τοῦ Σωτῆρος (Ματθ. ε'-ζ').

- 1) Οἱ μακαρισμοὶ (ε' 3-12). 2) Ὁ βίος τῶν μαθητῶν
τοῦ Σωτῆρος (ε' 13-16). 3) Ἡ ἀγιότης τῆς ἠθικῆς διδασκα-
λίας τῆς Κ. Δ. πρὸς τὴν ἠθικὴν διδασκαλίαν τῆς Π. Δ.
(ε' 17-20). 4) Περὶ ὄργης, περιφρονησεως καὶ μίσεως πρὸς
τὸν πλησίον καὶ συνδιαλλαγῆς πρὸς αὐτὸν (ε' 21-26). 5)
Περὶ ὄρου (ε' 33-37). 6) Περὶ ἀνεμικαίας καὶ βουθέσις
τοῦ πλησίον (ε' 38-42). 7) Περὶ τῆς πρὸς τοὺς ἐχθρούς
ἀγάπης (ε' 43-48). 8) Περὶ ἐλεημοσιῶν (ε' 1-4). 9)
Περὶ προσευχῆς (ε' 5-15). 10) Περὶ νηστειῆς (ε' 16-18).
11) Περὶ τῶν ἐπιτηδίων ἀγαθῶν (ε' 19-34). 12) Περὶ
κατακρίσεως τοῦ πλησίον (ε' 4-12). 13) Περὶ τῆς ὁδοῦ τῆς

αιωνίου μωκροτήτος (ζ' 13, 14). 14) Περί τῶν ψευδῶν Χριστιανῶν διδασκαλῶν (ζ' 15-23). 15) Περί τῆς ζωστικῆς καὶ τῆς νεκρᾶς πίστεως (ζ' 24-27).

ΤΜΗΜΑ Β'

Παραβολαὶ τοῦ Σωτῆρος.

Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως (Ματθ. ιγ' 1-23). Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄρρονος πλουσίου (Λουκ. ιβ' 13-21). Ἡ παραβολὴ τοῦ Σαμαρείτου (Λουκ. ι' 25-37). Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσπύτου υἱοῦ (Λουκ. ιε' 11-32). Ἡ παραβολὴ τοῦ τελώνου καὶ Φαρισαίου (Λουκ. ιη' 9-14). Ἡ παραβολὴ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου (Λουκ. ιε' 19-31). Ἡ παραβολὴ τοῦ βασιλέως (Ματθ. ιη' 21-35). Ἡ παραβολὴ τῶν ἔργατῶν τοῦ ἀμπελῶνος (Ματθ. κ' 1-16). Ἡ παραβολὴ τῶν τάλαντων (Ματθ. κε' 14-30). Ἡ παραβολὴ τοῦ βασιλικοῦ γάμου (Ματθ. κβ' 1-14). Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων (Ματθ. κς' 1-13).

ΤΜΗΜΑ Γ'

Παραγγεῖλαι τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς Ἀποστόλους (Ματθ. ι' 5-42). Ὁ μετὰ τοῦ πλουσίου νεανίσκου διάλογος τοῦ Σωτῆρος (Ματθ. ιθ' 16-26). Ὁ ὑπὸ τοῦ Σωτῆρος δεημάτων ἐλεγγος καὶ ταλαιωσιμὸς τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων (Ματθ. κη' 1-39). Ἡ μέλλουσα κρίσις (Ματθ. κς' 31-46).

ΤΜΗΜΑ Δ'

Οἱ τελευταῖοι λόγοι τοῦ Σωτῆρος πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ ἡ ἀρχιερατικὴ αὐτοῦ προσευχὴ (Ἰωάν. ιγ' 31-ιζ' 26).

1) Ὁ Σωτὴρ δίδωσι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καινὴν ἐντολὴν (ιγ' 31-35). 2) Ὁ Σωτὴρ προλέγει τὴν ἀρνησίν τοῦ Πέτρου (ιγ' 36-38). 3) Ὁ Σωτὴρ παραμυθίζεται τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ (ιδ' 1-31). 4) Ὁ Σωτὴρ εἶναι ἡ ἀμπελὸς ἡ ἀληθινὴ, σχέσις τῶν πιστῶν πρὸς τὸν Σωτῆρα (ιε' 1-27). 5) Ὁ Σωτὴρ προλέγει τὰ συμβεβηκότα τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ (ις' 1-33). 6) Ἡ ἀρχιερατικὴ προσευχὴ τοῦ Σωτῆρος (ιζ' 1-26).

5. Ἐορηνεῖα περικοπῶν κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῶν πράξεων καὶ τῶν ἐπιστολῶν τῶν Ἀποστόλων διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ γυμνασίου, μέχρι πάντες τυπογραφικῶν φύλλον.

Περιεχόμενον :

ΒΙΣΑΓΩΓΗ

Αἱ πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Αἱ ἐπιστολαὶ τῶν Ἀποστόλων. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος. Ὁ Ἰάκωβος ὁ ἀδελφός.

ΜΕΡΟΣ Α'

Περικοπαὶ ἐκ τῶν πράξεων τῶν Ἀποστόλων.

Ἡ ἄρσις τῆς πρώτης Ἐκκλησίας (β' 1-41). Ἡ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη τῶν πρώτων Χριστιανῶν (δ' 32-35). Ἡ εἰς τὸν Χριστιανισμὸν προσέλευσις τοῦ Ἀποστόλου Παύλου (θ' 1-30). Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐν Ἀθήναις (ιζ' 16-34).

ΜΕΡΟΣ Β'

Περικοπαὶ ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τῶν Ἀποστόλων.

Κήρυγμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου περὶ τοῦ Ἰστανουμένου

(Α' Κορ. α' 18-31). Παθήματα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἐκ τοῦ κηρύγματος (Β' Κορ. ια' 23-31). Ἡ δυνάμις τῆς πίστεως (Ἔβρ. ια' 33-40). Ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρὰ (Ἰακ. β' 14-24). Ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη (Α' Κορ. ιγ' 1-13). Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Χριστὸν (Ῥωμ. η' 35-39). Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον (Ῥωμ. ιβ' 9-21). Αἱ ιδιότητες τοῦ Χριστιανικοῦ βίου (Κολοσ. γ' 5-17). Ἡ δι' ἔργων ἀπόδειξις τοῦ Χριστιανικοῦ πνεύματος (Γαλ. ε' 13-5' 10). Ἡ γαλιναζιώγησις τῆς γλώσσης (Ἰακ. γ' 5-12). Ἡ ἀληθὴς σοφία (Ἰακ. γ' 13-18). Τὰ καθήκοντα τῶν συζύγων πρὸς ἀλλήλους (Ἐφεσ. ε' 22-33). Τὰ καθήκοντα τῶν τέκνων πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ τὰνάπαλιν (Ἐφεσ. ς' 1-4). Τὰ καθήκοντα τῶν ὑπηρετῶν πρὸς τοὺς κυρίους καὶ τὰνάπαλιν (Ἐφεσ. ς' 5-9). Ἡ ὑπακοὴ εἰς τοὺς ἔργοντας (Ῥωμ. ιγ' 1-7). Τὰ προσόντα τοῦ ἐπισκόπου καὶ διακόνου (Α' Τιμ. γ' 1-13). Καθήκοντα τῶν πρεσβυτέρων (Α' Πέτρ. ε' 1-4). Ἡ προσευχὴ (Α' Τιμ. β' 1-15).

6. **Χριστιανικὴ ἠθικὴ** διὰ τὴν Γ' τάξιν τοῦ γυμνασίου, μέχρι πάντες τυπογραφικῶν φύλλον. Περιεχόμενον :

ΒΙΣΑΓΩΓΗ

Ὅρισμός καὶ διαίρεσις τῆς Χριστιανικῆς ἠθικῆς.

ΜΕΡΟΣ Α'

Γενικόν.

Σχέσις τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον. Ὑψιστος ἠθικός νόμος. Καθήκον. Δικαίωμα. Δικαιοσύνη. ἄδικια, ἐπιβουλία, αὐστηρότης. Ἀμοιβαία σχέσις τῶν δικαιοματιῶν καὶ καθήκοντων. Συνειδήσις. Ἐλευθερία βούλησις. Ἠθικός καταλογισμός. Ἀρετῆ. Κακία.

ΜΕΡΟΣ Β'

Εἰδικόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Καθήκοντα πρὸς τὸν Θεόν.

Ἐσθάθεια καὶ λατρεία. Πίστις. Ἀγάπη. Ἐλπίς. Προσευχὴ. Ὄρκος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Καθήκοντα πρὸς τὸν πλησίον.

Ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον. Καθήκοντα πρὸς τὴν ζῶντιν τοῦ πλησίον. Καθήκοντα πρὸς τὴν περιουσίαν τοῦ πλησίον. Καθήκοντα πρὸς τὴν τιμὴν τοῦ πλησίον. Καθήκοντα πρὸς τὴν πνευματικὴν ὀφειλὴν τοῦ πλησίον. Καθήκοντα τῶν συζύγων πρὸς ἀλλήλους. Καθήκοντα τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα καὶ τὰνάπαλιν. Καθήκοντα τῶν ὑπηρετῶν πρὸς τοὺς κυρίους καὶ τὰνάπαλιν. Καθήκοντα πρὸς τὴν Πολιτείαν. Καθήκοντα πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Καθήκοντα πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς.

Ἀγάπη πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς. Καθήκοντα πρὸς τὴν ζῶντιν ἡμῶν. Καθήκοντα πρὸς τὴν περιουσίαν ἡμῶν. Καθήκοντα

πρός τὴν τιμὴν ἡμῶν. Καθήμενα πρὸς τὴν πνευματικὴν ἡμῶν φύσιν.

7. Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία διὰ τὴν Δ' τάξιν
 τοῦ γυμνασίου, μέχρι πάντε τυπογραφικῶν φύλλον.
 Περιεχόμενον

ΒΙΣΑΓΩΓΗ

Ὅριμος καὶ διαίρεσις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α'

1-313.

Θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ κατάστασις τῆς ἀνθρωπότητος κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἱερασιεῶς τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἰδρυσις τῆς Ἐκκλησίας. Ἐξέλιξις τοῦ Χριστιανισμοῦ. Διωγμοὶ κατὰ τῶν Χριστιανῶν. Πατέρες καθ' ὄλου. Ἀποστολικοὶ Πατέρες: Ἀπολογεῖται. Κλήμη ὁ Ἀλεξανδρεῖς, Ὀριγένης, Εἰρηναῖος, Τερτυλλιανός, Κυπριανός, Λακτάντιος, Διοκίσιος τῆς Ἐκκλησίας. Λατρεία τῆς Ἐκκλησίας. Ἦθη τῶν Χριστιανῶν.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'

313-860.

Διαγωγή τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ πρὸς τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν. Ἐξέλιξις τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἀνάπτυξις τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας. Ἀθανάσιος, Βασίλειος, Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, Ἀμβρόσιος, Ἰερωνύμος, Αυγουστίνος, Γρηγόριος ὁ Διάλογος, Διοκίσιος τῆς Ἐκκλησίας, Οἰκουμενικαὶ σύνοδοι. Λατρεία τῆς Ἐκκλησίας. Ἦθη τῶν Χριστιανῶν. Μοναχικὸς βίος.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'

860-1453.

Σχίσμα. Ἀποπειρὰ πρὸς ἐνωσιν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Φιλολογία τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Διοκίσιος καὶ λατρεία τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἦθη τῶν Ὀρθοδόξων. Προσελευσις εἰς τὸν Χριστιανισμὸν τῶν Σλαβῶν καθ' ὄλου, ἰδίᾳ δὲ τῶν Βουλγάρων καὶ Ρώσων. Δύναμις τῶν Παπῶν. Λατρεία τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας. Ἦθη τῶν Δυτικῶν.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ'

1453-1907

Ἦ ἐν τῇ Δύσει θρησκευτικὴ μεταρρυθμίσις. Διάδοσις τῆς μεταρρυθμίσεως. Διοκίσιος καὶ λατρεία τῆς τῶν Διαμρτυρομένων Ἐκκλησίας καὶ ἦθη τῶν Διαμρτυρομένων. Δύναμις τῶν Παπῶν. Διοκίσιος καὶ λατρεία τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἦθη τῶν Δυτικῶν. Διαγωγή τῆς Ὀθωμανικῆς ἐξουσίας πρὸς τὴν Ὀρθοδόξον Ἐκκλησίαν. Διοκίσιος τῆς ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ αὐτοκρατορίᾳ ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Φιλολογία τῆς ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ αὐτοκρατορίᾳ ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Λατρεία τῆς ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ αὐτοκρατορίᾳ ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἦθη τῶν ὀρθοδόξων. Τὴν ἐν τῇ Ἄθῃ μοναχίση. Σχέσις τῆς ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ αὐτοκρατορίᾳ ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τοὺς Παπας. Σχέσις τῆς ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ αὐτοκρατορίᾳ ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τοὺς Διαμρτυρομένους. Ἦ Ὀρθοδόξος Ἐκκλησία τοῦ Ἑλληνικοῦ

κράτους. Ἦ Ὀρθοδόξος Ἐκκλησία τοῦ Ρωσικοῦ κράτους. Αἱ λοιπαὶ αὐτοκράτοριαι Ὀρθοδόξοι Ἐκκλησίαι. Τὸ Βουλγαρικὸν σχίσμα.

Β'. ΕΛΛΗΝΙΚΑ

α) Ἀρχαία Ἑλληνικά.

1. Γραμματικὴ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης διὰ τὰ ἑλλν. σχολεῖα μὴ ἀσκήσειον ἐν παρατμήται: μέχρι: 15 τυπογρ. φύλλον ἐν ὄλῳ.

Ἡ γραμματικὴ αὕτη συντασσόμενη ἐν γλώσσῃ ὁμαλῇ καὶ εὐλόπῳ πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ, μόνον ὅτι: ἀπὸ πρακτικῆς ἀπόψεως συμβάλλεται εἰς τὴν κατανόησιν, τῶν ὀρθῶν σχηματισμῶν καὶ τὴν ὀρθὴν ἰσχυρὴν τῶν μερῶν τοῦ λόγου. Πᾶν ὅτι ἔχει θεωρητικὴν μόνον ἀξίαν, εἰς διδάγματα τῆς ἐπιλοφώτερας γραμματικῆς καὶ γλωσσολογικῆς ἐπιστήμης ἀναφερόμενον, ἀποκλείεται ἀπὸ βιβλίου προοριζομένου διὰ παιδία. Ἡ διδασκίμη λοιπὴν γραμματικὴ πλὴν τῶν πολλῶν τύπων τῶν κλιτῶν μερῶν τοῦ λόγου πρέπει νὰ περιέχῃ μόνον τοὺς ἀπόλυτους ἀναγκαίους κανόνας, τοὺς εἰς τὰ συνθέτα φαινόμενα τῆς γλώσσης ἀναφερόμενους, νὰ ἀπερίεργη δὲ καὶ τῶν ἐξαιρέσεων τὸ πλῆθος καὶ τῶν κανόνων τοὺς εἰς σπάνια φαινόμενα τῆς γλώσσης ἀναφερόμενους. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον: καὶ ὁ τυπικὸς ἄριθμὸς, σπανίως καὶ πρὸς τοὺς ἀρχαίους ἀπαντῶν, δὲν πρέπει νὰ σχηματίζεται ἐν τῇ κλίσει καὶ τῶν ἐνοματίων καὶ τῶν ἐρημάτων, ἀλλ' ἐν τῷ οἰκίῳ μόνον τύπῳ τῆς γραμματικῆς νὰ μνημονεύηται, ὅτι παρὰ τοὺς ἀρχαίους ἀπῆλυτα ἐνόησι καὶ ὁ ἀριθμὸς οὗτος, οὐ ἀπλῶς ἀι καταλήξεισι νὰ ἀναγράφονται. Περὶ παιδιῶν δὲ προκειμένου ἄς ἔγωμιεν πάντοτε πρὸ ὀρθολογῶν ἐπὶ καὶ παντός μὲν κηθῆματος, κελιστὰ δὲ τῆς γραμματικῆς, δοσφ ἑλαττότερον εἶναι τὸ ὄριον. τοσοῦτον εὐκολότερον οἱ παιδία φέρονται αὐτῷ, δοσφ δὲ ὀλιγώτερα καὶ οὐσιωδέστερα, τοσοῦτον ἀδρότερα καὶ μάλλον ἐμπέδη ἀποβαίνουσι παρ' αὐτοῖς τὰ τῆς γραμματικῆς διδάγματα, ἐν ᾗ ἐν τῇ μαθήσει πλῆθος τῶν τύπων, τῶν κανόνων καὶ τῶν ἐξαιρέσεων καὶ τὰ οὐσιωδέστατα αὐτῆς διδάγματα καταπίνονται. Διὸ καὶ ἄς φιλοτιμηθῶσι οἱ συγγραφεῖς νὰ συγγράψωσι οὐχὶ ἐπιστημονικὸν ἔργον ἔσθιν, ἀλλὰ διδασκικὸν βιβλίον κατὰ τὸ δυνατὸν τέλειον. Ἔστω δ' ἐν κεφαλῆσις τὸ περιεχόμενον τῆς ἑλληνικῆς γραμματικῆς τοιοῦτον.

ΜΕΡΟΣ Α'

Φθολογικόν.

Φωνήεντα. Σφραγμα. Διφθεγγα. Συλλαβαὶ καὶ συλλαβισμός. Ποσοτὸς συλλαβῶν. Πνεύματα καὶ τόνοι. Τόνισμός. Ἄτονοι λέξεις. Ἐρημισις τόνου. Πᾶθη λέξεων. Σημεῖα ἐν τῷ γραπτῷ λόγῳ.

ΜΕΡΟΣ Β'

Τυπικόν.

Μέρη τοῦ λόγου. Τὰ κλιτὰ μέρη. Παρεπόμενα τῶν πτωτικῶν. Κλίσις τοῦ ἄρθρου. Αἱ κλίσις τῶν ἐνοματίων (οὐσιαστικῶν, ἐπιθέτων καὶ μετοχῶν) μετὰ τῶν ἀπολύτως ἀνεγκαιῶν κινήσεων περὶ τοῦ σχηματισμοῦ καὶ τοῦ τενισμοῦ αὐτῶν. Ἀνώμαλα οὐσιαστικὰ καὶ ἐπιθέτα. Παρεπόμενα (ἐπιθέτα καὶ ἐπρηφάτα ὁμαλὰ καὶ ἀνώμαλα). Ἀριθμητικὰ. Πίναξ τῶν ἀριθμῶν δι' ἑραβικῶν καὶ ἑλληνικῶν σημεῖων μετὰ τῶν ἀντιστοιχῶν κρημητικῶν ἀπολύτων.

τακτικῶν καὶ ἐπιρροημάτων. Ἀντωνομία. Ῥήματα. Παρ-
 πόνομα τοῦ ῥήματος καὶ συστατικά μέρη τῶν ῥηματικῶν
 τύπων. Ἀβύθισ. Ἀναδιπλασιασμός. Κλίσις τοῦ ῥήματος
 αἰμ. Βαρυτόνα ῥήματα. Τύπος βαρυτόνου ῥήματος ρωνην-
 τολήματα ἐν πάσις ταῖς ρωναῖς. Ῥήματα ἀρηνόληκτα,
 ἰσρόληκτα καὶ ἐρινόληκτα μετὰ τῶν ἀπολύτως ἀναγκαιῶν
 παρατήσεων περὶ τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῶν. Συνηρημένα
 ῥήματα. Τύποι αὐτῶν (εἰς -αι, -αι καὶ -αι) μετὰ τῶν
 ἀπλύτως ἀναγκαιῶν παρατήσεων περὶ τοῦ σχηματισμοῦ
 αὐτῶν. (Σημ. Παρὰ τοὺς συνηρημένους τύπους δε παρατί-
 θηται ἐν παρενθέσει καὶ οἱ ἀσυνάρτετοι διὰ στοιχίμων δια-
 κρίσεων). Αὐτῶν ἀρίστοι βαρυτόνων κλινομένοι κατὰ τὰ
 εἰς -μι. Κλίσις τῶν ῥημάτων σμη, αἰμα, οἶδα, δέδοικα,
 κείμαι, κἀθήμαι καὶ χρεῖ. Ἀνώμαλα ῥήματα. Κατάλογος τῶν
 συνηθεστάτων ἀνωμαλῶν ῥημάτων. Ἄκλιτα μέρη τοῦ λόγου.

ΜΕΡΟΣ Γ'

Ἐτυμολογικόν.

Λέξεις ἀπλῆαι πρότυποι μετὰ προσφύματος καὶ ἄνευ
 προσφύματος. Ῥήματα παράγωγα. Οὐσιαστικά παράγωγα
 εἰς ἑπιθῶν. Ἐπιθετα παράγωγα. Ἐπιρροήματα παράγωγα.
 Σύνθετοι λέξεις. Πρῶτον συνθετικὸν ὄνομα. Νέθος σύνθεσις.
 Ἄκλιτον ὡς πρῶτον συνθετικόν. Ῥηματικῶν πρῶτον συνθε-
 τικῶν. Δεύτερον συνθετικὸν οὐσιαστικῶν μετὰ προσφύματος.
 Δεύτερον συνθετικὸν ἐπιθετῶν, ῥημα. Παρασύνθετα. Σημα-
 σία τῶν συνθετῶν.

Ἐν παρατήρησιν πρὸς ἐφαρμογὴν καὶ ἐμπέδωσιν τῆς
 γραμματικῆς διδασκαλίας κατάλληλοι ἀσκήσεις εἰς πάντα
 τὰ μέρη τῆς γραμματικῆς ἀναφέρονται, οὐχὶ δὲ πλείονα
 τῶν 5 τυπογρ. φύλλων τοῦ βίου βιβλίου καταλαμβάνουσαι.
 Ἐν τέλει δὲ πινὰς ἀλφαριθμητικῶν τῶν περιεχομένων ὀνομάτων
 καὶ πραγμάτων.

2. **Συντακτικόν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάων γλώσσης**, διὰ
 τὰ γυμνάσια καὶ τὰ ἰσοδύναμα σχολεῖα τῆς μέσης ἐκπαιδευ-
 σεως μέχρι 15 τυπογρ. φύλλων ἐν δισμ μετὰ τῶν ἀσκήσεων.

Ἡ πορεία, ἣ ἐν τῇ συντάξει τοῦ προγράμματος τοῦ συν-
 τακτικοῦ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάων γλώσσης ἠκολούθησαμεν,
 εἶναι ἐν ἀρχῇ μὲν ἀναλυτικῆ, εἶτα δὲ καθαρῶς συνθετικῆ.
 Ἐπειδὴ δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ πρῶτον ἀκόμη διδασκόμενοι τὰ τῆς
 συντάξεως καὶ ἐκ τοῦ προσημοῦ λόγου καὶ ἐκ τῆς ἀνα-
 γνωσης ἐκτίσαντο ἤδη ὀλίκις παραστάσεις οὐ μόνον τῆς
 προτάσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς περιόδου, διὰ τοῦτο ἡ διδασκα-
 λία τοῦ συντακτικοῦ ἀπὸ τῶν ὀλικῶν τούτων παραστάσεων
 δι' ἀναλύσεως ὀρεῖται νὰ ἀρχίσται. Ἀναλύσις δηλ. ἡ διδα-
 σκαλία ἀδρομερῶς πως ἐν ἀρχῇ περιόδον τινὰ τοῦ λόγου,
 ἐπὶ τῇ βάσει μὲν τῶν ῥημάτων ἀνευρίσκει τὰς προτάσεις,
 ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν ἐισαγόντων αὐτὰς συνδέσμων χαρ-
 κτηρεῖται καὶ κατονομαίει αὐτάς, λαμβάνουσα δ' εἶτα τὴν
 ἀπλοῦστατην μορφήν τοῦ λόγου, ἣτοι τὴν ἄνευ προσδιορι-
 σμῶν ἀπλήρη πρότασιν, διὰ περαιτέρω ἀναλύσεως εὐρίσκει
 τοὺς κωλύσις αὐτῆς ὄρους. Ἐνταῦθα λέγει ἡ ἀναλυτικὴ
 πορεία καὶ λέγουσι ἡ καθαρῶς συνθετικῆ. Προσθέτουσα
 δηλ. ἡ διδασκαλία εἰς τοὺς ὄρους τῆς ἀπλῆς προτάσεως
 διαφόρους προσδιορισμούς καὶ συμπληρώματα ἀναπτύσσει
 βασιμῶν καὶ κατ' ὀλίγον τὴν ἀπλήρη πρότασιν, ἐν τέλει δὲ
 συνδέουσα τὴν πρότασιν πρὸς ἄλλην πρότασιν ἢ κατὰ παρά-
 ταξιν ἢ κατ' ὑπόταξιν ἀποτελεῖ οὕτω τὸν σύνθετον λόγον
 καὶ τὴν περίδον. Οὕτως ὁ μαθητὴς διὰ τῆς ἐν τῇ ἀρχῇ
 μὲν ἀδρομερῶς ἀναλύσεως τοῦ λόγου, διὰ τῆς μετὰ λόγου

δ' εἶτα συνδέσεως τῶν καθ' ἕκαστα μερῶν κτῆτα σαφῆ συν-
 εἶδωσιν τῆς συστάσεως τοῦ λόγου. Κατὰ τὴν τοιαύτην
 πορείαν συνταξὶν τὸ διάγραμμα τοῦ συντακτικοῦ ἔχει
 ὡς ἐξῆς :

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ὅρισμός τοῦ συντακτικοῦ. Ὅρισμός τοῦ λόγου. Περι-
 ὀδος, κώλον, πρότασις. Πρόταξις ἀπλή. Πρόταξις κατὰ
 παράταξιν. Κυρία πρόταξις καὶ δευτερευούσα. Κατονομασία
 τῶν δευτερευουσῶν προτάσεων ἐκ τῶν ἐισαγόντων αὐτὰς
 συνδέσμων. Διαίρεσις τοῦ συντακτικοῦ εἰς τρία μέρη (μέρος
 Α' περὶ ἀπλῆς προτάσεως, μέρος Β' περὶ συνθέτου λόγου,
 μέρος Γ' περὶ σχηματῶν καὶ ἰδιωμάτων).

ΜΕΡΟΣ Α'

Ἀπλή πρότασις.

Ἠροδιορισμοὶ τῶν ὀνοματικῶν ὄρων τῆς προτάσεως
 ὁμοούπτωτοι (ἐνταῦθα καὶ τὰ περὶ ἄρθρου) καὶ ἑτεροούπτωτοι.
 Αἱ διαθέσεις τοῦ ῥήματος. Συμπληρώματα τοῦ ῥήματος
 διὰ τῶν πλεγμῶν πτώσεων (ῥήματα μονόπτωτα, δίπτωτα).
 Προδιορισμοὶ τοῦ ῥήματος, ἵνα δηλωθῇ 1) ὁ τόπος, 2) ὁ
 χρόνος, 3) ὁ τρόπος, 4) τὸ πῶς, 5) τὸ κατὰ τί, 6) τὸ
 αἶτιον (κατὰ τὰ διάφορα αὐτοῦ εἶδη). Προδιορισμοὶ ἐμπρό-
 θετοι. Σύνταξις τῶν προθέσεων (κυρίων καὶ καταχρηστικῶν).
 Σημασία καὶ χρήσις τῶν χρόνων τοῦ ῥήματος ἐν τῇ ὀρι-
 στικῇ. Σημασία καὶ χρήσις τῶν ἐγκλίσεων (ὀριστικῆς, ὑπο-
 τακτικῆς, εὐκτατικῆς, προτακτικῆς) ἐν ταῖς ἀνεξαρτήταις
 προτάσεσιν. Περὶ τὸν ἀντωνομιαμ. Περὶ τὸν πορίαν. Περὶ
 τῶν ἐπιρροημάτων. Εἶδη τῶν ἀνεξαρτήτων προτάσεων
 (καταφατ. ἢ ἀποφατ., ἐρωτημ. κτλ.).

ΜΕΡΟΣ Β'

Σύνθετος λόγος.

Προτάσεις κατὰ παράταξιν. Σημασία καὶ χρήσις τῶν
 συνδέσμων, δι' ὧν αἱ προτάσεις συνδέονται κατὰ παράταξιν.
 Περὶ τῶν δευτερευουσῶν προτάσεων (ὑποθετικῶν, χρονικῶν
 κτλ.) Περὶ κατοχῆς. Περὶ ἀπαρμερῶν. Περὶ ἀποσπασμῶν
 ῥημάτων. Περὶ ῥηματικῶν ἐπιθῶν. Πλάσιος λόγος. Παρα-
 δείγματα περιόδων, ἀποτελουμένων ἐκ τῆς συνδέσεως προτά-
 σεων καὶ κατὰ παράταξιν καὶ καθ' ὑπόταξιν καὶ μεθ' ἑαυ-
 τῶν καὶ μετὰ πλείονων κώλων.

ΜΕΡΟΣ Γ'

Περὶ τῶν κυριωτάτων συντακτικῶν σχημάτων. Περὶ τῶν
 ῥητορικῶν τρόπων καὶ τῶν κυριωτάτων ῥητορικῶν σχημά-
 των μετὰ καταλλήλων παραδειγμάτων.

Ἐν παρατήρησιν κατάλληλοι ἀσκήσεις, ἀντιστοιχούσαι
 πρὸς πάντα τὰ μέρη τοῦ συντακτικοῦ πρὸς ἐφαρμογὴν καὶ
 ἐμπέδωσιν τοῦ ἐκείσεως διδασκαλομένου μέρους. Αἱ ἀσκήσεις
 δὲν θὰ καταλαμβάνωσι πλείονα τῶν 5 τυπογραφικῶν φύλλων.
 Ἐν τέλει πινὰς ἀλφαριθμητικῶν τῶν περιεχομένων ὀνομά-
 των καὶ πραγμάτων.

3. **Γραμματολογία ἑλληνικῆ** διὰ τὸ Γυμνάσιον μέχρι
 8 τυπογραφ. φύλλων, κατὰ τὸ ἐξῆς ἐν κεφαλαίῳ διαγράμματι.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἀκριβὴς ὀρισμός τῆς γραμματικῆς καὶ τῆς κοινῆς λεγο-

μένης γραμματολογίας. Σημασία ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ πάσης μὲν γραμματικῆς, ἰδίᾳ δὲ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς. Διαίρεσις τῆς ἑλλην. γραμματολογίας εἰς περιόδους. Χαρακτηρισμός τῆς ἀρχαίας ἑλλην. γραμματικῆς τῆς μέχρι τῶν Ἀλεξανδρινῶν χρόνων ἐν παραβολῇ πρὸς τὴν τῶν ἄλλων περιόδων καὶ πρὸς πᾶσαν ἐν γενεῇ ἀρχαίαν ἢ νεωτέραν ξένην γραμματικῆν. Διαίρεσις τοῦ γραπτοῦ λόγου εἰς ποιητικὸν καὶ πεζόν· καὶ τὰ ἑκάστηρον εἶδη.

ΜΕΡΟΣ Α'

Ποιητικὸς λόγος.

(Μέχρι τῶν Ἀλεξανδρινῶν χρόνων).

Γένεσις τῶν εἰδῶν τοῦ ποιητικοῦ λόγου παρὰ τοὺς Ἕλλησιν ἐν σγῆσι πρὸς τὸν ἰθνηρὸν αὐτῶν βίον καὶ διαστολῇ τῶν εἰδῶν τούτων ἀπ' ἀλλήλων κατὰ τὴν διέλεκτον, τὴν μετρικὴν φωνήν κτλ. (Σημ. Ἡ περὶ τῆς ἀρχαίας ἑλλην. ποιητικῆς ἐξιστόρησις πρέπει νὰ γίνηται οὕτως, ὥστε νὰ καταφαίνεται ἡ μετάβασις ἀπὸ ἐνὸς ποιητικοῦ εἶδους εἰς ἕτερον). Ἐκτενέστερον περὶ τῶν μετρίων καὶ ἐνδοῶν ποιητῶν καὶ μάλιστα τῶν ἐν τῷ Ῥωμαϊκῷ ἀναγνωσκόμενων, σύστημα δι' ἄλλους περὶ τῶν κυριωτάτων ἐκ τῶν ἄλλων. Σύστημα πραγματικῆς περὶ τοῦ Ὀμηρικοῦ ζητήματος, περὶ τῆς ἀρχαίας μουσικῆς καὶ τοῦ ἀρχαίου θεάτρου ἐν τῷ προσήκοντι τάμῳ.

ΜΕΡΟΣ Β'

Πεζὸς λόγος.

(Μέχρι τῶν Ἀλεξανδρινῶν χρόνων).

Γένεσις τῶν διαφορῶν εἰδῶν τοῦ πεζοῦ λόγου παρὰ τοὺς Ἕλλησιν ἐν παραβολῇ πρὸς τὰ εἶδη τοῦ ποιητικοῦ λόγου. (Σημ. Ἡ περὶ τοῦ πεζοῦ λόγου πραγματικῆς θὰ γίνηται καθ' ἑν περὶ πᾶσαν τῶν καὶ ἡ περὶ τοῦ ποιητικοῦ λόγου).

ΜΕΡΟΣ Γ'

Σύντομος ἱστορικὴ ἐκθεσις περὶ τῶν ἑλλν. γραμμάτων κατὰ τὰς ἄλλας περιόδους, ἦτοι κατὰ τοὺς Ἀλεξανδρινούς, Ῥωμαϊκοὺς καὶ Βυζαντινοὺς χρόνους. Χαρακτηρισμός τῶν πνιμωτικῶν προϊόντων καὶ τῆς περὶ τὰ γράμματα ἐν γενεῇ ἀσχηλῆς κατὰ τοὺς χρόνους τούτους. Σύντομος λόγος περὶ τῶν κυριωτάτων ποιητῶν καὶ συγγραφέων τῶν χρόνων τούτων μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων.

β) Νέα Ἑλληνικά.

1. **Νεοελληνικά ἀναγνώσματα**, τόμοι τρεῖς, εἰς δι' ἐκάστην τῶν τῶν ἑλληνικῶν σχολείων, μέχρι δέκα τυπογραφικῶν φύλλων ἑκάστος.
Τὰ νεοελληνικά ἀναγνώσματα θὰ περιέχωσι ἐκλογὰς τεμαχίων προσαρμοσθέντων ἔργων Ἑλλήνων λογογράφων καὶ ποιητῶν τοῦ 10^{ου} αἰῶνος (καὶ ἐκ τῶν τοῦ 11^{ου} αἰῶνος μόνον τοῦ Νικηφόρου Θεοτόκη καὶ Ῥήγα τοῦ Φεραίου) καὶ ἡμιμῶδη φωνητικῆ. Τὰ τεμάχια ταῦτα θὰ παρασθένται ἐκτενέστερα καὶ ἐπιτηρομένως μόνον τῆς παραλείψεως περιουσιῶν τελείων καὶ ἡμισυτελειῶν τῆς ὀρθογραφικῆς, οὗτι δὲ καὶ τῆς διορθώσεως ἢ πῶς ἐφορμητικῆς τῆς γλώσσας τῶν συγγραφέων. Ἡ κατανομὴ αὐτῶν εἰς τοὺς τρεῖς τόμους θὰ γίνηται κατὰ λόγον τοῦ παραχόμενου, καὶ τοῦ ὅρου, λαμβανόμενον ὑπ' ὄψιν τῶν γνώσεων καὶ τῆς ἀντιλήψεως τῶν μαθητῶν, δι' οὓς εἶναι ὁρι-

σμένα. Καὶ ὁ μὲν Α' τόμος θὰ περιέχῃ τεμάχια πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Α' τάξεως τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου, ὁ Β' τῶν τῆς Β' καὶ ὁ Γ' τῶν τῆς 1^{ης}.
Ἐπὶ τὸ κείμενον δύνανται νὰ προστεθῶσι συντομωτάται ἱερηνηνικαὶ σημειώσεις, καὶ ἐν τέλει τοῦ βιβλίου ἡ πρὸ τῶν τεμαχίων βραχεία εἰδήσεις περὶ τῶν συγγραφέων.

2. **Νεοελληνικά ἀναγνώσματα**, τόμοι δύο διὰ τὰς δύο κατωτέρας τάξεις τοῦ γυμνασίου, μέχρι δέκα τυπογραφικῶν φύλλων ἑκάστος.

Τὰ ἀναγνώσματα ταῦτα θὰ περιέχωσι ἐκλογὴν τεμαχίων προσιωπητῶν ἔργων Ἑλλήνων λογογράφων καὶ ποιητῶν τοῦ 10^{ου} αἰῶνος. Τὰ τεμάχια ταῦτα θὰ ἐκλαγθῶσι πρὸ πάντων ἐξ ἔργων περὶεχόντων περιγραφὰς μνημείων τῆς ἀρχαίας καὶ τῆς νεωτέρας τέχνης, τόπων, πόλεων καὶ φυσικῶν οὐρανομένων, χαρακτηρισμοῦ ἱστορικῶν περιόδων καὶ ἑπιφανῶν ἀνδρῶν, κοινωνικῆς καὶ ἠθολογικῆς μελέτας. Πρέπει δὲ νὰ ἔχωσι τὰ τεμάχια ταῦτα καὶ καθ' ἑαυτὰ λογοτυπικὴν ἀξίαν.

Γ'. ΛΑΤΙΝΙΚΑ

1. **Γραμματικὴ** τῆς Λατινικῆς γλώσσας, περιέχουσα καὶ συντακτικόν, ἐν τέλει δὲ ἀσκήσεις, παραρτήματα καὶ γενικὸν ἀλφαριθμητικὸν πῖνακα, μέχρι 16 τυπογραφικῶν φύλλων ἐν 6^ο.

Ἡ γραμματικὴ αὕτη ἑλληνιστικῶς συντασσόμενη ἐν γλώσῃ ὁμαλῇ καὶ εὐλήπτῳ πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ πλὴν τῶν τύπων καὶ τοῦ ἀπολύτου ἀναγκασίου γραμματικῶς καὶ συντακτικῶς κανόνων, ἐκφραζομένους ἐν πάσῃ δυνατῇ συντομίᾳ καὶ σαφηνείᾳ. Οἱ κανόνες οἱ τε γραμματικοὶ καὶ οἱ συντακτικοὶ πρέπει νὰ συνοδεύονται ὑπὸ καταλλήλων λατινικῶν παραδειγμάτων καὶ τῆς ἑλληνικῆς μεταφράσεως αὐτῶν. Ὁμοίως ἄς μεταφράζονται εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ οἱ τύποι τῶν μὲν ὀνομάτων ἐν τῇ ὀνομαστικῇ τοῦ ἐνικού, τῶν δὲ ῥημάτων ἐν τῷ α' προσώπῳ ἐκάστου χρόνου ἐκάστης ἐγκλίσεως. Καὶ ἐν τῇ γραμματικῇ δι' ἐνθα εἶναι δυνατὸν, μάλιστα δ' ἐν τῷ συντακτικῷ, ἄς ὑποδεικνύονται ἐπιμολογίαι μεταξὺ τῆς λατινικῆς καὶ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς, ἐνθα δὲν εἶναι ἀνάγκη καὶ τῆς νέας ἑλληνικῆς, ὑπάρχουσαι ὁμοιότητες καὶ διαφοραί. Αἱ λατινικαὶ λέξεις πρέπει νὰ γράφονται κατὰ τὴν ὀρθὴν καὶ ἐξηκριθεῖσαν ὀρθογραφίαν, νὰ σημειώνωνται δὲ ἡ ποσότης τῶν συλλαβῶν διὰ τοῦ σημείου τοῦ μακροῦ καὶ βραχοῦ (ὡς ὑποδείγμα πρὸς τοῦτο ἔστω ἡ λατίν. γραμματικὴ τοῦ Gustav Landgraf 8^{ου} ἐκδ. 1906, Bamberg). Τὰ ὀνόματα τῶν μερῶν τοῦ λόγου, ὡς καὶ πᾶς ἐν γενεῇ βρος γραμματικῆς ἢ συντακτικῆς, πρέπει νὰ ἐκφῆρονται πάντοτε ἑλληνιστικῶς καὶ λατινιστικῶς. Τὸ περιεχόμενον τῆς λατινικῆς γραμματικῆς ἔστω τοιοῦτον :

ΒΙΣΑΓΩΓΗ

Συντομωτάτη ἱστορία τῆς λατινικῆς γλώσσας. Γράμματα τοῦ ἀλφαριθμοῦ καὶ διαίρεσις αὐτῶν. Προσφωδία. Συλλαβικὴ Τονισμός. Προσφωδία.

ΜΕΡΟΣ Α'

Τυπικόν.

Μέρη τοῦ λόγου. Τὰ κλιτὰ μέρη. Ἠρωτικά καὶ τὰ παρὸντα αὐτῶν. Αἱ κλίσεις τῶν ὀνομάτων. Πτώτικαι καταλήξεις μετὰ τῶν ἀντιστοιχῶν ἑλλν. πτωτικῶν καταλήξεων. Τύποι οὐσιαστικῶν, ἐπιθέτων καὶ μετοχῶν ἐκάστης κλίσεως.

μετά τῶν ἀπολύτως ἀναγκάσιων κανόνων περί τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῶν. Παραθετικά ἐπιθετά ὀνόματα καὶ ἀνωμαλία. Σχηματισμός τῶν ἐπιρρομάτων τῶν ἐξ ἐπιθέων παραγομένων καὶ παραθετικά αὐτῶν. Ἀριθμητικά. Ἀνωνομία ἐν ἀριθεῖ ἀντιπαροβολή πρὸς τὰς τῆς ἑλλν. γλώσσας. Ῥῆμα καὶ παρεπόμενα αὐτοῦ. Κλίσις τῶν ῥημάτων *sum*. Ὑπό: τῶν τισσάρων σὺγγενῶν ἐν τῇ ἐνεργητικῇ καὶ παθητικῇ φωνῇ. Παραδείγματα. Συνομοσιότη ἐπίθεσις περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν χρόνων καὶ τῶν ἐγκλίσεων. Ῥήματα εἰς -ιο τῆς γ' σὺγγείας. Περιφρονητικὸν σὺγγεία. Ῥήματα ἀποθετικά. Τυπικαὶ ἀνωμαλίαι ῥημάτων. Ἀνωμαλίαι παρακλίσεις καὶ ὕπτιαι. Κατάλογος τῶν κωριωτάτων ἐκ τῶν ποιούτων ἀνωμαλῶν ῥημάτων. Παράγωγα ῥήματα (ἐναρκτικά κτλ.). Ἀνωμαλία ῥήματα (*possum, edo* κτλ.). Ἑλλητικὰ ῥήματα (*οερί, meminī* κτλ.). Ἀπρόσωπα ῥήματα. Ἀκλίτα μέρη τοῦ λόγου.

ΜΕΡΟΣ Β'

Ἐν συντομίᾳ τὰ κωριωτάτα περί παραγωγῆς καὶ συνθέσεως.

ΜΕΡΟΣ Γ'

Συντακτικόν.

Ἄρα τῆς ἀπλής προτάσεως καὶ συμφωνία αὐτῶν ἐν ἀντιπαροβολῇ πρὸς τὰ τῆς ἑλλν. γλώσσας. Ἀνεξάρτητοι καὶ ἐξηγητῆμενοι προτάσεις. Χρήσις τῶν πτώσεων. Σύνταξις τῶν προθέσεων. Διάκρισις τῆς κωριᾶς ἀριμετρικῆς ἀπὸ τῆς καταχρηστικῆς ἀριμετρικῆς. Ἀπόδοσις τῆς ἀριμετρικῆς δι' ἑλληνικῶν πτώσεων. Παραδείγματα μετ' ἀντιστοίχων ἑλληνικῶν. Ἀνωνομία. Χρήσις αὐτῶν ἐν ἀντιπαροβολῇ πρὸς τὴν τῶν ἑλληνικῶν. Ῥήματα μεταθετικά καὶ ἀμετάθετα. Ἑγκλίσεις καὶ χρόνοι. Ἀκλουθία τῶν χρόνων μετὰ παραδειγματῶν. Χρήσις τῶν ἐγκλίσεων. Ὁμοσιότητες καὶ διαφοραὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν πρὸς τὴν τῶν ἑλληνικῶν (ὡς ὑπόδειγμα πρὸς τοῦτο δοτῶ. τὸ δεύτερον μέρος (Syntaxe) τῆς μεγάλης γραμματικῆς τοῦ Riemann καὶ Goelzer τῆς ἐπιγραφομένης *Grammaire comparée du grec et du latin*. Ἐν Πρωσίσις, Colin, 1897). Ἀπαρτίματα. Μετοχή. Ἀσκηρτικὴ ἀπόλυτος. Ὑπίτιον. Πρῶτον καὶ δεύτερον θετικόν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

α') Προσφῶδια καὶ μετρικὴ κατὰ Landgraf, παρ' ὃ ταῦτα ἐκτίθενται ἐν 5 περίπτω σελίδι. β') Συνομία: λέξεων καὶ ἰδῶς τῶν προνομίων. γ') Ρωμαίων ἡμερολόγιον. δ') Νομισμάτα. μέτρα καὶ σταθμὰ μετὰ τῶν ἀντιστοίχων ἀρχαίων καὶ συγγένων ἑλληνικῶν (ἐν μὲν σελίδι).

ΛΕΚΗΘΕΙΣ

Αἱ ἀσκήσεις οὐχὶ πλείονα τῶν 5 τυπογραφικῶν φύλλων καταλαμβάνουσι, διὰ καταλλίλου δι' παραπομπῆς εἰς τὰ ἀντίστοιχα μέρη τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ ἀναφορέματα, θὰ εἶναι τριῶν εἰδῶν, λέξεις λατινικαὶ πρὸς σχηματισμὸν φράσεων διὰ ζωῆς φωνῆς, φράσεις λατινικαὶ πρὸς ἀπόδοσιν εἰς τὴν ἑλληνικὴν καὶ φράσεις ἑλληνικαὶ πρὸς ἀπόδοσιν εἰς τὴν λατινικὴν. Αἱ ἀσκήσεις αὗται θὰ ἐναλλάσσονται καταλλίμως κατ' ἀναφορὰν πρὸς τοὺς ἀντιστοίχους γραμματικούς καὶ συντακτικούς κανόνες.

Π Ι Ν Α Σ

Γενικὸς ἀναλυτικὸς ἀλφαριθμητικὸς πίναξ τῶν περιεχομένων.

2. Ἀναγνωσμάτιον Λατινικὸν διὰ τὴν Α' τάξιν τοῦ γυμνασίου, μέχρι 4 φύλλων τυπογραφικῶν. Τὸ βιβλίον συντασσόμενον ὡς εἰς τὰ μεθοδικὰ κατὰ τὰ νεώτερα γερμανικὰ ἢ γαλλικὰ βιβλία τοῦ εἶδους τούτου θὰ περιέχῃ ἐν ἀρχῇ μὴν φράσεις συντόμως καὶ εὐκόλως ἐκ λέξεων συνθεσάτων, εἶτα δὲ βαθμῶν καὶ κατ' ὀλίγον φράσεις μακροτέραις καὶ συνθετοτέρας. Πρὸς ὄρθον ἐν τῇ ἀναγνώσει τοιούτων ἄς σημειώνηται ἡ προσφῶδια ἐφ' ὧν λέξεων εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τοῦ σημείου τοῦ μακροῦ καὶ τοῦ βραχέος.

Α. ΓΑΛΛΙΚΑ

1. Στοιχειώδεις βιβλίον πρὸς διδασκαλίαν τῆς Γαλλικῆς γλώσσας διὰ τὴν Β' καὶ Γ' τάξιν τοῦ Ἑλλν. σχολείου, μέχρι 8 τυπογραφικῶν φύλλων.

Τὸ βιβλίον τοῦτο θὰ περιέχῃ πρὸς ἐποπτικὴν μὲν διδασκαλίαν ὅλην ἀναφορομένην εἰς τὰ περιβάλλοντα τὸν μαθητὴν ἀντικείμενα (ἐν τῷ σχολείῳ, ἐν τῇ οἰκονομίᾳ, ἐν τῇ φύσει) καὶ εἰς τὴν εἰκόνα τῆς πόλεως τοῦ Hölzel, πρὸς ἀναγνώσιν δὲ ἀπλᾶς περιγραφῆς καὶ ἀφηγήσεως, ἀναφορῆς εἰς τὸν βίον ἐν γένει τῶν μαθητῶν καὶ εἰς τὴν περιβάλλουσαν αὐτοὺς φύσιν. Μεθ' ἑκάστου μαθήματος θὰ παρατίθεται αἱ δέουσαι ἐρωτήσεις καὶ ἀσκήσεις ἐπι δεκὰ συντομῶν τινος γραμματικῆς παρατηρήσεως ἑλληνιστί. Ἐν παραρτήματι τὸ βιβλίον θὰ περιέχῃ καὶ τινα ἀπλά ποιήματα καὶ αἰνίγματα, ἐν ταῖς δὲ γαλλοῦ-ἑλληνικῶν λεξιλόγιον.

2. Μέθοδος πρὸς διδασκαλίαν τῆς Γαλλικῆς γλώσσας διὰ τὰς κατωτέρας τάξεις τῶν γυμνασίων, τοῦ Βαρβακίου Λυκειοῦ καὶ τῶν ἐμπορικῶν σχολῶν, μέχρι 15 τυπογραφικῶν φύλλων.

Τὸ βιβλίον τοῦτο πρὸς ἐποπτικὴν καὶ πρακτικὴν διδασκαλίαν τῆς Γαλλικῆς γλώσσας θὰ περιέχῃ ὅλην ἀναφορομένην εἰς τὰς εἰρησ εἰκόνας τοῦ Hölzel: τοῦ ἑαρος, τοῦ θέρους, τοῦ φθινοπώρου, τοῦ χειμῶνος, τῆς ἑπαύλευσε, τοῦ λιμῆνος, διακριτικῶς οἰκίας καὶ τῶν Παρισίων, ἐν ὑποσημειώσεσι δὲ τὰς ἀναγκαίας γραμματικὰς παρατηρήσεις καὶ ὑποδείξεις τῆς κατ' οἶκον γραπτῆς ἐργασίας.

3. Γραμματικὴ τῆς Γαλλικῆς γλώσσας διὰ τὰ γυμνάσια, τὸ Βαρβακίου Λυκειοῦ καὶ τὰς ἐμπορικὰς σχολὰς μέχρι 10 τυπογραφικῶν φύλλων.

Ἡ γραμματικὴ αὕτη ἑλληνιστί συντασσόμενη διὰ περιέχῃ τὰ κλιτὰ καὶ ἄλλα μέρη τοῦ λόγου μετὰ τὴν καταλλήλων τύπων καὶ τῶν ἀπολύτως ἀναγκάσιων γραμματικῶν καὶ συντακτικῶν κανόνων. Ἐκαστος κανὼν ἐν πόσῃ συντομίᾳ καὶ σαφηνεῖα ἐπιθέμενος θὰ συνοδεύηται ὑπὸ πείρῃ γαλλικῶν παραδειγματῶν μετὰ τῆς ἑλληνιστί μεταφράσεως. Πᾶν δ, τι ὑποτίθεται ὡς γνωστὸν ἐκ τῆς διδασκαλίας τῆς ἑλλν. γραμματικῆς δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ διδάσκηται ἐν τῇ Γαλλ. γραμματικῇ (λ. χ. οἱ ὁμοιοί κ.τ.τ.), ἀλλ' ἀπλῶς ὑποδεικνυόμενος τῶν ἐν ἀμφοτέροις ταῖς γλώσσαις ὁμοίως ἰχόντων καὶ ἐξαιρούμεν. τὰ διάφορα καὶ τὰ εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν ἰδιαιόματα. Πρὸς ἐφαρμογὴν δὲ καὶ ἐπιπέδισιν τῶν γραμματικῶν καὶ συντακτικῶν κανόνων καὶ πρὸς ἐκμάθησιν

τῶν ιδιωτικῶν τῆς Γαλλικῆς γλώσσης πρέπει νὰ περιέχῃ ἢ μέθοδος καὶ κατάλληλα θέματα, τὰ δι' ἑλληνιστί, ἵνα μεταφέρωνται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, τὰ δὲ ἑλληνιστί, ἵνα μεταφέρονται εἰς τὴν Γαλλικὴν γλώσσαν.

Ε'. ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ

Μέθοδος πρὸς διδασκαλίαν τῆς γερμανικῆς γλώσσης διὰ τὰς ἐμπορικὰς σχολὰς.

(Ἐἰς δύο τεύχη ἔξ ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἐκ 15 τυπογραφικῶν φύλλων, τὸ δὲ δεύτερον ἐξ 8 τυπογραφικῶν φύλλων).

Τεῦχος πρῶτον

Τὸ πρῶτον τεῦχος τῆς μεθόδου θὰ πραγματευταί :

α') Κατὰ τὴν ἄμμεσον ἱποπτικὴν διδασκαλίαν τὰς ἐξῆς κατὰ σειρὰν εἰκόνας τοῦ Hölzel, τὴν πόλιν, τὴν ἀνοιξίαν, τὴν κατοικίαν, τὸ θέρος, τὴν ἔπαυλιν.

β') Κατὰ τὴν ἄμμεσον ἱποπτικὴν διδασκαλίαν τὰ σχολιακὰ ἀντικείμενα, τὰ μέλη τοῦ σώματος, τὰ ἐνδύματα, τὰ μέρη τῆς οἰκίας.

γ') Κατὰ τὴν ἔμμεσον ἱποπτικὴν διδασκαλίαν τὰ τῶν ὠρῶν τοῦ ἔτους, στοιχειώδεις γεωγραφικὰς γνώσεις, ἰδίως τῆς Ἑλλάδος καὶ Γερμανίας, καὶ τὰ στοιχειώδη τὰ τῆς ἀριθμητικῆς.

δ') Κατὰ τὴν ἀναγνωστικὴν μέθοδον 30 ἕως 40 ἀπλὰ διηγήματα, ἐπιστολάς καὶ ποιήματα, ταῦτα πρέπει νὰ μὴ παρουσιάζωσι πολλὰ τὰ νεώτερα εἰς γραμματικούς τύπους καὶ σύνταξιν, ἀλλὰ νὰ βασίζωνται γραμματικῶς, κατὰ τὸ ἑρμικόν, ἐπὶ τῶν διδασκαλιῶν. Ταῦτα πρέπει νὰ ὦσιν ἑγκατεσπαρμένα καταλλήλως, ὡς καὶ τὰ τοῦ β' καὶ γ' ἰδαρίου, ἐν τῇ ἐπεξεργασίᾳ τῶν εἰκόνων τοῦ Hölzel.

ε') Τοὺς κυριωτάτους κανόνας τῆς προφορᾶς, τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ. Οὗτοι θὰ ἐξηγῶνται ἀμέσως ἐκ τῶν οἰκίαν ἀσκήσεων, ὑπὸ τὰς ὅποιαι καὶ θὰ διαιτυπῶνται σύντομος καὶ σαφῶς ἑλληνιστί.

Ἐκτὸς τῶν ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων τῶν κατὰ τὰς ἀνωτέρω ῥηθείαις μεθόδους γερμανιστί γινομένων πρέπει νὰ ὑπάρχωσι καὶ νεοελληνικὰ θέματα πρὸς μετάφρασιν, εἰλημμένα ἐκ διδασκαλιῆς ὕλης.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου πρέπει νὰ ὑπάρχῃ σύντομος περιλήψις ἑλληνιστί τῶν διδασκέντων ἐκ τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ ὡς καὶ γερμανοελληνικῶν λεξιλογίων.

Τεῦχος δεύτερον.

Τὸ τεῦχος τοῦτο, ἐπιμοδομοῦμενον ἐπὶ τοῦ πρώτου, πρέπει νὰ ἔχῃ πληρεστέραν καὶ ἐν συνθετοτέροις φράσαι περιγραφήν ἑτέρων τεσσάρων εἰκόνων τοῦ Hölzel (τοῦ φθινόπωρου, τοῦ χειμῶνος, τοῦ λιμένος καὶ τῆς πόλεως τοῦ Βερολίνου). Ἡ τῶν εἰκόνων τούτων διαπραγματεύσεις πρέπει νὰ γίνωνται κατὰ τὴν ἱποπτικὴν μέθοδον καὶ νὰ περιέχῃ ἐκτὸς τῶν ἀσκήσεων καὶ ἐρωτήσεων καὶ ἑρμηνειῶν λέξεων καὶ φράσεων διὰ ταυτοσύμηαι καὶ θέματα νεοελληνικὰ εἰλημμένα ἐκ διδασκαλιῆς ὕλης. Ἐν αὐτῷ πρέπει νὰ γίνωνται ἐπίσης ἐπανάληψις καὶ συμπλήρωσις τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ κατὰ τὴν ἐν τῷ πρώτῳ τεύχει μέθοδον. Ἐν τέλει πρέπει νὰ ὑπάρχῃ γερμανοελληνικῶν λεξιλογίων τῶν ἀγνώστων λέξεων.

Γ'. ΑἴΓΑΙΚΑ

Μέθοδος πρὸς διδασκαλίαν τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης διὰ τὰς ἐμπορικὰς σχολὰς.

(Ἐἰς δύο τεύχη ἔξ ὧν τὸ μὲν πρῶτον ἐκ 15 τυπογραφικῶν φύλλων, τὸ δὲ δεύτερον ἐξ 8 τυπογρ. φύλλων).

Τεῦχος πρῶτον.

Τὸ πρῶτον τεῦχος θὰ πραγματευταί :

α') Κατὰ τὴν ἄμμεσον ἱποπτικὴν διδασκαλίαν τὰς ἐξῆς κατὰ σειρὰν εἰκόνας τοῦ Hölzel, τὴν πόλιν, τὴν ἀνοιξίαν, τὴν κατοικίαν, τὸ θέρος, τὴν ἔπαυλιν.

β') Κατὰ τὴν ἄμμεσον ἱποπτικὴν διδασκαλίαν τὰ σχολιακὰ ἀντικείμενα, τὰ μέλη τοῦ σώματος, τὰ ἐνδύματα, τὰ μέρη τῆς οἰκίας.

γ') Κατὰ τὴν ἔμμεσον ἱποπτικὴν διδασκαλίαν τὰ τῶν ὠρῶν τοῦ ἔτους, στοιχειώδεις γεωγραφικὰς γνώσεις, ἰδίως περὶ Ἑλλάδος καὶ Ἀγγλίας, καὶ τὰ στοιχειώδη τὰ τῆς ἀριθμητικῆς.

δ') Κατὰ τὴν ἀναγνωστικὴν μέθοδον 30 ἕως 40 ἀπλὰ διηγήματα, ἐπιστολάς καὶ ποιήματα. Ταῦτα πρέπει νὰ μὴ παρουσιάζωσι πολλὰ τὰ νεώτερα εἰς γραμματικούς τύπους καὶ σύνταξιν, ἀλλὰ νὰ βασίζωνται γραμματικῶς, κατὰ τὸ ἑρμικόν, ἐπὶ τῶν διδασκαλιῶν. Ταῦτα πρέπει νὰ ὦσιν ἑγκατεσπαρμένα καταλλήλως, ὡς καὶ τὰ τοῦ β' καὶ γ' ἰδαρίου, ἐν τῇ ἐπεξεργασίᾳ τῶν εἰκόνων τοῦ Hölzel.

ε') Τοὺς κυριωτάτους κανόνας τῆς προφορᾶς, τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ. Οὗτοι θὰ ἐξηγῶνται ἀμέσως ἐκ τῶν οἰκίαν ἀσκήσεων, ὑπὸ τὰς ὅποιαι καὶ θὰ διαιτυπῶνται σύντομος καὶ σαφῶς ἑλληνιστί.

Ἐκτὸς τῶν ἐρωτήσεων καὶ ἀπαντήσεων τῶν κατὰ τὰς ἀνωτέρω ῥηθείαις μεθόδους ἀγγλιστί γινομένων πρέπει νὰ ὑπάρχωσι καὶ νεοελληνικὰ θέματα πρὸς μετάφρασιν, εἰλημμένα ἐκ διδασκαλιῆς ὕλης.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου πρέπει νὰ ὑπάρχῃ σύντομος περιλήψις ἑλληνιστί τῶν διδασκέντων ἐκ τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ καὶ ἀγγλοελληνικῶν λεξιλογίων.

Τεῦχος δεύτερον.

Τὸ τεῦχος τοῦτο, ἐπιμοδομοῦμενον ἐπὶ τοῦ πρώτου, πρέπει νὰ ἔχῃ πληρεστέραν καὶ ἐν συνθετοτέροις φράσαι περιγραφήν ἑτέρων τεσσάρων εἰκόνων τοῦ Hölzel (τοῦ φθινόπωρου, τοῦ χειμῶνος, τοῦ λιμένος καὶ τῆς πόλεως τοῦ Λονδίνου).

Ἡ τῶν εἰκόνων τούτων διαπραγματεύσεις πρέπει νὰ γίνωνται κατὰ τὴν ἱποπτικὴν μέθοδον καὶ νὰ περιέχῃ ἐκτὸς τῶν ἀσκήσεων καὶ ἐρωτήσεων καὶ ἑρμηνειῶν λέξεων καὶ φράσεων διὰ ταυτοσύμηαι καὶ θέματα νεοελληνικὰ εἰλημμένα ἐκ διδασκαλιῆς ὕλης. Ἐν αὐτῷ πρέπει νὰ γίνωνται ἐπίσης ἐπανάληψις καὶ συμπλήρωσις τῆς γραμματικῆς καὶ συντακτικῆς κατὰ τὴν ἐν τῷ πρώτῳ τεύχει μέθοδον. Ἐν τέλει πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀγγλοελληνικῶν λεξιλογίων τῶν ἀγνώστων λέξεων.

Ζ'. ΙΣΤΟΡΙΑ

1. Ἱστορία Ἑλληνικὴ ἀπὸ τῶν ἀρχαιότατων χρόνων μέχρι τῆς Ἀγαικῆς συμπολιτείας διὰ τὴν Α' τάξιν τοῦ ἑλλην. σχολείου, μέχρι ἕξ τυπογρ. φύλλων.

Περιεχόμενον :

Διασφάρισις τῆς ἐνοίας τῆς ιστορίας ὡς ἐνεστὶ ἀπλήτ καὶ σύντομος καὶ διάκρισις τῆς ἐθνικῆς ιστορίας ἐκάστου λαοῦ ἀπὸ τῆς καθολικῆς ἢ παγκόσμιου ιστορίας τῆς ἀνθρωπότητος. — Ἡ σπουδαίτης τῆς Ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς ἐν τῇ καθόλου ἱστορίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος. Χωρογραφία σύντομος

τῆς Ἑλλάδος καὶ πασῶν τῶν περὶ τὸ Αἰγαῖον καὶ τὴν Ἀνατολικὴν Μεσογίαν χωρῶν.—Ἀπαριθμῶσι καὶ συντομωτάτη ἱστορικὴ μνεία τῶν ἀπὸ τῶν ἀνατολικῶν ἀκτῶν τῆς Μεσογείου μέχρι τῆς κοιλάδος τοῦ Τίγριτος καὶ τοῦ Εὐφράτου εὐκρινῶν ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἱστορικῶν λαῶν καὶ κρατῶν (Φοινίκων, Ἑβραίων, Βαβυλωνίων, Ἀσσυρίων), ἐπὶ δὲ καὶ τῶν Αἰγυπτίων καὶ τινῶν λαῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας (ἰδίᾳ τῶν Λυδῶν) καὶ σύντομος καὶ σαφὴς παράστασις τοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ πολιτισμοῦ αὐτῶν.—Οἱ ἀρχιζῶνται κατοικοὶ τῆς Ἑλλάδος, οἱ περὶ θεῶν λόγοι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Οἱ ἦρος καὶ αἱ περὶ ἠρώων παραδόσεις.—(Ἡ μυθολογία ἱστορία τοῦ Ἡρακλείου καὶ τοῦ Θηραίου.—Αἱ περὶ τῆς Ἀργοναυτικῆς στρατίας, τῆς τῶν ἐπὶ ἐπὶ Θήβας καὶ τοῦ Τροικῆος πολέμου παραδόσεις).—Ἡ κἀθῆδος τῶν Ἡρακλειδῶν εἰς τὴν Πελοπόννησον.—Αἱ Αἰολικαί, Ἴωνικαὶ καὶ Δωρικαὶ ἀποικίαι αἱ γινόμεναι εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν.—Ἡ ὄλη περιγραφή τῶν Ἑλληνικῶν ἀποικιῶν καὶ τῶν διὰ τῶν ἀποικιῶν εἰς τοὺς Ἑλληνας γνωστῶν γενομένων χωρῶν τοῦ ἀρχαίου κόσμου.—Αἱ ἐπιστροφῆται τῶν κατὰ τὸν Εὐξείνιον Πόντον, Σικελίαν, Ἰταλίαν, Γαλλίαν, Ἱβηρίαν, καὶ τὴν Λιβύην ἰβηρικῶν Ἑλληνικῶν ἀποικιῶν.—Διαίσεις καὶ ἐνότης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.—Οἱ Παναλλήνιοι ἀγῶνες.—Τὸ ἐν Δελφοῖς κέντρον καὶ τὸ Ἀρχαιολογικὸν συνέδριον.—Ἱστορία τῆς Σπάρτης ἀπὸ τῆς καθόδου τῶν Ἡρακλειδῶν μέχρι τῶν χρόνων τῶν Περσικῶν πολέμων (Νομολογία Λυκούργου.—Ὁ α' καὶ β' Μεσσηνιακὸς πόλεμος.—Ἐπίστασις τῆς ἡγεμονίας τῆς Σπάρτης ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῆς Πελοποννήσου).—Ἱστορία τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τῆς Δωρικῆς εἰς τὴν Ἀττικὴν εἰσοδῶς (τῆς γενομένης ἐπὶ τοῦ Κόδρου) μέχρι τῶν χρόνων τῶν Περσικῶν πολέμων. (Ἡ περὶ τοῦ Κόδρου παράδοσις.—Ἡ ἀνάπτυξις τῆς πολιτείας. Δράκοντος καὶ Σόλωνος νομοθεσίαι).—Οἱ Περσικοὶ πόλεμοι.—Σύντομος ἀφήγησις τῶν κατὰ τὴν γένεσιν τοῦ Περσικοῦ κράτους (Κύρος, Καμβύσις, Δαρείος Α', ὁ Γοτάππος).—Στρατιὰ τοῦ Δαρείου ἐπὶ τοὺς Σκύθας.—Ἡ τῶν Ἴωνων ἐπανάστασις.—Ἡ στρατιὰ τοῦ Μαρδονίου (493 π. Χ.).—Ἡ στρατιὰ τοῦ Δαδίου καὶ Ἀρταβαζάνου.—Ἡ ἐν Μαρθῶνι μάχη.—Γὰ μετὰ τῆς μάχης τύπαις καὶ τῆς στρατίας τοῦ Σέρξου γεγονότα.—Ἡ στρατιὰ τοῦ Σέρξου.—Ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία.—Ἡ ἐν Πλαταιαῖς μάχη.—Οἱ ἰσθιτικοὶ τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον τῶν Περσῶν πόλεμοι.—Ἡ τῶν Ἀθηνῶν ἡγεμονία.—Μεγάλοι στρατηγοὶ Ἀθηναῖοι.—Ὁ τρίτος Μεσσηνιακὸς πόλεμος.—Ἡ πολιτικὴ δύναμις καὶ ἀρχὴ καὶ τὸ πνευματικὸν μεγαλεῖον τῶν Ἀθηνῶν.—Ὁ Περικλῆς.—Ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος.—Οἱ Τριάκοντα τύραννοι.—Ὁ Θρασύβουλος.—Ὁ θάνατος τοῦ Σωκράτους.—Ἡ ἱστορία τῶν μυθίων.—Ἡ στρατιὰ τοῦ Ἀγησίπλου ἐπὶ τὴν Ἀσίαν.—Ὁ Κορινθιακὸς πόλεμος καὶ ἡ Ἀνταλικὴ ἐσθήνη.—Ἱστορία τῆς ἀκμῆς τῶν Θηβῶν μέχρι τῆς ἐν Μαντινικῆς μάχης.—Μακεδονία (συντομωτάτη ἱστορία τῆς χώρας τύπαις περὶ τοῦ Φιλίππου τοῦ Β').—Φίλιππος ὁ Β'.—Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος.—Σύντομος ἱστορία τῶν Δακδῶν μέχρι τῆς ἐν Ἰψὺ μάχης (301 π. Χ.) καὶ ἀπαριθμῶσι τῶν ἐκ τούτου ἰδρυθέντων ἢ παραχθέντων ἐν Ἀσίᾳ, Εὐρώπῃ καὶ Αἰγύπτῳ Ἑλληνομακεδονικῶν κρατῶν καὶ τῶν δυναστειῶν αὐτῶν.—Αἰτωλικὴ καὶ Ἀχαεὶα συμμαχία.—Κατάλογος ἀλφαισθητικῶν τῶν κυρίων ὀνομάτων καὶ πινάξ χρονολογικῶν τῶν γεγονότων.

2. **Ἱστορία Ἑλληνική** ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς Ἀχαεῖας συμπολιτείας μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν Φράγκων ἀλώσεως

τῆς Κωνσταντινουπόλεως διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ Ἑλλ. σχολείου, μέχρι ἕξ τυπογρ. φύλλον.

Περιεχόμενον:

Σύντομος ἱστορία τῆς Ἀχαεῖας συμπολιτείας καὶ τῶν συγγράφων ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀσίᾳ καὶ Αἰγύπτῳ Ἑλληνικῶν πολιτειῶν καὶ κρατῶν μέχρι τῆς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν πράγματα ἀναμίξεως τῶν Ρωμαίων.—Ἱστορία συντομωτάτη τῆς Ρώμης μέχρι τῶν αὐτῶν χρόνων.—Ἀνάμιξις τῶν Ρωμαίων εἰς τὰ τῆς Ἑλλάδος.—Ὁ πόλεμος ὁ Φιλίππειος.—Ὁ πόλεμος ὁ Ἀντιοχειακός.—Οἱ πόλεμοι κατὰ τοῦ Περσέως καὶ κατὰ τῆς Ἀχαεῖας συμπολιτείας.—Ἡ ἄλωσις καὶ καταστροφή τῆς Κορίνθου.—Σύντομος ἀφήγησις τῶν δύο μεγάλων ἱμυλικῶν πολέμων τῶν Ρωμαίων τῶν ἀποικηζάντων εἰς τὴν Ἰβηρίαν τῆς μοναρχίας τοῦ Αἰγυπτίου.—Ἡ γένεσις καὶ διάδοσις τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν τῷ Ῥωμαϊκῷ κράτει.—Οἱ κατὰ τὸν Χριστιανισμὸν γινόμενοι μεγάλοι διωγμοί.—Τὸ τέλος αὐτῶν ἐπὶ τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου.—Ὁ Μέγας Κωνσταντίνος.—Ἰβηρις τοῦ Ἑλληνορωμαϊκοῦ κράτους τοῦ Βυζαντίου τοῦ λεγομένου Βυζαντινοῦ.—Ἡ Κωνσταντινούπολις.—Ἱστορία τῶν σπουδαιότερων αυτοκρατῶν τοῦ Βυζαντίου (Θεοδοσίου Α', Ἰουστινιανοῦ Α',—Ἡρακλείου).—Ὀλίγα τινὰ περὶ Μαξιμῶθ καὶ Μαξιμαθιανοῦ καὶ Ἀράβων καὶ τῆς τούτου ἐξάπλωσεως ἐν Ἀσίᾳ, Ἀφρῆῃ καὶ Εὐρώπῃ.—Ἡ ἐπὶ τῶν ἀρχηγῶν αὐτῶν Κρούμων καὶ ἡ καταστροφή αὐτῶν ὑπὸ τοῦ αυτοκράτορος Λέοντος Ε'.—Οἱ αυτοκράτορες Νικηφόρος Β' ὁ Φωκάς, Ἰωάννης Α' Γοιμικῆς, Βασίλειος Β' ὁ Βουλγαροκτόνος.—Διογενὴς ὁ Ῥωμαϊκός.—Ἐπιδρομὴ τοῦ νιου Μαξιμαθιανοῦ ἔθους τῶν Τούρκων εἰς τὰς Ἀσιατικὰς χώρας τοῦ κράτους.—Οἱ αυτοκράτορες αἱ Κομνηνοὶ (Ἀλέξιος, Ἰωάννης Β' καὶ Μανουὴλ Α').—Ἀναδρομὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης μετὰ τὸν Κωνσταντίνον τὸν Μέγαν.—Μετανάστευσις λαῶν.—Τὰ ἐκ τῆς διαδόσεως τῶν Ῥωμαϊκῶν κράτους ἐν τῇ Δύσει παραχθέντα νέα Εὐρωπαϊκὰ κράτη (ἰδίᾳ τὸ μέγα Φραγκικὸν κράτος καὶ τὰ ἐκ τῆς διαδόσεως τούτου παραχθέντα κράτη τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Γερμανίας).—Διάδοσις καὶ ἐμπέδησις τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν τῇ Δύσει.—Αἱ Σταυροφορίαι (α', β' καὶ γ').—Ἡ τετάρτη Σταυροφορία καὶ ἡ ὑπὸ τῶν Φράγκων ἄλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Πινάξ ἀλφαισθητικῶς τῶν κυρίων ὀνομάτων. Πινάξ χρονολογικῶν τῶν γεγονότων.

3. **Ἱστορία Ἑλληνική** ἀπὸ τῆς ὑπὸ τῶν Φράγκων ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων διὰ τὴν Γ' τάξιν τοῦ Ἑλλ. σχολείου, μέχρι ἕξ τυπογραφικῶν φύλλον.

Περιεχόμενον:

Ἱστορία τοῦ ἐν Νικαίᾳ Ἑλληνικοῦ κράτους μέχρι τῶν αυτοκρατῶρων Μιχαὴλ Ἡ' Παλαιολόγου.—Ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς αυτοκρατορίας τῆς Τραπεζούντου καὶ περὶ τοῦ δεσποτάτου ἐν Ἠπείρῳ, ὁσαύτως δὲ καὶ περὶ τοῦ Λατινοφραγκικοῦ κράτους ἢ αυτοκρατορίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν κυριωτάτων ἐν ταῖς Ἑλληνοβυζαντινῆς γῶραις Φραγκικῶν κρατῶν.—Ἀνάκτησις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ Μιχαὴλ Ἡ' καὶ κατάλυσις Λατινοφραγκικῆς αυτοκρατορίας.—Περὶ

Βενετικῶν κατακτήσεων ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἀνατολῇ. — Ἡ γένεσις τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους ἐν Βυζάντι καὶ ἡ εἰς τὰς ἐν Εὐρώπῃ Ἑλληνικάς χώρας ἐπέκτασις αὐτοῦ. — Σύντομος ἱστορία τῶν αυτοκρατόρων Ἀνδρόνικου Β' καὶ Ἀνδρόνικου Γ' Παλαιολόγου, τοῦ αυτοκράτορος Ἰωάννου Καντακουζηνοῦ, τοῦ Ἰωάννου Ε' Παλαιολόγου καὶ τοῦ Μανουὴλ Β' Παλαιολόγου καὶ τοῦ Κωνσταντίνου ΙΑ' Παλαιολόγου. — Ἡ ἄνωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ Ὀθωμανοῦ σουλτάνου Μιχαῆλ Β'.

Τὰ γενικότερα καὶ προυχαιότερα τῶν ἐν Εὐρώπῃ γεγονότων μετὰ τοὺς χρόνους τῶν Σταυροφοριῶν. — Οἱ χρόνοι τῆς Ἀναγεννήσεως (ιστορικὴ ἔμφασις τῶν ὀνομάτων τοῦ-του). — Ἐφευριστικὸι ποταμοὶ. — Ἰδρωσις Πανπιστημίου. — Ἀνακάλυψις νέων χωρῶν (ἰδίᾳ τῆς Ἀμερικής). — Μεταρρυθμίσις θρησκευτικῆ ἐν Εὐρώπῃ. — Οἱ Ἕλληνας ὑπὸ τὴν Ὀθωμανικὴν δυναστείαν. — Ὄλιγα τινὰ περὶ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως ὡς θρησκευτικῶν καὶ ἔθνικῶν κέντρον τῶν Ἑλλήνων κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας. — Ἡ καλλιέργεια τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐν σχέσει πρὸς τὴν διατήρησιν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ ἔθνικοῦ βίου. — Κλέρισι καὶ Ἀρμιάτωλοι. — Ἡ δημοτικὴ ποίησις. — Ῥήγας ὁ Φεραίος καὶ ὁ Κοραΐς ὡς πρόδρομοι τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασις. — Ἡ ἐμφάνισις τῆς δυναμειῶν τῶν Ῥώσων ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ ἡ ἐπιδρασις αὐτῆς ἐπὶ τὸν βίον τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. — Οἱ Τουρκρωτικοὶ πόλεμοι ἐν σχέσει πρὸς τὰς τύχας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. — Ὄλιγα περὶ τῆς Γαλλικῆς Ἐπανάστασις καὶ τοῦ Ναπολέοντος, ὡσεύτις ἐστὶ καὶ περὶ τῶν γεγονότων τοῦ 1815. — Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις. — Ὁ Κυβερνήτης Ἰωάννης Καποδίστριας. — Ἰβάνσι τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου ὑπὸ τὸν βασιλείᾳ Ὀθωνος. — Περὶ βασιλείας Ὀθωνος, βασιλείας Γεωργίου. — Συνοπτικωτάτη ἀνάγκη τῶν κυριωτάτων γεγονότων τῆς νεωκτῆς παρχαϊκῆς ἱστορίας. — Πιναξ ἀναγραφῆς τῶν κυρίων ὀνομάτων. — Πιναξ χρονολογικῶν τῶν γεγονότων.

4. Ἰστορία Ἑλληνικὴ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τοῦ ἔτους 146 π.Χ. διὰ τὴν Ἀ' τάξιν τοῦ γυμνασίου, μέχρι ἐννέα τυπογρ. φύλλον.

Περιεχόμενον :

Περὶ τῆς καταγωγῆς τῶν Ἑλλήνων. — Ἡ φύσις τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν ἐν ὁλίγοις πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἱστορικοῦ βίου τῶν Ἑλλήνων. — Ἄν ἔλαβεν ἡ Ἑλλὰς στοιχεῖα πολιτισμοῦ παρ' ἄλλων ἱστορικῶν λαῶν προπαραγάντων καὶ τινα. — Ὁ ἱδιοῦς χαρακτῆρ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ βίου καὶ πολιτισμοῦ. — Ὁ χαρακτῆρ τῶν περὶ τοὺς μύθων τῶν Ἑλληνικῶν ὑπὸ ἔννοιαν θρησκευτικῆν ἢ θεολογικῆν (τῆς τοῦ θεοῦ θέλησιν ἰδέειν), κοσμολογικῆν ἢ φυσικῆν (τῆς ἀντιλήψεως τοῦ κόσμου) καὶ ὑπὸ ἔννοιαν ἠθικῆν, κλιτισθητικῆν καὶ καλλιτεχνικῆν. — Ὁ χαρακτῆρ τῶν περὶ ἠρώων μύθων ὑπὸ ἔννοιαν θρησκευτικῆν, ἠθικῆν καὶ ἱστορικῆν. — Ὁ χαρακτῆρ τῆς μυθικῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἱστορικὸν βίον τῆς Ἑλλάδος. — Ὁ χαρακτῆρ τοῦ ἠρωικοῦ βίου καὶ τῆς ἠρωικῆς καλουμένης περιόδου. — Ἡ πιθανὴ ἱστορικὴ ἔννοια τῶν περὶ Πρωτῶν καὶ Θησέως, περὶ τῶν ἑπτὰ ἐπὶ Θέβας καὶ ἰδίως περὶ τῶν δύο μεγάλων ἐπιδημῶν στρατιῶν τῆς ἠρωικῆς περιόδου (τῆς Ἀργωνυκῆς στρατιᾶς καὶ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου) μυθικοῦ παραδόσεων. — Ὁ ἀρχαιότατος ἑλληνικὸς πολιτισμός. — Ἡ περιόδος ἡ Προμωμανικὴ καὶ ἡ Μωμανικῆ. — Αἱ μετακαταρτίαι ἀφορμαὶ μετὰ τὸν Τρωικὸν πόλεμον. — Ἡ τῶν Δωριέων ἀπὸ τῆς βορείου Ἑλλάδος πρὸς τὸν ἐπέκτα-

σις καὶ ἡ ὑπὸ τούτων κατακτῆσις τῆς Πελοποννήσου. — Διατὶ τὸ γεγονός ἀνεκρίθη καθόσως τῶν Πραξιέδων ; — Τὸ γεγονός τοῦτο θεωρούμενον ἐπὶ περιόδου ἱστορικῆς, καλουμένης κυρίως ἑλληνικῆς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν προγενεστέραν τὴν καλουμένην Ἀγχιανὴν. — Τίς ἡ ἀρχικὴ ἔννοια τοῦ ὀνόματος Ἑλλήν καὶ ἡ αἰτία τῆς ἐπιρατικῆς αὐτοῦ. — Ἰστορικὴ ἔμφασις τῶν περὶ Ἑλλήνων καὶ Δευκαλιόνων καὶ τῶν υἱῶν καὶ ἑγγόνων αὐτοῦ μύθων. Διάκρισις τῆς ἑλληνικῆς περιόδου ἀπὸ τῆς Ἀγχιανῆς ὑπὸ ἐπιφάν καθολικῆν. — Ἡ ὅλη περιόχῃ τῆς Δωρικῆς ἐπιρατικῆς. — Αἱ ἐν Πελοποννήσῳ ἰδρυθεῖσαι Δωρικαὶ πόλεις καὶ αἱ πρὸς τοὺς καταπολεμηθέντας ὑπ' αὐτῶν Ἀγχιανῶν λαοὺς σχέσεις αὐτῶν. — Ἡ ἀρχὴ τῶν ἑλληνικῶν ἀποικιῶν. — Αἱ ἀρχαιόταται ἑλληνικαὶ ἀποικίαι αἱ γινόμενα εἰς τὰς δυτικὰς παραλιας τῆς Μικρῆς Ἀσίας χώρας. — Ἡ περατικὸς ἐπέκτασις τοῦ ἑλληνικοῦ ἀποικιοῦ κατὰ διαφόρους διευθύνσεις εἰς τὰς βορραβιαῖας χώρας. — Περιγραφή τῆς ὅλης ἐπέκτασις καὶ περιόχῃ τοῦ ἑλληνικοῦ ἀποικιοῦ κόσμου. — Αἱ σχέσεις τῶν ἀποικιῶν πρὸς τὰς μητροπόλεις καὶ πρὸς τὴν κυρίως Ἑλλάδα. — Ὁ καθόλου ἐπιπολιτικὸς χαρακτῆρ αὐτῶν. — Ὁ μέγας ἑλληνικὸς κόσμος (τὸ Ἑλληνικὸν ἢ Ἑλλὰς ὑπὸ εὐρυτάτην ἔννοιαν) ὅ ἐκ τῆς κυρίως Ἑλλάδος καὶ τῶν ἀποικιῶν αὐτῆς παραχθῆς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν βαρβαρικὸν (ἢ ἔθνομα καὶ πρὸς τὸν ὀνοματικὸν τοῦτοῦ). — Διαίρεσις καὶ ἐνόησις τοῦ τοῦτουτοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου. — Αἱ μεγάλα πανελληνικοὶ πανηγύρεις καὶ αἱ ἐν αὐταῖς τελούμενοι ἀγῶνες. — Τὰ μαντεία. — Τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον. — Τὸ μέγα ἠθικὸν κράτος τοῦ μαντείου ἐν τῷ συμπλατι ἑλληνικῶν. — Περὶ Ἀμφικτιονικῶν καθόλου καὶ ἰδίᾳ περὶ τοῦ Ἀμφικτιονικοῦ συνέδριου τῶν Δελφῶν καὶ τῶν Θερμοπυλῶν. — Ὁ πολιτικὸς βίος τῶν Ἑλλήνων ἐν τῇ ἱστορικῇ αὐτῇ ἀναπτύξει ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν ὀμηρικῶν μέχρι τῶν χρόνων τῆς μεγίστης ἀκμῆς τῆς Ἑλλάδος. — Πατρια καὶ βασιλεία. — Ὀλιγαρχία. — Τυραννίαι, Δημοκρατία. — Ἰδιαιτέρη πολιτικὴ ἱστορία τῆς Σπάρτης, τοῦ Ἄργου, τῆς Κορίνθου καὶ τῆς Σικυῶνος. — Πολιτικὴ ἱστορία τῶν Ἀθηνῶν. — Ἡ πρὸ τοῦ Δράκοντος ἐν Ἀθῆναις πολιτεία. — Ἡ νομοθεσία τοῦ Δράκοντος. — Ἡ νομοθεσία τοῦ Σόλωνα. — Ἡ πολιτεία τῶν Πεισιπρατικῶν. — Ἀπὸ τῆς καταλύσεως τῶν Πεισιπρατικῶν μέχρι Κλεισθέους καὶ ἀπὸ Κλεισθέους μέχρι τῶν χρόνων τῶν Περσικῶν πολέμων. — Οἱ Περσικοὶ πόλεμοι. — Ἀναδρομὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Ἀνατολικῶν λαῶν ἐν κεραικῇ ἀφῆρησις τῆς ἱστορίας τῶν ὀνοματωτέρων ἐν τῇ ἱστορίᾳ λαῶν καὶ κρατῶν τῆς δυτικῆς Ἀσίας καὶ Αἰγυπτῶν (Βαβυλωνίων, Ἀσσυρίων, Φοινίκων, Ἑβραίων, Αἰγυπτίων, Μήδων, Λυδῶν) μέχρι τῆς συγχωνύσεως πάντων ἐν τῷ μεγάλῳ κράτει τῷ Περσικῷ. — Οἱ Ἀγχιμενίδαι. — Ὁ Κόρος, ὁ Καμβύσις καὶ ὁ Δαρείος ὁ Α' ὁ Ἰερόσπουτος. — Τὰ περὶ καθυποτάξεως τῶν ἐν Ἀσίᾳ Ἑλλήνων εἰς τὸ κράτος τῶν Περσικῶν. — Αἱ μεγάλα διοικητικὰ μεταρρυθμίσεις τοῦ Δαρείου. — Οἱ Ἕλληνας ἐν τῷ Περσικῷ κράτει. — Ἡ ἐπὶ Σαΐδας στρατιεὶα τοῦ Δαρείου καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς εἰς πρὸς τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀρχῆς τοῦ Μεγάλου Βασιλέως ἐπὶ τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν καθυποτάξιν νέων ἑλληνικῶν χωρῶν εἰς τὸ κράτος τῶν Περσικῶν. — Ἡ ἐπανάστασις τῶν Ἴωνων. — Ἡ ἱστορία τῶν ἀμμωνικῶν καὶ τῶν ἐπιθετικῶν πολέμων τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον τῶν Περσῶν. — Ἡ ἡγεμονία (ἀρχὴ) τῶν Ἀθηνῶν. — Ἡ μεγάλῃ πολιτικῇ καὶ πνευματικῇ ἀκμῇ τῶν Ἀθηνῶν, καὶ οἱ τὸ πολιτικὸν καὶ πνευματικὸν τοῦτο μεγαλεῖον ἐκπροσωποῦντες ἄνδρες. — Περιληπτικὴ ἱστορία τῶν ἐν Ἑλλάδι γεγονότων ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν ἐπιθετικῶν κατὰ τῶν Περσῶν πολέμων μέχρι τῶν χρόνων τῆς ἐκρήξεως τοῦ

Πελοποννησιακού πολέμου. — Ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος. — Κατάλυσις τῆς ἀρχῆς τῶν Ἀθηνῶν. — Οἱ τριάκοντα τύραννοι. — Ἡ διὰ τοῦ Θρασύβουλου ἀνάστασις τῆς ἀρχαίας πολιτείας. — Ὁ θάνατος τοῦ Σωκράτους. — Ἡ στρατεία τῶν Μυρσίων καὶ ἡ κατ' ἀκολουθίαν ταύτης ἐπιβουσία πρὸς τὸν μετὰ Σπάρτης καὶ τοῦ Περσικοῦ κράτους. — Στρατεία τοῦ Ἀγιστοῦ ἐπὶ τὴν Ἀσίαν. — Κορινθιακὸς πόλεμος. — Ἀνταλκίδεως εἰρήνη. — Αἱ ἐν Θῆβαις πολιτικαὶ μεταβολαὶ καὶ ἡ πολιτικὴ ἀσκήσις καὶ δύναμις τῆς πόλεως ταύτης καὶ οἱ εκπροσωποῦντες αὐτὴν ἄνδρες. — Τὰ πολεμικὰ καὶ πολιτικὰ γεγονότα ἀπὸ τῆς ἑλευθερώσεως τῆς Καδμείας μέχρι τῆς ἐν Ἀντιγνείῳ μάχης. — Ἡ μέρι τοῦ Φιλίππου Β' ἱστορία τῆς Μακεδονίας. — Αἱ πολιτικαὶ σχέσεις τοῦ Φιλίππου πρὸς τοὺς Ἕλληνας καὶ ἰδίᾳ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους. — Ἱεροὶ πόλεμοι. — Ἡ ἐν Χαίρωνας μάχη. — Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος. Στρατεία τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἐπὶ τὴν Ἀσίαν. — Ἡ κατάλυσις τοῦ Περσικοῦ κράτους καὶ τῆς δυναστείας τῶν Ἀγαμεμνιδῶν. — Ἡ ἐπὶ τὴν Ἰνδικὴν στρατεία. — Τὰ περὶ Ἰνδικῆς καὶ τοῦ Ἰνδοῦ λαοῦ. — Θρησκεία καὶ Γραμματεία Ἰνδική. — Βραχμανισμὸς καὶ Βουδδισμὸς. — Ἡ ἐπιστροφή καὶ θάνατος τοῦ Ἀλεξάνδρου. — Ἱστορία τῶν Διαδόχων μέχρι τῆς ἐν Ἰψῷ μάχης. — Ἡ μετὰ τὴν μάχην ταύτην νέα διαμόρφωσις τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου. — Τὰ ἐν Ἀσίᾳ ἑλληνικὰ καὶ ἑλληνιστικὰ κράτη. — Τὸ κράτος τῶν Σελευκιδῶν μέχρι τοῦ Ἀντιόχου Γ'. — Τὰ Ἑλληνικὰ κράτος τῆς Βακτριανῆς καὶ τοῦ Περσικοῦ κράτος Ἀρσακιδῶν. — Ἡ ἐπέκτασις τῶν γεωγραφικῶν γνώσεων τῶν Ἑλλήνων πρὸς τὴν Ἀνατολικὴν Ἀσίαν (Ἰνδοί, Σῆρες, Σηρικοὶ βιομηχανία καὶ ἔμπορος). — Ἡ Ἀιγυπτὸς ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου. — Ἰουδαῖοι καὶ Ἕλληνας. — Ἐξέγερσις τῶν Ἰουδαίων ὑπὸ τοῦ Μακκαβαίου καὶ νέου Ἰουδαίου κράτους. — Οἱ Ἀντιγνίδαι ἐν Μακεδονίᾳ. — Ἡ Ἀιτωλικὴ καὶ ἡ Ἀχαϊκὴ συμπολιτεία. Ἀναμίξις τῶν Ῥωμαίων εἰς τὰς Ἑλλάδας. — Οἱ κατὰ Φιλίππου τοῦ Β' καὶ τοῦ Ἀντιόχου Γ' καὶ κατὰ Περσέως πόλεμοι. — Πόλεμος κατὰ τῆς Ἀχαϊκῆς συμπολιτείας. — Καταστροφή Κορίνθου. — Πίναξ χρονολογικῆς τῶν γεγονότων. — Πίναξ Ἀλφαβητικῆς.

5. Ἱστορία Ῥωμαϊκῆ καὶ Ἑλληνικῆς μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου κτίσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως, διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ γυμνασίου, μέχρι ἐνέα τυπογραφικῶν φύλλον.

Περιεχόμενον :

Ἱστορία τῆς Ῥώμης συντομογραφητὴ ἀπὸ τῆς κτίσεως τῆς πόλεως μέχρι τῆς Δεκαρχίας καὶ τῆς μετὰ ταύτην ἐπιβουσίας τείλει ἰσοπολιτείας μεταξύ Πατρικίων καὶ Πληθείων. — Οἱ Σαμνιτικὸν πόλεμοι. — Ἡ καθυπόταξις πάντων τῶν λαῶν τῆς Ἰταλίας καὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς αἰῶν Ἰταλίας μετὰ τοὺς Περσικοὺς καὶ τὸν βασιλεῖα Πύρρον πόλεμους. — Ὁ πρῶτος καὶ δεύτερος Καρχηδονικὸς πόλεμος. — Ἡ ἐπίδρασις τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐπὶ τὸν πνευματικὸν βίον τῶν Ῥωμαίων. — Ἡ πολιτικὴ ἐπέμβασις τῶν Ῥωμαίων εἰς τὰς Ἑλλάδας πράγματι. — Οἱ πρὸς τοὺς βασιλεῖς τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Συρίας πόλεμοι. — Κατάλυσις τοῦ Μακεδονικοῦ κράτους. — Τρίτος Καρχηδονικὸς πόλεμος. — Καθυπόταξις τῆς Ἑλλάδος. — Ἡ ἐπανόστασις τῶν Γράκων. — Ὁ Ἰουγυρθικὸς πόλεμος. — Κίμβροι καὶ Τεύτονες. — Μάριος καὶ Σύλλας. — Ὁ πρῶτος μέγας ἐμφύλιος πόλεμος. — Ὁ πρῶτος Μιθραδατικὸς πόλεμος μέχρι λεπτομερειῶν ὡς πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς χώρας. — Πολιορκία καὶ ἄλωσις

τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς ὑπὸ τοῦ Σύλλα. — Αἱ ἐν Χαίρωνας καὶ Ὀρχομενῶ μάχαι. — Τὸ τέλος τοῦ πολέμου. Ὁ δουλικὸς πόλεμος. — Ἡ ἐν τῇ ἀνατολικῇ Μεσογείᾳ πειρατεία. — Ὁ Πειρατικὸς πόλεμος. — Ὁ τρίτος Μιθραδατικὸς πόλεμος καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Πομπηίου διάταξις τῶν ἐν Ἀσίᾳ πραγμάτων (μετὰ λεπτομεριῶν ὡς πρὸς τὰς ἐν Ἀσίᾳ Ἑλληνικὰς χώρας). — Ἡ Κατιλίνεως συνωμοσία. — Ἡ πρώτη Τριχμία. — Ὁ δεύτερος μέγας ἐμφύλιος πόλεμος (μετὰ λεπτομερειῶν ὡς πρὸς τὰς Ἑλληνικὰς χώρας, ἰδίως ὡς πρὸς τὰ ἀφορρήματα εἰς τὴν μετὰ τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου μέρους σύστασιν τῶν Ἑλλήνων πόντων). — Ὁ Ἰούλιος Καίσαρ ἐν τῷ μεγάλῳ αὐτοῦ. — Ἡ μεταρρυθμισίς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Ἡμερολογίου Σωσιγένης. — Τὰ κατὰ τὸν φόνον τοῦ Καίσαρος καὶ μετὰ τὸν φόνον τοῦτο. — Δευτέρα Τριχμία. — Ὁ τρίτος μέγας ἐμφύλιος πόλεμος (μετὰ λεπτομερειῶν ὡς πρὸς τὸ μέρος, ὅπου ἐλαβον ἐν αὐτῷ αἱ διαφοραὶ Ἑλληνικαὶ πόλεις). — Ἡ κατάλυσις τῆς ἐν Αἰγύπτῳ δυναστείας τῶν Πτολεμαίων. — Ἡ ὑπὸ τοῦ Ὀκταβιανῶ γενόμενη διάταξις τῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν. — Μοναρχία τοῦ Ὀκταβιανῶ Ἀυγούστου. — Ὁ χαρακτὴρ τῆς Μοναρχίας ταύτης ἰδίως ὑπὸ ἑποφιν πολιτικῶν. — Πρὸς μεταβολὴν πραγματικὴν καὶ τίς μεταβολὴ θεσπῶν ἐπιγένετο ἐν τῷ νέῳ ἐπικρατοῦντι πολιτικῷ συστήματι. — Διακρίσις τῆς ἐννοίας τῶν ὀνομάτων αυτοκρατορῶν καὶ αυτοκρατορίας ἐν τῇ ἐπὶ τῶν χρόνων αὐτῶν ἐπικρατοσση ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ χρεοῖσιν. — Οἱ αυτοκράτορες τοῦ Ἀυγούστου οἴκου, ἰδίως ὡς πρὸς τὰς σχέσεις αὐτῶν πρὸς τὴν Ἑλλάδα. — Ὁ Νέρων καὶ ἡ Ἑλλάς. — Οἱ μετὰ τὸ τέλος τοῦ Ἀυγούστου οἴκου αυτοκράτορες. — Ἰουδαϊκὸς πόλεμος. — Καταστροφή τῆς Ἱερουσαλῆμ. — Ὁ Χριστιανισμὸς ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς χώρας καὶ ἐν τῷ Ῥωμαϊκῷ κράτει. — Οἱ αυτοκράτορες Νέρβας, Τραϊανὸς, Ἀδριανὸς, Ἀντωνίνος ὁ Εὐσεβὴς καὶ Μάρκος Ἀυρήλιος ἐν ταῖς πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ τοὺς Ἑλληνας σχέσεις αὐτῶν. — Αἱ ἐν Ἀθήναις φιλοσοφικαὶ καὶ ῥητορικαὶ Σχολαί. — Ἡρώδης ὁ Ἀττικὸς. — Οἱ μετὰ Μάρκον Ἀυρήλιον αυτοκράτορες. — Σεπτίμιος Σέβηρος. — Ἡ ἐπ' αὐτοῦ γενομένη πολιορκία καὶ ἄλωσις τοῦ Βυζαντίου. — Ὁ Καρακάλλας καὶ οἱ Ἕλληνας. — Ἀπονομὴ δικαιοῦματος Ῥωμαίου πολέμου εἰς πάντας τοὺς ἐλευθέρους (ἢ δούλους) ὑπηκόους τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους. — Ἡ μεγάλη ἐπὶ τὰς Ἑλληνικὰς χώρας Γοθικὴ ἐπίδρομὸς τοῦ Γ' μ. Χ. αἰῶνος. — Γόθοι ἐν Ἀθήναις. — Ὁ Δέξιππος. — Κατάλυσις τοῦ Παρθικοῦ κράτους καὶ τῆς δυναστείας τῶν Ἀρσακιδῶν. — Τὸ νέον Περσικὸν κράτος τῶν Σασσανιδῶν. — Ὁ Σύγχρονος πρὸς τὴν Γοθικὴν ἐπίδρομὴν μέγας Περσικὸς πόλεμος. — Ἐσωτερικὸν ἐν τῷ Ῥωμαϊκῷ κράτει παραγαί. — Οἱ χρόνοι τῶν λεγομένων τριάκοντα τυράνων. — Ὀδενάρος καὶ Ζηνοβία. — Ζηνοβία καὶ Λογγίνος. — Ὁ Αὐτοκράτωρ Κλαύδιος Β' ὁ Γοθικός. — Ὁ Αὐτοκράτωρ Ἀθηριανὸς καταλύων τὸ κράτος τῆς Ζηνοβίας καὶ ἀνορθῶν τὴν ἐνστάτην τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους. — Οἱ ἀπὸ τοῦ Ἀθηριανῶν μέχρι τοῦ Διοκλητιανοῦ αυτοκράτορες. — Ὁ Διοκλητιανὸς καὶ οἱ συνάγοντες αὐτῷ αυτοκράτορες. — Οἱ κατὰ τὴν χριστιανῶν ἐπιβουλίᾳ διωγμοί. — Ἡ μοναρχία τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου. — Ἡ κτίσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως. — Πίναξ χρονολογικῆς τῶν γεγονότων. — Πίναξ ἀλφαβητικῆς τῶν κυρίων ὀνομάτων.

6. Ἑλληνικὴ Ἱστορία ἀπὸ τῆς κτίσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν ἄλωσεως αὐτῆς (330-1453 μ. Χ.) μετὰ τῶν σπουδαιότερων κριτικῶν

λαίων τῆς ὅλης μεσαιωνικῆς ἱστορίας διὰ τὴν Γ' τάξιν τοῦ γυμνασίου μέχρι 10 τυπογρ. φύλλον.

Περιεχόμενον :

Η καθόλου ἱστορικὴ σημασία τῆς ἀρχῆς τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου. — Πῶς διὰ τῆς κρίσεως τῶν Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς αὐτῆς μεταστάσεως τῆς τῶν αυτοκρατορῶν ἕδρας ἐπέθεσαν αἱ βάσεις αὐτοκράτορος Ἑλληνικοῦ κράτους. — Ὁ πολιτικὸς καὶ ἠθικὸς χαρακτήρ τοῦ Κράτους τούτου. — Ὁ οἶκος τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου. — Ὁ αυτοκράτωρ Ἰουλιανὸς ὁ τελευταῖος τῶν αυτοκρατόρων τοῦ οἴκου τούτου. — Οἱ μετὰ τὸν Ἰουλιανὸν αυτοκράτορες. — Ἡ μεγάλη Γοτθικὴ ἐπιδρομὴ ἢ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Οὐαλέντιου. — Τὰ αἰτία καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπιδρομῆς ταύτης. — Ἡ μεγάλη μετανάστευσις τῶν λαῶν. — Οἱ ἐν τῇ Δύσει αυτοκράτορες Οὐαλεντιανὸς Α' καὶ Γρατιανὸς. — Ὁ Θεοδοσιος Α' ἐν τῇ Ανατολῇ. — Ὁ Θεοδοσιος ὡς αυτοκράτωρ σήμενος τοῦ Ῥωμαικοῦ κράτους. — Ὁ Ἀρκάδιος καὶ ὁ Ὀνοριος. — Ἡ μεγάλη ἰκδρομὴ τοῦ Ἀλαρίχου εἰς τὰς Ἑλληνικὰς χώρας (μετὰ λεπτομερείαν ὡς πρὸς τὰς ἐπιλοθίσας τότε εἰς τὰ ἀρχαία μνημεῖα καταστροφῆς). — Τὸ τέλος τῆς ἐπιδρομῆς. — Ὁ Θεοδοσιος ὁ Β'. — Τὸ μέγα κράτος τὸ Οὐνικὸν τῶν Ἄττιλα. — Ἱστορία τῶν ἀπὸ τοῦ Θεοδοσίου τοῦ Β' μέχρι τοῦ Ζήνωνος βασιλευσάντων. — Τὰ ἐν τῇ Δύσει γεγονότα ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Γρηγορίου μέχρι τοῦ 476 μ. Χ. — Τίς ἡ πραγματικὴ ἱστορικὴ σημασία τῆς κατὰ τὸ ἔτος τούτου ἐπιλοθίσας ἐν τῇ Δύσει πολιτικῆς μεταβολῆς. — Ἡ μεσαιωνικὴ καλουμένη ἱστορικὴ περίοδος. — Οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει αυτοκράτορες ἀπὸ τοῦ Ζήνωνος μέχρι τοῦ Ἰουστινιανοῦ Α'. — Τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Ἰουστινιανοῦ (συντόμως ἀλλὰ περιεκτικῶς). — Ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἰουστινιανοῦ Α' μέχρι τοῦ Ἡρακλείου. — Ὁ αυτοκράτωρ Μαυρίκιος. — Τίνας οἱ Ἀβάροι καὶ οἱ Σλαῖνοι; — Ἀβάροι-Σλαῦνικὴ ἐπιδρομὴ εἰς τὰς Ἑλληνικὰς χώρας. — Οἱ κατὰ Πετροῦν οἱ Ἀβάρων πόλεμοι τοῦ Ἡρακλείου. — Οἱ κατὰ Ἀράβων πόλεμοι τοῦ Ἡρακλείου. — Ἡ γένεσις τοῦ Ἰσλαμ ἥτοι τῆς Μωαμεθανικῆς θρησκείας. — Ἐξέλιξις αὐτῆς διὰ τῶν Ἀραβικῶν πόλεμων καὶ κατακτήσεων ἐπὶ τὴν Ἀσίαν, Ἀφρικήν καὶ Εὐρώπην. — Οἱ διάδοχοι τοῦ Ἡρακλείου. — Κωνσταντίνος Δ' ὁ Πρωγενάτος καὶ ὁ πρὸς τοὺς Ἀράβας πόλεμος. — Οἱ Βούλγαροι πρὸ τοῦ Κωνσταντίνου Δ'. — Οἱ Βούλγαροι ἐπὶ τοῦ Κωνσταντίνου Δ'. — Οἱ αυτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου ἀπὸ Κωνσταντίνου Δ' μέχρι Λέοντος Γ'. — Ὁ οἶκος τῶν Ἰσαυρῶν αυτοκρατόρων. — Νικηφόρος Α'. — Ἡ ἱπανάστασις, ἥττα καὶ καταστροφὴ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ Σλαῶν. — Τὸ ζήτημα τοῦ ἐκλαυσιμοῦ Ἑλληνικῶν τιμῶν χωρῶν. — Ὁ Νικηφόρος Α' καὶ οἱ Βούλγαροι. — Λέων Ε' ὁ Ἀρμένιος. — Οἱ τούτου διάδοχοι μέχρι τοῦ Βασίλειου Α'. — Ὁ Πιπριάρχης Φώτιος. — Οἱ βασιλεῖς τῆς Μακεδονικῆς καλομένης δυναστείας. — Ἡ μεγάλη ἀχμὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους ἐπὶ τῶν βασιλέων Ῥωμακοῦ Β', Νικηφόρου Β', Ἰωάννου Τριμυσητῆ καὶ Βασίλειου τοῦ Βουλγαροκτόνου. — Ἀρχὴ τοῦ Ῥωσικοῦ κράτους. — Ῥῶσοι καὶ Ἕλληνας μέχρι Βλαδίμηρου Α'. — Ἀναδρομὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Δύσεως. — Ἡ μετὰ τὴν μεγάλην μετανάστευσιν τῶν λαῶν ἐπιλοθίσσα ἐν Εὐρώπῃ μεταβολή. — Τὰ διάφορα ἐνεστώτα ἐπὶ τοῦ 500 μ. Χ. αἰῶνος παραχθέντα βαρβαρικὰ κράτη. — Τὸ κράτος τὸ Φραγκικόν. — Κάρλος ὁ μέγας. — Τὸ κράτος τὸ Φραγκικὸν μεταποιούμενον ἐπὶ τοῦ Καρόλου τοῦ μεγάλου εἰς Ῥωμαϊκὴν αυτοκρατορίαν τῆς Δύσεως. — Τὰ ἐπὶ τῶν διαδόχων τοῦ Καρόλου ἐκ τῆς διαδόσεως τοῦ Φραγκικοῦ κράτους παραχθέντα νέα κράτη. — Ἡ ἐν Βερολίῳ σύμβασις (843). — Ὁ πολιτικὸς, κοινωνικὸς, ἠθικὸς καὶ θρησκευτικὸς βίος ὁ με-

σαιωνικὸς ἐν Εὐρώπῃ. — Τὸ ἄγιον Ῥωμαϊκὸν κράτος τοῦ Γερμανικοῦ ἔθνους. — Ἡ δύναμις τῆς Παπικῆς ἀρχῆς ἐν Εὐρώπῃ. — Ὁ φουδάλιμος. — Ὁ ἱπποτισμός. — Διαφοραὶ μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, πολιτικῆ καὶ θρησκευτικῆ. — Τὸ ἐκκλησιαστικὸν σχίσμα. — Αἱ σταυροφορίαι. — Τὰ αἰτία τῶν σταυροφοριῶν. — Ἡ παρακμὴ τῆς δυνάμεως τῶν Ἀράβων. — Οἱ Τούρκοι αἱ ἰσχυροὶ διάδοχοι τῶν Ἀράβων ἐν τῷ ἀγῶνι τῷ Μωαμεθανισμοῦ. — Ἐμφάνισις τῶν Μωαμεθανῶν Τούρκων ἐν Μικρῇ Ἀσίᾳ καὶ Συρίᾳ καὶ ἐν τοῖς Ἁγίοις Ἱερείοις. — Οἱ κατὰ τῶν Τούρκων ἀγῶνες τοῦ Ἑλληνικοῦ αυτοκράτορος Ῥωμακοῦ Γ' τοῦ Διογηνίου. — Ὁ οἶκος τῶν Κομνηνῶν αυτοκρατόρων. — Ὁ οἶκος τῶν Ἀγγέλων. — Ἡ τέταρτη Σταυροφορία ἢ λεγομένη Λατινικὴ σταυροφορία ἢ ἀπολήσασα εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Φραγκῶν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ παροδικὴ κατάλοιπις τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικῆς βασιλείας. — Τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Φραγκῶν ἐν Ἀσίᾳ καὶ ἐν Εὐρώπῃ ἰδρυθέντα Ἑλληνικὰ καὶ Φραγκικὰ κράτη. — Ἡ λατινοφραγκικὴ αυτοκρατορία τῆς Ῥωμανίας. — Ἡ Ἑλληνικὴ αυτοκρατορία Τραπεζούντας. — Τὸ Φραγκικὸν βασιλεῖον τῆς Θεσσαλονίκης. — Τὸ Ἑλληνικὸν δεσποτῆτον τῆς Ἠπείρου. — Τὸ (φραγκικὸν) δεσποτῆτον τῆς Μωρίας. — Τὸ (φραγκικὸν) δεσποτῆτον Ἀθηνῶν (Βουλγίας καὶ Ἀττικῆς). Αἱ κτήσεις αἱ Βενετικαὶ καὶ ἐν τῷ Ἁγίῳ πελάγει. — Ἰδιαιτέρα ἱστορία τῶν εἰρημένων κρατῶν καὶ μεία τῶν κυριωτάτων μικροτέρων Τραπεζουῶν ἡγεμονικῶν οἴκων Φραγκικῶν ἐν τῇ ἡπειρωτικῇ Ἑλλάδι καὶ ἐν ταῖς ὑπὸ τὴν κυριάρχην τῶν Βενετῶν ἢ Γενουαίων κτήσεις. — Ἡ τελεία κατάλυσις τοῦ βασιλείου τῆς Θεσσαλονίκης. — Ἱστορία τῆς Λατινικῆς αυτοκρατορίας τῆς Ῥωμανίας ἀπὸ τοῦ Βαλδουίνου Α' μέχρι τοῦ Βαλδουίνου Β' ἐκτεθεμένη ἐν παραλλήλῳ πρὸς τὴν τῆς Ἑλληνικῆς αυτοκρατορίας τῆς Νικαίας ἀπὸ Θεοδώρου Α' Δασκαριώτος μέχρι τοῦ Μιχαῆλ Η' Παλαιολόγου. — Ἰδιαιτέρως ἐν δέλοισι μεία τῆς καταστάσεως τῆς Ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τοῖς εἰρημένοις Λατινοφραγκικοῖς κράτεσι. — Ἡ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀνάκτις τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ κατάλυσις τῆς Λατινοφραγκικῆς αυτοκρατορίας τῆς Ῥωμανίας. — Τίνα κράτη φραγκικὰ διεσπρήθησαν μετὰ τὸ γεγονὸς τούτο ἐν χώρας Ἑλληνικαῖς. — Κατάληξις τῆς Ῥόδου ὑπὸ τοῦ πάγκατος τῶν Ἰωαννιτῶν (ἱστορία τοῦ γαγκματος τούτου). — Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς αυτοκρατορίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τοῦ Μιχαῆλ Η' μέχρι τοῦ Ἰωάννου Ε' Παλαιολόγου. — Ἡ ἵδρυσις τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους. — Πῶς παρήχθη τὸ Ὀθωμανικὸν κράτος ἐν Μικρῇ Ἀσίᾳ ἀπὸ τῆς διαδόσεως τοῦ ἰταῦθα Τουρκικοῦ κράτους τῶν Σελτζουκῶν. — Οἱ ὀθωμανοὶ ἡγεμόνες Ὀσμὰν καὶ Οὐρχάν. — Ἡ στρατιωτικὴ ὀργάνωσις τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους. — Τὸ πάγμα τῶν ἐπιπλητῶσεων. — Ἐπικρασίς τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους ἐν Εὐρώπῃ. — Ἐμφύλιοι ἐριβες ἐν τῷ Ἑλληνικῷ κράτει ἐπὶ τοῦ Ἀνδρονικοῦ Β', Ἀνδρονικοῦ Γ', Ἰωάννου Ε' Παλαιολόγου καὶ Ἰωάννου Σ' Καντακουζηνοῦ. — Οἱ Βούλγαροι καὶ οἱ Σέρβοι. — Ἡ μεγάλη δύναμις καὶ ἀχμὴ τοῦ Σερβικοῦ κράτους ἐπὶ τοῦ οἴκου τῶν Νεμανδιῶν. — Νικηφόροι ἐπιθέσει τῶν Ὀθωμανῶν ἐναντίον Ἑλλήνων καὶ Σλαῶν. — Τὸ Ὀθωμανικὸν κράτος. — Ὁ Ὀθωμανὸς ἡγεμὸν (ἢ σουλτάνος) Μωρὰτ Α'. — Ἡ ἐν Κοσσυφοπέδιῳ μάχη. Ὁ Σουλτάνος Βαγιαζήτ Α'. Ἐπιδρομαὶ τῶν Ὀθωμανῶν εἰς τὰς νοτίας ἑλληνικὰς χώρας. — Ἡ μάχη τῆς Νικοπόλεως. — Ὁ αυτοκράτωρ Μανουὴλ καὶ ὁ Σουλτάνος Βαγιαζήτ Α'. — Ὁ αυτοκράτωρ Μανουὴλ ἐν Εὐρώπῃ. — Ὁ Ταμερλάνος. — Μάχη τῆς Ἀγκώρας. — Διάλιξις παροδικῆ τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους καὶ ἐκ νέου ἐνωσις αὐτοῦ. — Οἱ Σουλτανοὶ Μωάμεθ

Α' καὶ Β'. — Ὁ ἀποκράτωρ Ἰωάννης Η' Παλαιολόγος. — Ἀπόπειρα πρὸς ἕνωσιν τῶν Ἑλληνιστῶν. — Ἡ ἐν Φλωρεντίᾳ Σύνοδος. — Ἑνωτικὴ καὶ Ἀνθινοῦτικὴ. — Στρατιαί: τῶν Οὐγγῶν ἐναντίον τῶν Ὀθωμανῶν. — Ἡ ἐν Βιέννῃ μάχη. — Ὁ Σακενδερβέης. — Ἱστορία τοῦ δεσποτάτου τῆς Ἡπείρου, μέχρι τῆς ἐπὶ τοῦ Φραγκικοῦ οἴκου τῶν Τόκων καὶ εἰς αὐτὸ τῶν Ὀθωμανῶν καταλήψεως τῆς Ἡπείρου. — Τὸ πρῶτον κῆρυξ τῆς Πελοποννήσου ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐπὶ τὸν Παλαιολόγον καταλήψεως τῆς Πελοποννήσου (ὁ οἶκος τῆς τοῦ Σαμψιλιῆ. — Ὁ οἶκος τῶν Βαλλεχουδίνων. — Ὁ οἶκος ὁ Ἀνδραγαθὸς καὶ ὁ Ἀραγωνιστῶν. — Οἱ Ναβαρρῶται ἐν Πελοποννήσῳ. — Ὁ οἶκος τῶν Τόκων. — Ὁ οἶκος τῶν Παλαιολόγων. — Ἡ ἱστορία τοῦ δουκάτου Ἀθηνῶν μέχρι τῆς ἐπὶ τοῦ οἴκου Ἀσπαχιολῆ καταλήψεως τοῦ δουκάτου. — (Ὁ οἶκος Δελαρῶν. Ὁ Καταλόγιος ἐν Ἀττικῇ. — Οἱ Ἀσπαχιολῆ). — Ὁ ἀποκράτωρ Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος καὶ ὁ ὀθωμανὸς σουλτάνος Μωάμεθ Β'. — Πολιορκία καὶ ἄλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως. — Κατάλυσις τῆς ἐν Πελοποννήσῳ ἀρχῆς τῶν Παλαιολόγων. — Κατάλυσις τοῦ δουκάτου Ἀθηνῶν. — Ἦνας τῶν ἐν τῷ Αἰγαίῳ νήσων καταλήφθησαν ἐπὶ τοῦ Μεγμέτ Β' καὶ τίνας ἔμειναν εἶς ἐπὶ μακρὸν ὑπὸ Βενετούς. — Ἡ νῆσος Ῥόδος. — Κατάλυσις τῆς αὐτοκρατορίας τῆς Τραπεζούντος. — Ἦνας χρονολογικῆς καὶ ἀλφαριθμητικῆς.

7. Ἱστορία Ἑλληνικὴ καὶ Εὐρωπαϊκὴ ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι νῦν, διὰ τὴν Δ' τάξιν τοῦ γυμνασίου, μέχρι δόδικα τυπογραφικῶν φύλλον.

Περιεχόμενον:

Ἡ κατάστασις τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους μετὰ τὴν ὀλοσσηρὴν ἐπὶ τὸν Ὀθωμανῶν καταλίπτον τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους. — Τὴν πρῶτον Ὀθωμανὸς κατακτητὴς ἔβριθμενος τὴν θέσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ κράτει. — Ἡ πολιτεία τοῦ Μεγμέτ Β' πρὸς τῶν Ἑλληνικῶν κληρῶν. — Ὁ Πατριάρχης Γενναδίου. — Τὰ δικαίωματα καὶ παραχωρηθέντα εἰς τὸ Ὀικουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καθ' ὅλου ἐκκλησίαν. — Τὰ Βεράτια. — Ἡ ἐπίστασις τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους ἐπὶ τὴν Συρίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον. — Τὰ Ἑλληνικὰ πατριαρχεῖα Ἀντιοχείας, Ἱερουσαλῆμ καὶ Ἀλεξανδρείας. — Ἡ πατριαρχεὶα ἐν Κωνσταντινουπόλει ὀρθοῦ τοῦ ἔθνους. — Οἱ Φαναριῶται. — Οἱ εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν ἄλλην Εὐρώπην κηρυχόμενοι λόγιοι Ἕλληνας. — Ἀφῆγησις τῶν κυριωτάτων γεγονότων τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἱστορίας ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν σταυροφοριῶν μέχρι τοῦ 15 μ. Χ. αἰῶνος. — Ἡ ἀνάπτυξις τῆς παιδείας. — Τὰ Πανεπιστήμια. — Σπουδὴ τῆς κλασσικῆς φιλοσοφίας καὶ ἰδίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς. — Ἡ ἐπίδρασις τῶν εἰς τὴν Δύσιν καταφύγοντων λογίων Ἑλλήνων ἐπὶ τὴν πνευματικὴν ἐν Εὐρώπῃ ἀνάπτυξιν. — Ὁ αἶων τῶν ρώτων. — Ἡ ἀναγέννησις. — Ἐφορέσις καὶ ἀνακαλύψεσις. — Ἡ ἐπίδρασις αὐτῶν ἐπὶ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὅλου ἱστορικοῦ βίου τῆς ἀνθρωπότητος. — Ἡ θρησκευτικὴ μεταρρυθμισὶς ἐν Εὐρώπῃ. — Ἱστορία τῶν κυριωτέρων Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν κατὰ τὸν 15 καὶ 16 αἰῶνα. — Ὁ Τριανταετής πόλεμος τοῦ 17 αἰῶνος καὶ ἡ Βεστροκλιχὴ εἰρήνη. — Τίς ἦ ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ ἱστορίᾳ σημασίαι τῆς Βεστροκλιχῆς συνθήκης. — Ἡ ἱστορία τῆς Ἀγγλίας ἀπὸ τοῦ πολέμου τῶν δύο ῥόδων, μέχρι τῆς καταλώσεως τοῦ οἴκου τῶν Στουάρτων. — Ἱστορία τῆς Γαλλίας ἀπὸ τοῦ Λουδοβικοῦ Θ' μέχρι τοῦ Λουδοβικοῦ ΙΔ'. — Ἡ βασιλεία τοῦ Λουδοβικοῦ ΙΔ'. — Ἡ Ἰσπανία

ἀπὸ τοῦ 15 μέχρι τοῦ 18 μ. Χ. αἰῶνος. — Ἡ Ρωσία ἀπὸ τοῦ Βλαδимиρ Α' μέχρι τῆς δυναστείας τῶν Ῥωμανῶν. — Ἀλέξις Α'. — Πέτρος Α'. — Οἱ Ὀθωμανοὶ σουλτάνοι ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τῆς συνθήκης τοῦ Καζλοβόστου. — Ῥωσοτουρκικὸς πόλεμος τοῦ 18 αἰῶνος. — Ἑλληνας καὶ Ῥώσοι. — Τὰ μετὰ τὸν Ῥωσοτουρκικὸν πόλεμον συνδεδεμένα ἐπαναστατικὰ τῶν Ἑλλήνων κινήματα. — Κλέρις καὶ Ἀρματοῦλοι. — Ἀγγλία-Γαλλία-Ἰσπανία καὶ Ἀυστρία κατὰ τὸν 18 αἰῶνα. — Ἡ ἀνάπτυξις τῆς Προσεσίας. — Τὰ Σαξονικὰ καὶ κρῆται. — Ἡ Σουηδία ἐπὶ τῶν χρόνων τῶν Τριανταετῶς πολέμου μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 18 αἰῶνος. — Ἡ πνευματικὴ καὶ θρηκτικὴ κατάστασις τῆς Εὐρώπης κατὰ τὸν 18 αἰῶνα. — Ὁ ὅμιος Ἐλευθερίας ἀγῶν τῶν Βορείων Ἀμερικανῶν. — Ἰδεοίσις τοῦ ἐλευθερίου κρῆτους τῶν Ἠνωμένων πολιτειῶν. — Ἡ Γαλλικὴ ἐπανάστασις. — Ἡ ἐπίδρασις αὐτῆς ἐπὶ τὴν Ἀνατολὴν καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. — Κορθῆς, Ῥήγας ὁ Φερραίος. — Ἡ ἐπίδρασις τῶν γραμμάτων ἐν τῷ Ἑλληνικῷ ἔθνει. — Ἡ ὕλη ἐπίδρασις. — Τὸ ἔμμερον Ἑλληνικὸν ναυτικόν. — Ἡ θρηκτικὴ προπαρασκευὴ τοῦ μεγάλου ὁμιος Ἐλευθερίας ἀγῶνος. — Τὰ μεγάλα Εὐρωπαϊκὰ γεγονότα τῶν ἐτῶν 1812-1815. — Ἡ Βιενναία συνθήκη τοῦ 1815. — Ἡ ἰσρὴ σύμμαχία. — Αἱ Ἴόνιοι νῆσοι. — Ἱστορία τῶν Ἰονίων νήσων ἀπὸ τῶν Νορμανδικῶν ἐπιδρομικῶν στρατιῶν τοῦ 11 καὶ 12 αἰῶνος μ. Χ. μέχρι τοῦ 1815. — Αἱ παρικομαὶ τῆς μεγάλης Ἑλληνικῆς ἐπανάστασεως. — Ἡ Ἐταιρεία τῶν Φιλοφροῶν. — Ἡ Ἐταιρεία τῶν Φιλικῶν. — Ἡ ἐπανάστασις 1821-1828. — Ἡ κυβερνήσις τοῦ Ἰωάννου Καποδιστριαίου. — Ὁ Ῥωσοτουρκικὸς πόλεμος τῶν ἐτῶν 1828-1829. — Ἡ ἔδρασις τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου. — Ὁ βασιλεὺς Ὄθων καὶ ἡ Ἀντιβασιλεία. — Ἡ βασιλεία τοῦ Ὄθωνος μέχρι τοῦ 1843. — Ἡ συντακτικὴ συνθήκη καὶ τὸ Σύνταγμα τοῦ 1834-44. — Ὁ Κριμαϊκὸς πόλεμος καὶ ἡ Ἑλληνοτουρκικὴ εἰρήνη. — Τὰ ἐν Ἰταλίᾳ γεγονότα τῶν ἐτῶν 1859-60. — Ἡ ἐν Ἑλλάδι μεταπολιτευσὶς τοῦ 1861. — Τὰ νέον Σύνταγμα τοῦ 1863-1864. — Ὁ βασιλεὺς Γεώργιος. — Ἡ μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου ἕνωσις τῶν Ἰονίων νήσων. — Ἡ ἱστορία τῶν Ἰονίων νήσων ἀπὸ τοῦ 1815 μέχρι τοῦ 1864. — Ἡ μεγάλη Κρητικὴ ἐπανάστασις τῶν ἐτῶν 1866-69. — Τὸ Βουλγαρικὸν σχίσμα. — Βοσνιακὴ ἐπανάστασις τοῦ 1875 καὶ Ῥωσοτουρκικὸς πόλεμος 1877-1879. — Ἡ Βερολίνο συνθήκη τοῦ 1878. — Ἡ ἕνωσις τῆς Θεσσαλίας καὶ μέρους τῆς Ἡπείρου μετὰ τῆς Ἑλλάδος. — Βουλγαρικὸν Σχίσμα καὶ Ῥωμοίσις. — Τὰ γεγονότα τοῦ 1885-1886. — Ἡ Κρήτη καὶ ὁ Ἑλληνοτουρκικὸς πόλεμος τοῦ 1897. — Ἡ Κρήτη μετὰ τὸν πόλεμον τούτον. — Τὰ ἐν Κίτῳ γεγονότα τοῦ 1900. — Ῥωσοτουρκικὸς πόλεμος τοῦ 1904-1905. — Ἡ ἀποικιακὴ ἐπέκτασις τῶν Εὐρωπαϊκῶν λαῶν καὶ κρῆτων. — Αἱ μεγάλα ἀπὸ τοῦ 18 αἰῶνος μέχρι νῦν ἀνακαλύψεις καὶ ἐφευρέσεις ἐπιστημονικαὶ καὶ ἡ ἰσχυροποίησιν αὐτῶν ἐπὶ τὰ ἔργα τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ πολέμου. — Ἦνας χρονολογικῆς. — Ἦνας ἀλφαριθμητικῆς.

8. Ἱστορικὸς ἄτλας διὰ τὰ γυμνασία ἐκ φύλλον εἰκασιν ὀκτώ. Ἐκαστος πίναξ γεγραμμένος ἐπὶ φύλλον χάρτου ἔχοντος ἐμβαθὸν 0.27×0.34 θὰ πύσσεται ἀκριβῶς ἐν τῷ μέσῳ, ὀπίθεν καὶ θὰ ἐπιπολλᾶται εἰς τὸ στέλεχος τοῦ ἄτλαντος. Περιεχόμενον:

1. Αἱ ἀνατολικαὶ χώραι κατὰ τὸ ἔτος 750 π. Χ.
2. Αἱ ἀνατολικαὶ χώραι κατὰ τὸ ἔτος 600 π. Χ.
3. Χάρτης φυσικῆς καὶ ἑλληνικῶν χωρῶν.

4. Ἡ Ἑλλάς κατὰ φύλὰς καὶ αἱ ἀποικίαι αὐτῆς.
5. Ἡ Μικρὰ Ἀσία.
6. Ἐπιθετικοὶ πόλεμοι τῶν Περσῶν μετὰ σχεδιογραμμάτων ἐν παραρτήματι τῶν ἐν Μακράθῳ καὶ Θερμοπύλαις μαχῶν καὶ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας.
7. Τὸ σωματικὸν κράτος τῶν Ἀθηναίων καὶ οἱ ἐπιθετικοὶ τῶν Ἑλλήνων πόλεμοι.
8. Ἡ Ἑλλάς διεγερμένη κατὰ τὸν πελοποννησ. πόλεμον.
9. Αἱ Ἀθῆναι ἐν τῇ ἀκμῇ αὐτῶν.
10. Ἡ ἀνάβασις τῶν μυρίων.
11. Τὸ κράτος τοῦ Φιλίππου καὶ ἡ Ἑλλάς.
12. Τὸ κράτος τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου (διπλομένης καὶ τῆς πορείας τῆς στρατείας αὐτοῦ).
13. Χάρτης φυσικῆς τῆς Ἀπεννινικῆς χερσονήσου.
14. Ἡ Ἀπεννινικὴ χερσονήσος διεγερμένη κατὰ ἔθνη.
15. Τὸ ρωμαϊκὸν κράτος ἐν τῇ μεγίστῃ αὐτοῦ ἐκτάσει.
16. Ἡ Ῥώμη ἐπὶ τῶν αυτοκρατορῶν.
17. Ἡ μεταστάσεις τῶν ἔθνων. Ἡ ἐξέπλιξις τῶν Ἀράβων καὶ τοῦ ἰσλαμισμοῦ.
18. Τὸ κράτος τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου.
19. Τὸ Βυζαντινὸν κράτος ἐπὶ Ἰουστινιανῶν.
20. Τὸ Βυζαντινὸν κράτος ἐπὶ Λιόντος Γ'.
21. Τὸ Βυζαντινὸν κράτος ἐπὶ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ.
22. Αἱ ἑλληνικαὶ γῆραι ἐπὶ Φραγκοκρατίας.
23. Ἡ εἰς τὴν Εὐρώπῃν ἐξέπλιξις τῶν Τούρκων.
24. Τὸ Βυζαντινὸν κράτος ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου.
25. Τὸ κράτος τοῦ Μεγάλου Καρλῶν.
26. Ἡ Εὐρώπη μετὰ τὴν ἐν Βεροδοῦνῳ σύρραξιν (843).
27. Ἡ Εὐρώπη μετὰ τὴν συνθήκην τῆς Βιέννης (1815).
28. Τὸ Ἑλληνικὸν Βασίλειον ἐπὶ Ὁθωαν.

Η'. ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

1. **Γεωγραφία** φυσικὴ καὶ πολιτικὴ τῶν τεσσαρῶν ἔθλων ἡπείρων πλὴν τῆς Εὐρώπης, διὰ τὴν Α' τὰξιν τοῦ ἑλλ. σχολείου, μέχρι πέντε τυπογρ. φύλλον: Περιεχόμενον: Εἰσαγωγή εἰς τὴν καθ' ὅλου γεωγραφίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ὁρισμός καὶ διαιρέσις τῆς Γεωγραφίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

- Στοιχειώδη τεκταινόμενα ἐκ τῆς μαθηματικῆς γεωγραφίας. Ὁρίζων. Σχῆμα τῆς γῆς. Ἄξων καὶ πόλος τῆς γῆς. Κύκλοι τῆς γῆς. Γεωγραφικὸν πλάτος καὶ μήκος. Τὰ οὐράνια σώματα. Ἡ γῆ ὡς πλανήτης. Ζῶναι τῆς γῆς. Ἡ αἰθήρ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

- Στοιχειώδη τεκταινόμενα ἐκ τῆς φυσικῆς γεωγραφίας. α'. Ἡ ξηρὰ. Μέρη τῆς ξηρᾶς. Καταμετρήσεις. Πεδιογραφία. Ὀρογραφία. β'. Τὰ ὕδατα. Ποταμογραφία. Λιμνογραφία. Θαλασσογραφία. γ'. Ὁ ἀήρ. Ὁ ἀήρ καθ' ὅλου. Θερμότης, κίνησις καὶ ὑγρότης τοῦ ἀέρος. δ'. Τὰ φυσικὰ προϊόντα. Ὀρεινὰ. Φυτὰ. Ζῶα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Στοιχειώδη τεκταινόμενα ἐκ τῆς πολιτικῆς γεωγραφίας. Φυλὰι. Ἐθνηκαὶα. Δίαιτα. Πολιτεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Ὁρισμός τοῦ γεωγραφικοῦ χάρτου καὶ ἔπλαντος. Κλίμαξ. Φυσικὴ καὶ πολιτικὴ γεωγραφία τῆς Ἀσίας, Ἀφρικῆς, Ἀμερικῆς καὶ Αὐστραλίας.

Α ΣΙΑ

Ὅρια. ἐπιφάνεια. πληθυσμὸς καὶ διαιρέσις τῆς Ἀσίας. Α'. Δυτικὴ Ἀσία. Ἀσιατικὴ Τουρκία (Μικρὰ Ἀσία. Τουρκικὴ Ἀρμενία. Τουρκικὴ Ἀσσυρία. Μεσοποταμία. Βαβυλωνία. Συρία. Παλαιστίνη. Τουρκικὴ Ἀραβία). Ἀραβία. Ἀριανή. Β'. Νότιος Ἀσία. Γ'. Ἀνατολικὴ Ἀσία. Δ'. Βόρειος Ἀσία.

Γενικὴ ἐπισκόπησις τῆς Ἀσίας (γεωγραφικῆς θέσεως, θαλασσογραφία, διάπλιξις τοῦ ἰσθμοῦ, ποταμοὶ καὶ λίμναι, κλίμα, προϊόντα, φυλὰι, ἔθνη, πολιτισμὸς, ἐμπορία, βιομηχανία καὶ συγκοινωνία, πολιτικαὶ κατάστασις). Πίναξ τῶν χωρῶν καὶ τῶν κυριωτάτων νήσων, ὄρειων, ποταμῶν, λιμνῶν καὶ πόλεων τῆς Ἀσίας.

Α Φ Ρ Ι Κ Η

Ὅρια. ἐπιφάνεια. πληθυσμὸς καὶ διαιρέσις τῆς Ἀφρικῆς: Α'. Βόρειος Ἀφρικὴ. Β'. Νότιος Ἀφρικὴ. Γ'. Νῆσοι τῆς Ἀφρικῆς. Γενικὴ ἐπισκόπησις τῆς Ἀφρικῆς. Πίναξ τῶν χωρῶν καὶ τῶν κυριωτάτων νήσων, ὄρειων, ποταμῶν, λιμνῶν καὶ πόλεων τῆς Ἀφρικῆς.

Α Μ Ε Ρ Ι Κ Η

Θέσις, ὄρια, ἐπιφάνεια, πληθυσμὸς καὶ διαιρέσις τῆς Ἀμερικῆς. Α'. Βόρειος Ἀμερικὴ. Β'. Μέση Ἀμερικὴ. Γ'. Νότιος Ἀμερικὴ. Γενικὴ ἐπισκόπησις τῆς Ἀμερικῆς. Πίναξ τῶν χωρῶν καὶ τῶν κυριωτάτων νήσων, ὄρειων, ποταμῶν, λιμνῶν καὶ πόλεων τῆς Ἀμερικῆς.

Α Υ Σ Τ Ρ Α Ι Α

Ἡπειρωτικὴ Αὐστραλία. Νησιωτικὴ Αὐστραλία. Ἡ μὲν εἰσαγωγή εἰς τὴν καθ' ὅλου γεωγραφίαν θὰ ἀποτελήται ἐξ ἐνὸς τυπογραφικοῦ φύλλου, ἢ δι' φυσικῆ καὶ πολιτικῆς γεωγραφίας τῆς Ἀσίας, Ἀφρικῆς, Ἀμερικῆς καὶ Αὐστραλίας ἐκ τεσσάρων.

2. **Γεωγραφία** φυσικὴ καὶ πολιτικὴ τῆς Εὐρώπης πλὴν τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, διὰ τὴν Β' τὰξιν τοῦ ἑλλ. σχολείου, μέχρι πέντε τυπογραφικῶν φύλλον.

Περιεχόμενοι :

Όρια, επιφάνεια, πληθυσμός και διαίρεσις τῆς Εὐρώπης.
 Α'. Νότιος Εὐρώπη.
 β'. Ἑλληνικὴ χερσόνησος. Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία (Τουρκικὴ Ἡπειρος, Ἀλβανία, Τουρκικὴ Θεσσαλία, Μακεδονία, Θράκη, Ἀνατολικὴ Ρωμανία, Βουλγαρία, Νοτιοπαζάρ. Βοσνία καὶ Ἑρζεγοβίνη, Κρήτη) Μαυροβούνιον, Σερβία, Ρωμανία.

β') Ἀπεννινικὴ χερσόνησος.
 γ') Πυρηναικὴ χερσόνησος.
 Β'. Μέση Εὐρώπη.
 Γ'. Βόρειος Εὐρώπη.
 Γενικὴ ἐπισκόπησις τῆς Εὐρώπης.
 Πίναξ τῶν κρατῶν καὶ τῶν κυριωτάτων νήσων, ὄρων, ποταμῶν, λιμνῶν καὶ πόλεων τῆς Εὐρώπης.

3. Γεωγραφία φυσικὴ καὶ πολιτικὴ τῶν ἑλληνικῶν γεωρῶν διὰ τὴν Γ' τάξιν τοῦ ἑλλαν. σχολείου, μέχρι εἰς τυπογραφικῶν φύλλον.

Περιεχόμενοι :
 Α'. Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος.
 Όρια, επιφάνεια, πληθυσμός καὶ γεωγραφικὴ καὶ διοικητικὴ διαίρεσις τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος (μόνον κατὰ νομοῦς).
 α) Στερεὰ Ἑλλάς.
 β) Πελοπόννησος.
 γ) Νῆσοι.

Γενικὴ ἐπισκόπησις τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος (γεωγραφικὴ θέσις, θαλασσογραφία, διάπλασις τοῦ εἰδῶτος, ποταμοὶ καὶ λίμναι, κλίμα, προϊόντα, ἐμπορία, βιομηχανία, ναυτιλία, συγκοινωνία, πολιτεύμα, διοικησις, θρησκεία, παιδεία, δικαιοσύνη, στρατὸς καὶ στόλος, προπολιτογίαι).
 Πίναξ τῶν νομῶν καὶ τῶν κυριωτάτων νήσων, ὄρων, ποταμῶν καὶ πόλεων τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.

Β'. Τουρκικὴ Ἡπειρος.
 Γ'. Τουρκικὴ Θεσσαλία.
 Δ'. Μακεδονία (ἡ διαίρεσις γεωγραφικὴ καὶ διοικητικὴ).
 Ε'. Θράκη.
 Σ'. Μικρὰ Ἀσία (ἡ διαίρεσις γεωγραφικὴ καὶ διοικητικὴ).
 Ζ'. Συρία.
 Η'. Παλαιστίνη.
 Θ'. Κρήτη (ἡ διαίρεσις μόνον κατὰ νομοῦς).
 Ι'. Κύπρος.
 ΙΑ'. Σάμος.
 ΙΒ'. Α' ἰ περι τὴν Μικρὰν Ἀσίαν νῆσοι.

Γενικὴ ἐπισκόπησις τῶν ἑλληνικῶν γεωρῶν πλὴν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.
 Πίναξ τῶν κυριωτάτων ὄρων, ποταμῶν, λιμνῶν καὶ πόλεων τῶν ἑλληνικῶν γεωρῶν πλὴν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.
 Ἡ περιγραφή τῶν ἑλληνικῶν γεωρῶν πλὴν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ἔστω ἐκτενὴς μὲν ἐν τῷ τρίτῳ τεύχει, συντομωτάτη δὲ ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ.

4. Γεωγραφικὸς ἄτλας διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων ἐξ ἑκαστοῦ καὶ ὀκτώ φύλλον.

Περιεχόμενοι :
 1. Ἡμισφαίρια. 2. Εὐρώπη. 3. Χερσόνησος τοῦ Αἴμου.
 4. Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος. 5. Στερεὰ Ἑλλάς μετὰ τῶν περὶ αὐτὴν νήσων. 6. Πελοπόννησος μετὰ τῶν περὶ αὐτὴν

νήσων καὶ τῆς Κρήτης. 7. Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία (αἱ ἄμεσοι κτήσεις). 8. Ἀνατολικὴ Ρωμανία, Βουλγαρία, Ρωμανία. 9. Σερβία, Νοτιοπαζάρ, Μαυροβούνιον, Βοσνία καὶ Ἑρζεγοβίνη. 10. Ἀπεννινικὴ χερσόνησος. 11. Πυρηναικὴ χερσόνησος. 12. Γαλλία, Βέλγιον, Ὀλλανδία. 13. Ἑλβετία, Αὐστροουγγαρία. 14. Γερμανία. 15. Μεγάλη Βρεταννία. 16. Δανία, Νορβηγία, Σουηδία. 17. Εὐρωπαϊκὴ Ρωσία. 18. Ἀσία. 19. Ἀσιατικὴ Τουρκία. 20. Μικρὰ Ἀσία, Κύπρος, Σάμος καὶ αἱ λοιπαὶ περὶ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν νῆσοι. 21. Συρία. 22. Παλαιστίνη. 23. Ἀρμενία, 24. Ἀιγύπτος, Νουβία, Ἀνατολικὸν Σουδάν, Ἀθιοπία. 25. Βόρειος καὶ Μέση Ἀμερική. 26. Ἡνωμὴναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς. 27. Νότιος Ἀμερική. 28. Αὐστραλία.

Θ'. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

1. Πρακτικὴ Ἀριθμητικὴ διὰ τὰς τρεῖς τάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου, μέχρι δεκατῶν τυπογραφικῶν φύλλον, ἐξ ὧν ἐξ δὲ διὰ τὰ προβλήματα πρὸς ἀσκήσιν καὶ ἐν ἐν τέλει διὰ τὰ στοιχεῖα λογιστικῆς.

Περιεχόμενοι :
 Α'. Περὶ γραφῆς καὶ ἀπαγγελίας τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν. Ἀσκήσεις.
 Θεμελιώδεις πράξεις ἐπὶ τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν. Βάσανοι τῶν πράξεων. Ἀσκήσις πρὸς ἐκτελεσιν πράξεων ἀπὸ μνήμης. Προβλήματα πρὸς ἀσκήσιν.
 Β'. Ἰδιότητες τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν (στοιχειωδῶς). Περὶ διαιρετότητος. Ἀριθμοὶ πρώτοι. Ἀριθμοὶ πρώτοι πρὸς ἀλλήλους. Χαρακτῆρες διαιρετότητος διὰ 2, 4, 3, 9, 5, 25, 10, 100, 1000, 6, 12, 15, 12, 15 κλπ. Βάσανος πολλαπλασιασμοῦ βοηθία τοῦ 9. Πρακτικὸς κανὼν πρὸς ἀνάλυσιν συνθέτου ἀριθμοῦ εἰς πρώτους παράγοντας. Μέγιστος κοινὸς διαίρετής. Ἐλάχιστος κοινὸν πολλαπλάσιον. Πρακτικοὶ κανόνες πρὸς εὐρεσιν αὐτῶν. Προβλήματα πρὸς ἀσκήσιν.
 Γ'. Ὄρισμός τῶν κοινῶν κλασμάτων. Ἰδιότητες αὐτῶν. Ἀναγωγή κλασμάτων εἰς τὸν αὐτὸν παρονομαστῆν. Θεμελιώδεις πράξεις ἐπὶ τῶν κλασμάτων. Σύνθετα κλάσματα. Ἀσκήσεις.

Λύσις προβλημάτων διὰ τῆς μεθόδου τῆς ἀναγωγῆς εἰς τὴν μονάδα. Προβλήματα πρὸς ἀσκήσιν.
 Παράστασις τῶν συμμετρῶν ἀριθμῶν (ἀκεραίων ἢ κλασματικῶν) διὰ γραμμάτων. Χρήσις τύπων ἐν τῇ λύσει προβλημάτων ὧν τὰ δεδομένα παρίστανται διὰ γραμμάτων.
 Δ'. Δεκαδικὰ κλάσματα. Γραφὴ καὶ ἀπαγγελία αὐτῶν. Θεμελιώδεις πράξεις ἐπὶ τῶν δεκαδικῶν ἀριθμῶν. Τροπὸν κοινῶν κλάσματος εἰς δεκαδικῶν. Πράξεις ἐπὶ κλασμάτων ἄλλων κοινῶν καὶ ἄλλων δεκαδικῶν. Ἀσκήσεις.
 Ε'. Περὶ μέτρον, σταθμῶν καὶ νομισμάτων. Προβλήματα ἀλλαγῆς νομισμάτων.
 Σ'. Περὶ συμμικτῶν ἀριθμῶν. Πράξεις ἐπὶ αὐτῶν. Ἀσκήσεις ἀναφερόμεναι εἰς τοὺς συννηστέατους συμμικτεῖς ἀριθμοὺς.
 Ζ'. Περὶ λόγων. Λόγοι μεγεθῶν ὁμοειδῶν. Λόγοι ἀριθμῶν. Περὶ ἀναλογιῶν.
 Ποσὰ εὐθέως καὶ ἀντιστρόφως ἀνάλογα. Μέθοδος τῶν τριῶν ἀπλῆ καὶ σύνθετος. Προβλήματα ὑπολογισμοῦ ποσοστῶν (tant pour cent). Προβλήματα τόκου καὶ ἐξωτερικῆς ὑφαίρεσιδος. Προβλήματα ἐν εἰς τὰ δεδομένα παρίστανται διὰ γραμμάτων.
 Προβλήματα μιξεῖος καὶ μισομῶς εἰς μίση ἀνάλογα. Ἀσκήσεις.
 Η'. Περὶ τετραγώνου καὶ δυνάμεων. Σημασία τῶν συμ-

βόλων α², α³... Περὶ τετραγωνικῆς ῥίξης. Πρακτικῶς κινῶν πρὸς εὐρίαν τῆς τετραγωνικῆς ῥίξης.

Θ'. Ἀνάμικτα προβλήματα ἐξ ὄλων τῶν κεφαλῶν τῆς ἀριθμητικῆς.

Γ'. Στοιχεῖα ἀπολογισμῶν λογικῆς. Λογισμικῶς, ῥηθίσις, πίσωσις, Δόξα, λαβὴν. Ἀνοήματα, περτωσις καὶ μεταστροφὴ λόγωνισμοῦ. Εὐαγγελικῶν, πηδῆτικῶν. Κερθῶν. Κέρδος, ζημία. Ἀπογραφαὶ καὶ ἰσολογισμοί. Λογιστικὰ βιβλία, πρόγερον, ἡμερολόγιον, καθολικόν, ταμίαιον, βιβλίον ἀπογραφῆς καὶ ἰσολογισμοῦ. Ἀσκήσις ἀπολογισμικῆ.

Γενικὰ ὁδηγία περὶ τοῦ τρόπου

τῆς συντάξεως τῆς πρακτικῆς ἀριθμητικῆς.

Παντός ὅρου, κανόνος ἢ θεμελιώδους προτάσεως δεῖν νὰ παρέχεται διακριτικὴν διατύπωσιν, πλήρως ἀπλή καὶ εὐνόητος. Οἱ ὅροι, κανόνες καὶ θεμελιώδεις προτάσεις δεῖν νὰ ἔχουσι κατάλληλον ἀριθμητικὸν πρὸς διευκρινίσαν τῶν παραπομπῆς εἰς αὐτούς.

Αἱ παρεγόμεναι ἐξηγήσεις πρὸς δικαιοσύνην τῶν κανόνων καὶ θεμελιώδων προτάσεων πρέπει νὰ εἶνε ὡς ὁσον τε ἐπιτυκτικὰ καὶ ἀπλά. Δύναται εὐαγρῶ νὰ γίνῃ ῥηθίσις ἀπλῶν καὶ συντόμων ἀποδείξεων.

Μετὰ τὴν διατύπωσιν ἑκάστου κανόνος πρέπει νὰ ἐπὼνται παραδείγματα πρὸς διασκόρπην τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ. Ὅπου δὲ γίνεται ἐφαρμογὴ ὁρίσμου, κανόνος ἢ προτάσεως προηγουμένως ἐκτεθέντος καὶ ἥμισυ ἐπιπλεῖς ἐφαρμοσθέντος, πρέπει νὰ γίνῃται κατάλληλος παραπομπή.

Τὰ πρὸς ἄσκησιν προβλήματα, ἐπιλεγόμενα ἐκ τῶν συνήθως παραυσιζομένων ἐν τῷ βίῳ, ἔχουσι ὡς σκοπὸν τὴν ἐξάσκησιν εἰς τὴν διάγνωσιν τῶν ἐκτελεστίων πράξεων καὶ εἰς τὴν εὐαγρῶ καὶ ἀκριβῶ ἐκτέλεσιν αὐτῶν. Ἀσυνήθη προβλήματα, πολυπλοκοῦ διατυπώσεως καὶ εἰς ὧν δὲν δύναται νὰ διαγνωσθῇ εὐλόγως ὁ μαθητὴς τὴν φύσιν καὶ τὴν αἰτίαν τῶν ἐκτελεστίων πράξεων, πρέπει ν' ἀποφεύγονται.

Τὰ προβλήματα πρέπει νὰ εἰσι διατεταγμένα κατὰ τὸν βαθμὴν τῆς δυσκολίας αὐτῶν. Μετ' ἑκάστου τῶν κεφαλῶν ὧν ἐπιναλήγησι γίνεται εἰς τὰς ἀνωτέρας τάξεις, πρέπει νὰ παραθεθῶνται προβλήματα κατάλληλα δι' ἑκάστην τῶν τάξεων ἐν αἷς τοῦτο διδάσκονται. Τὰ εἰς τὸ τέλος τῆς ἀριθμητικῆς ἀνάμικτα προβλήματα εἰσονται κατάλληλα διὰ τὴν ἐν τῇ τρίτῃ τάξει ἐπιναλήγησιν.

2. Πρακτικὴ Γεωμετρία διὰ τὰ Ἑλλήνων σχολία, μέχρι πάντε τυπογραφικῶν φύλλων, ἐξ ὧν δύο διὰ τὰ προβλήματα πρὸς ἄσκησιν.

Περιεγόμενον : Ἐπιπεδικῶν ἐξέταξις τῶν ἀπλουστάτων στερεῶν, κύβου, πρίσματος, πυραμίδος, κυλίνδρου, κώνου, σφαιρας.

Τὰ ἀπλουστάτα ἐπιπεδικὰ σχήματα. Αἱ κυριώταται κινήτων ἰδιότητες ἐπιπεδικῶς συναγόμεναι.

Ἀπλά προβλήματα λύσιμα διὰ τοῦ κινῶνος, τοῦ διὰ θέτου καὶ τοῦ γνόμωνος.

Μέτρησις εὐθείων. Μέτρησις τῶν εὐθυγράμμων σχημάτων. Μέτρησις τῶν γωνιῶν. Μετρογώνμων. Μέτρησις τοῦ κύκλου. Προβλήματα πρὸς ἄσκησιν.

Περὶ ὁμοίων ἐπιπέδων σχημάτων. Ἀπεικονίσις ἐπιπέδου σχήματος ὑπὸ κλίμακῃ. Προβλήματα.

Μέτρησις τῶν ἐπιφανειῶν καὶ τῶν ὄγκων τῶν ἀπλουστάτων στερεῶν σωμάτων. Προβλήματα.

Περὶ ὀρθῶν προβλῶν. Περὶ προθέσεως καὶ κατόψεως στερεοῦ σχήματος. Πλάγια προβλήματα. Παραδείγματα.

Αἱ περὶ συντάξεως τῆς πρακτικῆς ἀριθμητικῆς γενικαὶ ὁδηγίαι ἐπιτηθείαι καὶ διὰ τῶν πρακτικῶν γυμνασίων.

Τὸ ἐγγεφιδίον τῆς πρακτικῆς γεωμετρικῆς ἄλλως πρέπει νὰ λαμβάνη ὑπ' ὄψιν τὰς ἀνάγκας τῆς διδασκαλίας τῆς ἡγευγρῆς (βλέπε κατωτέρω τὸ πρόγραμμα πρὸς συνταξὴν ὑποδειγμάτων ἡγευγρῆς).

3. Θεωρητικὴ Ἀριθμητικὴ διὰ τὰ γυμνάσια καὶ τὰ ἰσοδύναμα σχολία τῆς ἡμέρας ἐκπαίδευσως, μέρησι δώδεκα τυπογραφικῶν φύλλων (ἐξ ὧν δύο διὰ τὰς ἀσκήσεις).

Περιεγόμενον : Περὶ ἀριθμῶνος. Αἱ τέσσαρες ἐπὶ τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν πράξεις (ἐν συντομίᾳ). Ἰδιότητες τῶν πράξεων ἐκφραζόμεναι διὰ τύπων. Δυνάμεις τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν. Ἰδιότητες αὐτῶν.

Θεμελιώδεις προτάσεις περὶ πρώτων ἀριθμῶν. Χαρακτῆρες διακερτοῦτες. Ἀνάλυσις συνήθου ἀριθμοῦ εἰς πρώτους παραγόντας. Μίσητος κοινὸς διακερτοῦ. Ἐλάχιστον κοινὸν πολλαπλάσιον.

Περὶ κλάσματων. Ἰδιότητες αὐτῶν. Αἱ ἐπὶ αὐτῶν τέσσαρες θεμελιώδεις πράξεις. Σύνθετα κλάσματα. Ἰδιότητες τῶν ἐπὶ τῶν συμμέτρων (κλασματικῶν ἢ ἀκεραίων) ἀριθμῶν πράξεων ἐκφραζόμεναι διὰ τύπων. Δυνάμεις τῶν κλάσματων.

Ρητικὰ παραστάσεις. Παραδείγματα μετασχηματισμοῦ καὶ ἀπλοποιήσεως ῥητῶν παραστάσεων, ἐν αἷς τὰ γράμματα παριστάσι συμμέτρων ἀριθμῶν. Λύσις τῆς ἑξισώσεως $ax = b + \frac{c}{x}$ κατ' ἐφαρμογῶν.

Περὶ δεκαδικῶν κλάσματων. Αἱ τέσσαρες ἐπὶ αὐτῶν πράξεις. Ἰσοπῆ κοινῶ κλάσματων εἰς δεκαδικόν. Προσεγγίσις. Περιοδικὰ δεκαδικὰ κλάσματα. Κοινὸν κλάσμα ἐξ ὧν προκύπτει ὁμοῖον περιοδικῶν δεκαδικῶν κλάσμα. Ἀσμίματα ἀριθμοῦ.

Περὶ μέτρων, σταθμῶν καὶ νομισμάτων. Συμμεγεῖς ἀριθμοί. Πράξεις ἐπ' αὐτῶν (ἐν συντομίᾳ).

Περὶ λόγων. Λόγος μεγεθῶν ὁμοειδῶν. Λόγος ἀριθμῶν. Μεγεθὴ εὐθείαι καὶ ἀντιστρόφως ἀνάλογα.

Περὶ ἀναλογιῶν. Ἰδιότητες αὐτῶν.

Περὶ τῶν διαφόρων μεθόδων, συμπεριλαμβανομένης τῆς μεθόδου τῶν ποσοστῶν καὶ τῆς ἰσοτεταθῆς ὑπερέβασης. Γενικὸι τύποι τῆς λύσεως τῶν σχετικῶν προβλημάτων.

Περὶ τετραγωνικῆς ῥίξης τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν. Ἰσολογισμὸς τῆς τετραγωνικῆς ῥίξης τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν κατὰ προσέγγισιν μονάδης ἢ δευτέρας πολλαπλασιοῦ τῆς μονάδος. Ἰσολογισμὸς κατ' ὀριζήσαν προσέγγισιν τῆς τετραγωνικῆς ῥίξης κλασματικῶ ἀριθμοῦ.

4. Ἀλγεβρὰ διὰ τὰ γυμνάσια καὶ τὰ ἰσοδύναμα σχολία, μέχρι δώδεκα τυπογραφικῶν φύλλων.

Περιεγόμενον : Θεμελιώδεις νόμοι τῆς προσθέσεως καὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν ἐκφραζόμενοι ὑπὸ τῶν τύπων $a + b = b + a$, $(x + b) + \gamma = x + (b + \gamma)$.

$ab = ba$, $(ab)\gamma = a(b\gamma)$.

$(x + b)\gamma = x\gamma + b\gamma$.

Συναγωγή ἐκ τῶν νόμων τούτων τῶν λοιπῶν γενικῶν ἰδιοτήτων τῶν ἐπὶ ἀκεραίων ἀριθμῶν τεσσάρων πράξεων

(τῆς ἀκριβείας καὶ διακρίσεως θεωρουμένων ἐν αἰς περιπτώσεσιν ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν εἶνε δυνατὴ δι' ἀκέραιων θετικῶν ἀριθμῶν).

Κλασματικοὶ ἀριθμοί. Ἀνάγκη τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῶν. Ἀποδείξεις τῆς ἰσχύος τῶν θεμελιωδῶν νόμων τῶν πράξεων δι' οἰουδὴποτε συμμετρους ἀριθμούς (ἀκεραίους ἢ κλασματικούς).

Τὸ μηδὲν καὶ οἱ ἀρνητικοὶ ἀριθμοί. Ἀνάγκη τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῶν. Ἀρχὴ τῆς διακρίσεως τῶν θεμελιωδῶν νόμων τῶν πράξεων. Κανόνες τῶν ἐπὶ τῶν θετικῶν καὶ ἀρνητικῶν ἀριθμῶν πράξεων. Χρήσις τῶν ἀρνητικῶν ἀριθμῶν ἐν τῇ παραστάσει μεγεθῶν ἐπιδικτικῶν ἀντιθέσις (μικρῶν, χροῶν, ταχυτήτων κτ.). Παραδείγματα τῆς χρήσεως ταύτης.

Περὶ δυνάμεων μετ' ἀκέραιων θετικῶν ἐκθετῶν. Θεμελιώδεις ἰδιότητες αὐτῶν. Μονώνυμα, πολυνύμια. Ὅμοια μονώνυμα. Ἀλγεβρικαὶ παραστάσεις ῥητὰ καὶ ἄρρητα.

Προθέσις, ἀφίρσις, πολλαπλασιασμός καὶ διαίρεσις μονώνυμων καὶ πολυνύμων. Μετασχηματισμός καὶ ἀπολοπίσεις ῥητῶν ἀλγεβρικῶν παραστάσεων. Ταυτότητες ἀξιοσημειώτοι. Προβλήματα πρὸς ἄσκησιν.

Ἐξισώσεις πρώτου βαθμοῦ μετ' ἐνὸς ἀγνώστου. Διερεύνησις τῆς ἐξίσωσος $ax = b$. Λύσις προβλημάτων ἀναγόμενων εἰς τοιαύτας ἐξισώσεις. Ὁδηγία πρὸς ἐκλογὴν τοῦ ἀγνώστου καὶ σχηματισμῶν τῆς ἐξίσωσος. Προβλήματα πρὸς λύσιν.

Συστήματα ἐξισώσεων πρώτου βαθμοῦ μετ' ἰσχυρίων ἀγνώστων. Διερεύνησις τοῦ συστήματος δύο ἐξισώσεων μετὰ δύο ἀγνώστων. Λύσις ἀπλῶν συστημάτων πρωτοβαθμίων ἐξισώσεων μετὰ πλείονων ἀγνώστων. Προβλήματα ἀναγόμενα εἰς τοιαύτα συστήματα.

Περὶ ἀνισότητων. Ἀπλοστάται ἰδιότητες αὐτῶν.

Ῥίζαι μονώνυμων. Μετασχηματισμός καὶ ἀπολοπίσεις αὐτῶν.

Περὶ ὀρίων. Θεμελιώδη θεωρήματα περὶ ὀρίων.

Περὶ ῥιζῶν.

Περὶ δυνάμεων μετὰ ἐκθετῶν συμμετρῶν, θετικῶν ἢ ἀρνητικῶν. Διατήρησις τῶν θεμελιωδῶν νόμων τῶν δυνάμεων. Ῥίζαι μονώνυμων. Μετασχηματισμός καὶ ἀπολοπίσεις παραστάσεων ἄρρητων. Δυνάμεις μετ' ἀνυμμέτρων ἐκθετῶν.

Ἐξισώσεις καὶ προβλήματα δευτέρου βαθμοῦ. Σχέσις μετὰ τῶν συντελεστῶν καὶ τῶν ῥιζῶν ἐξισώσεως δευτέρου βαθμοῦ. Ἀνάλυσις τοῦ τριωνύμου $ax^2 + bx + \gamma$ εἰς πρωτοβαθμίους παράγοντας. Ἐξισώσεις ἀναγόμεναι εἰς ἐξισώσεις δευτέρου βαθμοῦ.

Λύσις ἀνισότητων πρώτου καὶ δευτέρου βαθμοῦ ὡς πρὸς τινὰ ἀγνώστον. Ἐφαρμογὴ εἰς τὴν διερεύνησιν ἐξισώσεων δευτέρου βαθμοῦ. Προβλήματα μεγίστου καὶ ἐλαχίστου.

Περὶ προόδων ἀριθμητικῶν καὶ γεωμετρικῶν. Πρόδοι γεωμετρικαὶ ῥθινοῦσαι. Ἐφαρμογὴ αὐτῶν εἰς τὰ περιοδικὰ δεκαδικὰ κλάσματα.

Περὶ λογαριθμῶν ὡς πρὸς βάσιν 10. Ἰδιότητες αὐτῶν.

Περὶ λογαριθμικῶν πινάκων καὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν. Ὁδηγία περὶ τῆς διατάξεως τοῦ πινάκου τοῦ διὰ λογαριθμῶν ὑπολογισμοῦ μερικῆς τινος τιμῆς δολιχῆς παραστάσεως (π. χ. τῆς $\sqrt{a^2 - b^2}$).

Προβλήματα ἀνατοκισμοῦ καὶ χρεωστίας.

Ἐκθετικὴ ἐξίσωσις. Λογαριθμὸς ὡς πρὸς βάσιν αἰωνόητοτε (θετικὴν καὶ διάφορον τῆς μονάδος). Ἀλλαγὴ βάσεως λογαριθμῶν. Γενικαὶ ἰδιότητες τῶν λογαριθμῶν.

Θεωρία τῶν συνδυασμῶν. Διωνύμιον τοῦ Νεύτωνος. Τινὰ περὶ πιθανότητων.

5. **Γεωμετρία** διὰ τὰ γωνιώδη¹ καὶ τὰ ἰσοδύναμα σγολεῖα, μέχρις εἰκοσι τυπογραφικῶν φύλλων (ἐξ ὧν δύο διὰ τὸ Z' βιβλίον καὶ ἑσάσαρ διὰ τὰ προβλήματα πρὸς ἄσκησιν).

Περιεχόμενον :

A'. Ἐὐθεία καὶ ἐπίπεδον. Ἰσότης ἐπιπέδων σχημάτων.

Κύκλος, διάμετροι, χορδαί, τόξα, τομῆς, τμήματα.

Ἐὐθεῖα καθέτοι καὶ πλάγιοι. Τρίγωνα. Περιπτώσεις ἰσότητος τῶν τριγώνων. Τρίγωνα ἰσοσκελῆ. Περιπτώσεις ἰσότητος τῶν ὀρθογώνων τριγώνων. Ἐὐθεῖα παράλληλοι. Λέμμα τοῦ Ἐυκλείδου. Ἄθροισμα τῶν γωνιῶν τριγώνου καὶ οἰουδὴποτε κυρτοῦ πολυγώνου. Διάφορα εἶδη τετραπλείρων. Θεωρήματα πρὸς ἀπόδειξιν.

Θέσις εὐθείας καὶ κύκλου, θέσις δύο κύκλων πρὸς ἀλλήλους ἐν τῷ αὐτῷ ἐπίπεδῳ. Γωνία ἐπικέντροι καὶ ἑγγεγραμμένη. τετράπλευρα ἑγγεγραμμένα καὶ περιγεγραμμένα εἰς κύκλον. Κανονικὰ πολύγωνα (καὶ ἰδίᾳ τρίγωνον, τετράγωνον καὶ ἐξάγωνον). Θεωρήματα πρὸς ἀπόδειξιν.

B'. Στοιχειώδη προβλήματα κατασκευῶν λυόμενα διὰ τοῦ κανόνος καὶ τοῦ διαβήτου. Χρήσις τοῦ γωνιόμενος.

Περὶ ἀναλυτικῆς καὶ συνθετικῆς μεθόδου πρὸς λύσιν προβλημάτων καὶ ἀποδείξεων θεωρημάτων. Χρησιμότης τῶν ἀντιστρεπτῶν προτάσεων ἐν τῇ ἱεραμογῇ τῆς ἀναλυτικῆς μεθόδου. Γεωμετρικὸι τύποι.

Προβλήματα πρὸς λύσιν.

Γ'. Περὶ μετρήσεως καθόλου. Λόγος.

Μέτροσις εὐθείων γραμμῶν.

Μέτροσις εὐθυγράμμων σχημάτων. Θεωρήματα περὶ τῆς ἰσοδυναμίας εὐθυγράμμων σχημάτων. Ἑυθαγόρειον θεωρήμα, πορίσματα αὐτοῦ καὶ σχετικὰ προβλήματα. Ἐφαρμογαί. Προβλήματα καὶ θεωρήματα πρὸς ἄσκησιν.

Στοιχειώδεις γνώσεις χωρομετρίας καὶ γωφροσταθμείας. Περιγραφή τῶν ἀπλουστάτων σχετικῶν ὀργάνων. Προβλήματα πρὸς ἄσκησιν.

Δ'. Ἀναλογία. Μεγέθη μεταβαλλόμενα ἀνάλογως. Εὐθεῖα ἀνάλογα. Κατασκευὴ τετάρτης ἀνάλογου καὶ μέσης ἀνάλογου.

Ὅμοια τρίγωνα. Περιπτώσεις ὁμοιότητος ὀρίων τριγώνων. Ὅμοια πολύγωνα.

Ἰδιότητες διατεμουσῶν κύκλου. Τόποι τῶν σημείων ὧν αἱ ἀποστάσεις ἀπὸ δύο δοθέντα σημεία ἔχουσι λόγον σταθερόν. Ἐγγραφή εἰς κύκλον κανονικοῦ δεκαγώνου, πενταγώνου, δεκαπενταγώνου. Προβλήματα πρὸς ἄσκησιν.

Ἀνακεφαλαίωσης τῶν κυριωτέρων γεωμετρικῶν προβλημάτων (τοῦ Γ^{ου} καὶ Δ^{ου} βιβλίου), ὧν ἡ λύσις ἐκφράζεται δι' ἀλγεβρικῶν τύπων. Χρησιμότης τοῦ ἀλγεβρικοῦ λογισμοῦ ἐν τῇ λύσει γεωμετρικῶν προβλημάτων. Ἐμβαδὸν τριγώνου ἐκ τῶν πλευρῶν αὐτοῦ. Ἐφαρμογὴ τοῦ διὰ λογαριθμῶν ὑπολογισμοῦ. Γεωμετρικὴ κατασκευὴ ἀπλῶν ἀλγεβρικῶν παραστάσεων. Προβλήματα πρὸς ἄσκησιν.

E'. Περὶ ὀρίων. Θεμελιώδη θεωρήματα περὶ ὀρίων.

Ἀνάπτυγμα τοῦξου. Λόγος τῆς περιφέρειας πρὸς τὴν διάμετρον. Ἐμβαδὸν κύκλου, κυκλικὸι τομῆες. Ἐπολογισμὸς τοῦ π κατὰ προσέγγισιν.

Μέτροσις τῶν γωνιῶν. Ἀναλογία ἐπικέντρων γωνιῶν πρὸς τὰ τόξα ἐφ' ὧν βίνονται. Διάφοροι τρόποι μετρήσεως τῶν γωνιῶν, τύποι ἀλλαγῆς μονάδος.

Προβλήματα πρὸς ἄσκησιν.

5'. Περὶ τμημάτων εὐθείας. Λόγοι τμημάτων περιλήλων (ομορρόπων ἢ ἀντιρρόπων). Μήκη (θετικά ἢ ἀρνητικά) τμημάτων κειμένων ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας ἢ παραλλήλων πρὸς δοθείαν εὐθείαν. Ἀποδείξεις τῆς σχέσεως $(AB) + (BC) = (AC)$, ὅπου Α, Β, Γ οἰκίσματα σημεία εὐθείας.

Γραφὴ διαφόρων τύπων (γινώσκον ἐκ τοῦ Γ' καὶ Δ' § 615) λαβερνομένου ὅτι ὅταν τὸ κέντρον περὶ σημείων. Ἰδιότητες τῶν τοιούτων τύπων. Ἀκρίσεις.

Ὁρισμὸς τῆς θέσεως σημείου ἐπὶ εὐθείας. Τετραμήνη σημείου. Μήκος τμήματος ἐκ τῶν τετραμήνων τῶν ἕκτων. Ἐφαρμογὴ.

Ὁρισμὸς σημείου ἐν ἐπιπέδῳ διὰ δύο ὀρθογωνίων εὐθυγράμμων συντεταγμένων. Συντεταγμέναι προβολαὶ τμήματος. Ἀνκλόγια τῶν ὁμοίων συντεταγμένων προβολῶν τμημάτων παραλλήλων. Ἐφαρμογὴ. Ἀλλοτῆ εὐθυγράμμων συντεταγμένων.

Γενικὸς ὁρισμὸς τῆς ἐξίσωσος ἐπιπέδου γωνιῆς. Ἐξίσωσις εὐθείας ἐν τῷ ἐπιπέδῳ. Εὐθείαι παραλλήλοι. Τοῦθ' δύο εὐθείαι.

Μήκος τμήματος εἰς ἄξονα ὀρθογωνίου. Ἐξίσωσις κύκλου εἰς ἄξονα ὀρθογωνίου. Παραβολή, ἐξίσωσις αὐτῆς.

Μεταβλητὰ ποσότητες, συναρτήσεις. Γραφικὴ παράστασις τῶν συναρτήσεων καὶ ἰδιὰ τῶν συναρτήσεων $ax + b$, ax^2 , ax^3 , $\frac{x}{x}$. Γραφικὴ λύσις τῶν ἐξίσωσων $ax^2 + bx + c = 0$ καὶ $ax^3 + bx^2 + c = 0$. Ἐφαρμογὴ τῆς γραφικῆς παραστάσεως τῶν συναρτήσεων εἰς τὴν φυσικὴν (μηχανὴ τοῦ Morin, κτ.) στατιστικὴν κλπ. Χρήσις τοῦ τετραγωνιστοῦ κεκαρμημένου χαρτοῦ (papier quadrillé).

Τόξα θετικά καὶ ἀρνητικά ἐπὶ κύκλῳ. Ἀντιστοιχία τόξων καὶ ἐπιπέδων γωνιῶν. Γωνία θετικὴ καὶ ἀρνητικὴ.

Τριγωνομετρικὸ ἀριθμὸν γωνίας οἰκίσθητος. Γεωμετρικὴ παράστασις αὐτῶν. Σχέσις μεταξύ τῶν τριγωνομετρικῶν γωνιῶν τῆς αὐτῆς γωνίας.

Τριγωνομετρικὸ ἀριθμὸν γωνιῶν 1) ἀντιθέτων, παραπληρωματικῶν, διαφεροσῶν κατὰ 180°. 2) συμπληρωματικῶν, διαφεροσῶν κατὰ 90°.

Τριγωνομετρικὸ ἀριθμὸν τῶν γωνιῶν 30°, 60°, 45°, 36°. Γωνία ἃν δίδεται τριγωνομετρικὸς τις ἀριθμὸς. Θεωρήματα περὶ προβολῶν.

Τύποι δίδοντες τὰ ἦμ (α ± β), σιν (α ± β). Ἀκολουθεῖ αὐτῶν.

Σχέσις μεταξύ τῶν πλευρῶν καὶ τῶν γωνιῶν τριγώνου ὀρθογωνίου. Σχέσις μεταξύ τῶν πλευρῶν καὶ τῶν γωνιῶν τριγώνου ὀρθογωνίου.

Τριγωνομετρικὸ πίνακας καὶ χρήσις αὐτῶν. Ἐπίστασις τῶν περὶ ὀρθογωνίων τριγώνων προβλημάτων. Ἐφαρμογὴ. Προβλήματα πρὸς ἄσκασιν.

Z'. Περὶ τοῦ ἐπιπέδου Ἐὐκλείδους καὶ ἐπιπέδου κἀθετοῦ ἐπ' ἀλλήλων. Παραλλήλια εὐθείαι καὶ ἐπιπέδου. Παραλλήλια ἐπιπέδου. Διάφοροι θέσεις δύο εὐθειῶν πρὸς ἀλλήλας. Γωνία δύο εὐθειῶν. Ὄρθη προβολὴ σημείου ἐπὶ ἐπιπέδου. Προβολὴ εὐθείας. Προβολαὶ εὐθειῶν παραλλήλων. Γωνία εὐθείας καὶ ἐπιπέδου. Ἐλαχίστη ἀπόστασις δύο εὐθειῶν. Διεφθ. γωνία. Ἐπίστασις κἀθετα.

Πλαγία προβολὴ σημείου καὶ εὐθείας ἐπὶ ἐπιπέδου. Προβολαὶ εὐθειῶν παραλλήλων. Χρήσις τῶν πλαγιῶν προβολῶν ἐν τῇ ἀπεικονίσει στερεῶν σχημάτων. Κεντρικὴ ἢ προοπτικὴ προβολὴ σημείου καὶ εὐθείας ἐπὶ ἐπιπέδου. Κεντρικαὶ προβολαὶ εὐθειῶν παραλλήλων. Χρήσις τῶν κεντρικῶν προβολῶν.

Σχήματα συμμετρικὰ ὡς πρὸς σημείον. ὡς πρὸς ἕξονα. ὡς πρὸς ἐπίπεδον.

Στερεὰ καὶ ἰδιὰ τρίεδρου γωνία. Παραπληρωματικὴ τρίεδρου γωνία. Ἰδιότητες τῶν τρίεδρων γωνιῶν. Περιπτώσεις ἰσότητος τῶν τρίεδρων γωνιῶν.

Θεωρήματα καὶ προβλήματα πρὸς ἄσκασιν. Περὶ σφαιράς. Διάφοροι θέσεις ἐπιπέδου πρὸς σφαίραν.

Διάφοροι θέσεις δύο σφαιρῶν πρὸς ἀλλήλας. Περὶ τῶν ἐπὶ δοθείσας σφαιρῶν κύκλων. Ἰδιότητες τῶν μεγίστων κύκλων.

Περὶ σφαιρικῶν πολυγώνων καὶ ἰδιὰ τριγώνων. Περιπτώσεις ἰσότητος τῶν σφαιρικῶν τριγώνων. Πολικὰ σφαιρικὰ τρίγωνα. Συμμετρικὰ τρίγωνα.

Θεωρήματα καὶ προβλήματα πρὸς ἄσκασιν. II'. Περὶ πρισματῶν καὶ πυραμίδων. Ὄγκος τοῦ ὀρθογωνίου παραλλήλεπιπέδου, τοῦ (ἔρθου καὶ πλαγίου) πρισματός, τῆς πυραμίδος καὶ τῆς κολούρου πυραμίδος. Ἰσοδυναμία τῶν συμμετρικῶν πολυέδρων.

Περὶ ὁμοίων πολυέδρων. Ὄγκοι ὁμοίων πολυέδρων. Ἐπιφανεία καὶ ἔγκος κυλίνδρου, κώνου καὶ κολούρου κώνου.

Ἐπιφάνεια καὶ ἔγκος σφαιράς. Ἐμβαδὸν σφαιρικοῦ τριγώνου. Προβλήματα πρὸς λύσιν.

6. Στοιχεῖα κοδογραφίας διὰ τῶν τετάρτην γωνιαστικῶν τάξιν, μέχρις ἕξ τυπογραφικῶν φύλλον.

Περιεχόμενον: Περὶ ἀστέρων. Γωνιακὴ ἀπόστασις δύο ἀστέρων. Οὐράνια σφαίρα. Οὐράνιος ὄρθλος, ἐνθ, καθ. Ἡμερησία φαινόμενη κίνησις τῆς οὐρανίας σφαιράς. Μεσοφάνεια. Μεσημεριῶν ἐπίπεδον, ἄξων, πόλι, ἰσημερινὸς τῆς οὐρανίας σφαιράς.

Ἀστρικὴ ἡμέρα. Ἀστρικός χρόνος. Ὄρθη ἀνάβασις καὶ ἀπόκλισις ἀστέρων. Ἀστριολογία καὶ κυριώτατοι ἀπλανεῖς ἀστέρες. Ἀστέρες διαφόρων μεγέθων. Περιοδικοὶ ἀστέρες. παροϊκοί, ἔγχρωμοι ἀστέρες πολλοί. Γαλαξίας. Νεφελώματα. Μεγίστη ἀπόστασις τῶν ἀπλανῶν ἀπὸ τῆς γῆς.

Περὶ τῆς γῆς. Στρογγυλότης αὐτῆς. Πόλι, μεσημερινοί, ἰσημερινός, παραλλήλιος τῆς γῆς. Γεωγραφικὸν μήκος καὶ πλάτος τόπου τινός, προσδιορισμοὶ αὐτῶν. Μήκος καὶ γρῖνου μεσημερινοῦ. Μέση ἄκτις τῆς γῆς.

Περὶ τοῦ ἡλίου. Φαινόμενη αὐτοῦ διάμετρος. Φαινόμενη κίνησις τοῦ ἡλίου μεταξύ τῶν ἀπλανῶν. Ἐκλειπτικὴ, ἰσημερία, τροπαί. Ζωδιακός, ζῶδια. Ἀρχὴ τῶν ὀρθῶν ἀναβάσεων. Ὄρθη ἀνάβασις τοῦ ἡλίου. Ἀλγίθις καὶ μέσος ἡλιακὸς χρόνος, ἐξίσωσις τοῦ χρόνου. Τροπικὸν ἔτος. Ἀπόστασις τοῦ ἡλίου ἀπὸ τῆς γῆς. Ὄγκος καὶ μάζα τοῦ ἡλίου.

Περὶ τῆς σελήνης. Κίνησις τῆς σελήνης. Φαινόμενη διάμετρος. Μέση ἀπόστασις τῆς σελήνης ἀπὸ τῆς γῆς. Φάσεις τῆς σελήνης, σελήνια, τετράγωνοι. Ἀστρικός καὶ συνωδικὸς μῆν. Φυσικὰ εὐστασις τῆς σελήνης. Ὄγκος καὶ μάζα.

Σύστημα τοῦ Κοπερνίκου. Ἐξήγησις τῆς ἡμερησίας κινήσεως τῆς οὐρανίας σφαιράς. Ἐξήγησις τῆς φαινόμενης ἐτησίως κινήσεως τοῦ ἡλίου. Νόμοι τοῦ Κεπλέρου. Νόμος τῆς παγκοσμίου Δείσεως. Πλανῆται κατώτεραι καὶ ἀνωτεραι. Δορυφόροι αὐτῶν. Τινὰ περὶ τῆς φυσικῆς συστάσεως τῶν πλανητῶν. Περὶ κομητῶν. Κομητῆται περιεδοίκοι. Περὶ διαστάντων καὶ βολῶν.

Περὶ ἡμερολογίου.

Περὶ ἡλιακῶν ὁρολογίων.

7. Μαθήματα τριγωνομετρίας διὰ τὸ Βαζελικεῖον Λύκειον, μέχρις ἕξ τυπογραφικῶν φύλλον.

Περὶ ἡμερολογίου.

Περὶ ἡλιακῶν ὁρολογίων.

Περιεχόμενοι :

Περί τμημάτων ευθείας. Τμήματα παράλληλα, ομοόμοια και αντίστοιχα. Μέτρα (θετικά και αρνητικά) τμημάτων κειμένων επί δοθείσας ευθείας ή παράλληλων προς δοθείσαν ευθείαν. Απόδειξις της σχέσεως $(AB) + (AI) = (AI)$, ομοιόμοιας έντων των σημείων Α, Β, I ευθείας. Ορισμός της θέσεως σημείου επί ευθείας. Έυρεσις του μήκους τμημάτων εκ των τεταρτημέρων των ζώων.

Ορισμός σημείου εν επίπεδω ως προς δύο άξονας εὐθυγράμμους ὀρθογωνίους. Συντεταγμέναι προβολαὶ τμημάτων. Ἀναλογία τῶν ὁμοίων συντεταγμένων προβολῶν τμημάτων παράλληλων. Ἄλλαξις συντεταγμένων.

Περί τῶν κέντρων τῶν θετικῶν καὶ ἀρνητικῶν. Γενικὴ παράστασις τῶν τῶν ἐν ἑνὶ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν καὶ τὸ αὐτὸ τέλος. Περὶ γωνιῶν. Γωνίαι θετικαὶ καὶ ἀρνητικαί. Ἀντιστοιχίαι τῶν κέντρων καὶ ἐπικέντρων γωνιῶν. Μέτρησις τῶν γωνιῶν, ἀλλαγὴ μονάδων.

Ορισμός τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν γωνίας οἰαζόμεναι. Σχέσις μεταξύ τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν δοθείσας γωνίας. Τριγωνομετρικὸν ἀριθμὸν τῶν γωνιῶν 45°, 30°, 60°, 36°. Γεωμετρικὴ παράστασις τῶν τριγωνομετρικῶν ἀριθμῶν δοθείσας γωνίας. Πῶς μεταβάλλονται οἱ τριγωνομετρικὸν ἀριθμοὶ γωνίας ὅταν αὐτὰ μεταβάλλονται.

Τριγωνομετρικὸν ἀριθμὸν γωνίας 1) ἀντιθέτων, παραπληρωματικῶν. διαφεροσῶν κατὰ 180°, 2) συμπληρωματικῶν, διαφεροσῶν κατὰ 90°.

Περί τῶν γωνιῶν ὧν δίδεται τριγωνομετρικός τις ἀριθμός. Θεωρήματα περὶ προβολῶν.

Τύποι δίδοντες τὸ ἥμισυ τῶν καὶ τὸ συνήμιτον τοῦ ἀθροίσματος ἢ τῆς διαφορᾶς δύο γωνιῶν. Ἀκολουθίαι τῶν τύπων τούτων. Μετατροπὴ τοῦ ἀθροίσματος ἢ τῆς διαφορᾶς δύο ἡμισιῶν ἢ δύο συνημιτόνων κλπ. εἰς γινόμενον. Προβλήματα πρὸς ἀσκῆσιν.

Έυρεσις τοῦ ἡμ. $\frac{1}{2}$ καὶ συν. $\frac{1}{2}$ αἰ τοῦ συν. α.

Έυρεσις τοῦ ἡμ. α, συν. α, κλπ. ἐκ τῆς ἑρ. $\frac{1}{2}$ α.

Σχέσις μεταξύ τῶν πλευρῶν καὶ τῶν γωνιῶν ὀρθογωνίου τριγώνου. Σχέσις μεταξύ τῶν πλευρῶν καὶ τῶν γωνιῶν τριγώνου οἰοῦδέποτε. Διάφοροι παραστάσεις τοῦ ἑμβαδοῦ. Ἄσκησις.

Περί τριγωνομετρικῶν πινάκων καὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν. Ἐπιλύσις τῶν προβλημάτων τῶν ἀναφερομένων 1) εἰς ὀρθογώνια, 2) εἰς οἰαζόμενα ἄλλα τρίγωνα. Ἄσκησις. Ἐφαρμογὴ εἰς τοπογραφικὰ προβλήματα. Προβλήματα πρὸς ἀσκῆσιν.

Περί πολικῶν συντεταγμένων ἐν τῷ ἐπιπέδῳ. Σχέσις μεταξύ τῶν πολικῶν συντεταγμένων σημείου καὶ τῶν ἀντιστοιχῶν εὐθυγράμμων ὀρθογωνίων συντεταγμένων.

Ορισμός σημείου ἐν τῷ διαστήματι διὰ τριῶν εὐθυγράμμων ὀρθογωνίων ἢ διὰ τριῶν πολικῶν συντεταγμένων. Μετάβασις ἐκ τῶν πολικῶν συντεταγμένων σημείου εἰς τὰς ἀντιστοιχῶν εὐθυγράμμων ὀρθογωνίων.

Ορισμός τῆς θέσεως σημείου ἐπὶ σφαιρας. Θεμελιώδεις τύποι τῆς σφαιρικῆς τριγωνομετρίας συναχθέντες ἐκ τῆς περιστροφῆς τρισηρθογωνίου συστήματος ἄξωνων περὶ τινὰ τῶν ἄξωνων τούτων. Προβλήματα πρὸς ἀσκῆσιν.

8. Ἀρχαὶ παραστατικῆς γεωμετρίας διὰ τὸ Βαρβάνιον Ἄλκιον, μέχρις 25 τυπογραφικῶν φύλλων.

Περιεχόμενοι :

Σκοπὸς τῆς παραστατικῆς γεωμετρίας.

Ὁσθὴ προβολὴ σημείου. ευθείας, γραμμῆς οἰαζόμεναι ἐπὶ ἐπιπέδου. Ἐναρπαστικὴ τῆς ἐπὶ ἐνὸς ἐπιπέδου προβολῆς πρὸς πλῆρη καθορισμὸν σχήματος τινος ἐν τῷ διαστήματι.

Παράστασις σημείου ευθείας, γραμμῆς οἰαζόμεναι διὰ τῶν ὀρθῶν προβολῶν αὐτῶν ἐπὶ δύο ἐπιπέδων κἀθέτων ἐπ' ἀλλήλων, τοῦ μὲν ὀριζοντίου. τοῦ δὲ κατακόρυφου. Κάτωψις, πρόψις.

Ἰχνη ευθείας. Κατασκευὴ ευθείας ἐκ τῶν δύο αὐτῆς ἰχνῶν. Ἐυθείαι συνακτόμεναι. Ἐυθείαι παράλληλοι. Διὰ δοθέντος σημείου ἢ ἀγῆθ ευθείαι παράλληλος πρὸς δοθείσαν ευθείαν. Ἐξασκῆσις τῆς πρὸς ἀλλήλας θέσεως δύο ευθειῶν ἐν τῷ διαστήματι.

Παράστασις ἐπιπέδου διὰ τῶν δύο αὐτοῦ ἰχνῶν. Κατασκευὴ τῶν ἰχνῶν ἐπιπέδου οὐ δίδονται τρία σημεία, ἢ ἐν σημείον καὶ μία ευθεία. Ἐπίπεδον διερχόμενον διὰ δύο ευθειῶν ταυνομένων ἢ παράλληλων. Ἐυθείαι ἐπιπέδου παράλληλοι πρὸς τὰ ἐπιπέδα προβολῆς, χρησιμότητις αὐτῶν ἐν ταῖς κατασκευαῖς. Ἐκ τῆς ὀριζοντίου προβολῆς σημείου κειμένου ἐν δοθέντι ἐπιπέδῳ ἢ κατασκευασθῆ ἢ κατακόρυφος προβολὴ τοῦ σημείου. Νὰ ἐξασκῆσθῆ ἡ θέσις δοθέντος σημείου ὡς πρὸς δοθὲν ἐπίπεδον. Ἐκ τῆς ὀριζοντίου προβολῆς ευθείας κειμένης ἐν δοθέντι ἐπιπέδῳ ἢ κατασκευασθῆ ἢ κατακόρυφος αὐτῆς προβολή.

Ἐπίπεδα παράλληλα. Ἐκ δοθέντος σημείου ἢ ἀγῆθ ἐπίπεδον παράλληλον πρὸς δοθὲν. Τομὴ δύο ἐπιπέδων.

Κοινὸν σημείον τριῶν ἐπιπέδων. τομὴ ευθείας καὶ ἐπιπέδου. Ἐυθείαι παράλληλοι πρὸς ἐπίπεδον. Πῶς ἐξασκῶσονται ἐπὶ δοθείσα ευθεία κείται ἐν δοθέντι ἐπιπέδῳ. Ἐκ δοθέντος σημείου ἢ ἀγῆθ ευθεία συνακτόμενα δύο δοθείσας ευθείας. Ἐκ δοθέντος σημείου ἢ ἀγῆθ ευθεία συνακτόμενα δοθείσαν ευθείαν καὶ παράλληλον πρὸς δοθὲν ἐπίπεδον.

Προδιορισμός τῆς ἀποστάσεως δύο σημείων. Γωνίαι ευθείας πρὸς τὰ ἐπίπεδα προβολῆς. Ἐυθείαι μεγίστης κλίσεως ἐν δοθέντι ἐπιπέδῳ σχέσις πρὸς τὰς ὀριζοντίους ευθείας τοῦ ἐπιπέδου. Γωνίαι ἐπιπέδου πρὸς τὰ ἐπίπεδα προβολῆς.

Ευθεία κἀθέτος ἐπὶ ἐπίπεδον. Ἐκ δοθέντος σημείου ἢ ἀγῆθ ευθεία κἀθέτος ἐπὶ ἐπίπεδον. Νὰ προσδιορισθῆ ἡ ἀπόστασις σημείου ἀπὸ δοθέντος ἐπιπέδου. Ἐκ δοθέντος σημείου ἢ ἀγῆθ ευθεία κἀθέτος ἐπὶ δοθείσαν ευθείαν. Ἀπόστασις σημείου ἀπὸ δοθείσης ευθείας.

Ἐπίπεδα κἀθέτα πρὸς ἀλλήλα. Κατασκευὴ τῆς ευθείας τῆς κἀθέτου ἐπὶ δύο δοθείσας ευθείας τῶν διαστήματος. Ἐλαχίστη ἀπόστασις δύο ευθειῶν ἐν τῷ διαστήματι.

Γωνία δύο ευθειῶν ἐν τῷ διαστήματι. Πότε ἡ ὀρθὴ προβολὴ ὀρθῆς γωνίας εἰς γωνία ὀρθή. Γωνία ευθείας καὶ ἐπίπεδου. Γωνία δύο ἐπιπέδων. Προβλήματα σχετικὰ πρὸς τὰς τριεδροῦς γωνίας.

I. ΦΥΣΙΚΑ

1. Φυσικὴ Ἱστορία. Ἐν βιβλίῳ δι' ἀμφοτέρας τὰς κατωτέρας τάξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου μέχρις ὅτου τυπογραφικῶν φύλλων, διηρημένον συμφώνως τῷ προγράμματι εἰς δύο μέρη, πρῶτον μέρος διὰ τὴν Α' τάξιν. Δεύτερον μέρος διὰ τὴν Β' τάξιν.

Περιεχόμενοι :

A' ΜΕΡΟΣ

Ὅρισμός τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας. Ζῶα, φυτὰ, λίθοι. Ζῶα. Διαίρεσις τῶν ζῶων. Ταξινομικὸν σύστημα γενικῶν.

Σπονδυλωτά. Διείσους αὐτῶν εἰς ὁμοεπίχους: **Θηλασικά.** Χαρακτῆρες καὶ μετὰ τούτους περιγραφῆ σπονδυλίων ἀντιπροσώπων ἰκασίαι: τῶν τάξεων τῶν θηλαστικῶν μετ' ἱερατάως τῆς ὀφθαλμίας ἢ βλάβης αὐτῶν.

Πηγά. **Ναρκωτικές** καὶ περιγραφῆ σπονδυλίων ἀντιπροσώπων τῶν τάξεων ὡς ἀνωτέρω.

Ἐρετικά, ὀσμώεις.

Βατρύχια, ὀσμώεις.

Ἰχθύες, ὀσμώεις.

Φυτά. Μέρη τοῦ φυτοῦ, περιγραφῆ ἰκασίαι αὐτῶν. Κορμός, βέλα, φύλλα, ἄκρος. Καρπός, σπέρματα. Πυλινδομοίς τῶν φυτῶν διὰ σπέρματων, ὡς καὶ πολλαπλασιασμός καὶ βελτίωσις αὐτῶν δι' ἀνθρωπίνων μεθόδων. Ταξινομήσις τῶν ἁθύνων. Περιγραφῆ διακρίσεων φυτῶν εἰς τῶν φανερῶν.

Β' ΜΕΡΟΣ

Σύντομος περιγραφῆ τῶν ἑνῶ ὄστων ζῶων κατὰ τὴν ταξινομήσιν τῶν ἐν τῷ Α' μέρει ἐκτεθεισῶν. Χαρακτῆρες ἰκασίαι ἀνομοεπίχους καὶ περιγραφῆ τῶν κυριωτέρων ἀντιπροσώπων ἰκασίαι μετ' ἱερατάως τῆς ὀφθαλμίας ἢ βλάβης αὐτῶν.

Συνοπτικαὶ συμπληρωματικαὶ τῶν ἀνθρώπου καὶ τῶν ζῶων.

Κίνας, θέρμεις, αἰθήσις. Ὀργανὰ τῆς κινήσεως, σκελετός, ὄσθα, ἀρθρώσεις, μύες. Ἐκπίπτει καὶ ἀκούσιαι κινήσεις.

Θέρμεις. Ὀργανὰ τῆς θέρμης, πέψις, ἰδόντις ἀνθρώπου καὶ ζῶων. πιπτικός σάλις, ἀπορροήσις, αἷμα, κυκλοφορία μικρὰ καὶ μεγάλη, ἀκίνησις, ἀνεπινοστικὰ ὄργανα.

Ζῶα ὑδροβία. Φωνή.

Αἰθήσις. Νευρικὸν σύστημα. νῆρα, χιθίσις, ἀρτή, γένσις, ἄρρησις, ἀκού, ὄρασις.

Φυσιολογία συντομιστῆ τῶν φυτῶν. Βιάστικαι, βροὶ ἀναγκαῖαι πρὸς βλάστησιν. Ἀναγέννησις τῶν φυτῶν. Ἀρρομήσις, λιποτροφία τῶν πρασίμων μερῶν τοῦ φυτοῦ. Αἰτιολογία τῶν βλαβῶν. Αἰτιολογία τῆς ἀρρομώσεως μετὰ τῶν ζῶων καὶ φυτῶν.

2. Φυσικὴ πειραματικὴ καὶ στοιχειώδεις γνώσεις ἐκ τῆς Χημείας διὰ τὴν Γ' τάξιν τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου, μέχρι ἐπιτὰ τυπογραφικῶν φύλλον.

Περιεχόμενον :

Ὄρισμός τῆς Φυσικῆς. Γενικαὶ ιδιότητες τῆς ὕλης. Αἱ τρεῖς καταστάσεις τῶν σωμάτων. Τῆξις, βραχυμός, ἐξάτμισις, Πηξις, ἀποστάξις. Πιεστόν τῶν στερεῶν, τῶν ὑγρῶν, τῶν ἀερίων.

Ἐκ τοῦ Θερμοκρασιῶ. Δικαστολή τῶν σωμάτων, αἰθῆσις τοῦ ὕψους διὰ τῆς μεταβολῆς τῆς καταστάσεως. Δύναμις τῆς διαστολῆς τῶν στερεῶν καὶ τῶν ὑγρῶν. Θερμοκρασία. Θερμόμετρα. Βαθμολογία τῶν θερμότητων. Καλοὶ καὶ κακοὶ ἀγῶνι τῆς θερμότητος. Θερμοκρασία τοῦ βραχυμοῦ. Δύναμις τῶν ἀτμῶν.

Ἐκ τῆς ὀπτικῆς. Φωτεινὰ ἀκτίνες. Σκοτεινὸς θάλαμος. Ταχύτης τοῦ φωτός. Ἀνάκλασις τοῦ φωτός. Διάκλασις. Φακοί, σύνθεσις φακοῦ. Μικροσκόπιον. Τηλεσκόπιον, ὀμματόσκιον. Ἐστία τοῦ φακοῦ. Ἡ θερμότης συνοδὸς τοῦ φωτός, διακλάσεως τοῦ φωτός, ἡλιακὸν φάσμα. Ἀνασύνθεσις τοῦ λευκοῦ φωτός. Χρωματισμός τῶν σωμάτων.

Ἐκ τῆς ἀκουστικῆς. Ἠχητικὰ δυνάμεις. ἤχος, ταχύτης τοῦ ἤχου. Μετάδοσις τοῦ ἤχου διὰ τῶν στερεῶν, ὑγρῶν καὶ

ἀερίων. Ἀνάκλασις τοῦ ἤχου. Ὑψος τοῦ ἤχου. Μουσικὰ δικάστηματα. Μουσικὰ κλίμακα. Μουσικὰ ὄργανα. Ἐπίστροφος τοῦ ἤχου.

Ἐκ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ. Ἠλεκτρισμός διὰ τριβῆς ἀναπτυσσόμενος. Δύο εἶδη ἡλεκτρισμοῦ. Ἐλξις, ζωσις. Καλοὶ καὶ κακοὶ ἀγῶνι. Μικρὴν ἡλεκτρικὴν πυκνωτικὴν τοῦ ἡλεκτρισμοῦ. Λοιπὸν δυναμικὸν ἰσχύος. Τρόποι ἡλεκτρισμοῦ. Δύναμις τῶν ἀκτίνων, ἀλλεξιέρματα, ἀστραπή, κερανοί, χημικὰ παραγωγὴ ἡλεκτρισμοῦ, στήλη, ἐπίστροφος τοῦ ἡλεκτρισμοῦ βραχυμοῦ.

Ἐκ τοῦ Μαγνησμοῦ. Ἐλξις τοῦ σιδήρου ὑπὸ τοῦ μαγνήτου. Ἐπίστροφος τοῦ μαγνήτου ἐξ ἀποστάσεως. Μαγνήτισις δι' ἑκπύσεως. Φυσικὰ μαγνήται. Ἐλξις καὶ ἀπόσις μαγνητικαί. τῆξις, μαγνήτισις διὰ τοῦ ἡλεκτρικοῦ βραχυμοῦ. Κωδωνεὶς ἡλεκτρικαί, ἡλεκτρικὰς τηλεγράφος.

Ἐκ τῆς Βαθῆτις. Πιεστός τῶν σωμάτων. Αἰεθνοσις τῆς βαρῆτις. Βαρος, Πυκνότης, Ζυγίς (εἶδη μορλῶν). Σταθμοί. Στάθμισις τῶν στερεῶν. Στάθμισις τῶν ὑγρῶν καὶ ἀερίων.

Σχίσις τῆς θερμοκρασίας. Πιεστός τῶν πυκνωτικῶν.

Ἐκ τῆς ὑδροστατικῆς. Πιεστός τῶν ὑγρῶν. Μίσησις τῆς πίσεως. Ἐπίστροφος τῆς πυκνότητος τῶν ὑγρῶν. Ἰσορροπία τῆς πίσεως. Ὀριζόντιος ἰσορροπία τῶν ὑγρῶν. Συγκρινωμένη ἀγῶνι.

Ἐκ τῆς ἀεροστατικῆς. Πιεστός τοῦ αἵρος, ἀεροστατικὴ πίεσις. Βαρῆματα. Σχίσις τοῦ βαρῆτις πρὸς τὸ ἕψος τοῦ τόπου ἀπὸ τῆς θαλάσσης. Χρησιμότης τῆς ἀεροστατικῆς πίσεως. Ἀερόστακα. Ἐφαρμογαὶ τῆς ἀγῶνι τῆς ἀεροστατικῆς πίσεως. Σιλοὶ, σπίνες, ἀντλία.

Ἐκ τῆς Χημείας. Διαφορά μετὰ τῶν φυσικῶν καὶ χημικῶν φαινομένων. Σώματα ἀπλά καὶ σύνθετα. Μέρμα. Σύνθεσις. Συστατικὸν τοῦ ὕδατος. Ἀνάκλασις τοῦ ὕδατος διὰ τοῦ ἡλεκτρικοῦ βραχυμοῦ. Ὑδρογόνον. Ὄξυγόνον. Ἀνασύνθεσις τοῦ ὕδατος.

Συστατικὰ τοῦ αἵρος. Ἀζώτον. Παρασκευὴ τοῦ αἵρου διὰ τοῦ φασφορῶν. Ὁ αἶρ εἶναι μέρμα καὶ ὡχρὸν σύνθεσις.

Ἀνθράξ. Συστατικὸν τῶν ὀργανικῶν οὐσιῶν. Διαφορὶ μορφαί τοῦ ἄνθρακος. Προϊόντα τῆς καύσεως τοῦ ἄνθρακος.

Ἀνθρακικὸν δαβέσιον. Σύνθεσις τοῦ ἄνθρακικοῦ δαβέσιου.

Ὄξια. Βάσεις, ἄλατα.

3. Ζωολογία, μετὰ ἀνατομικῆς ιστολογίας καὶ φυσιολογίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ συντόμου ἱστορίας τῶν ζῶων διὰ τὴν Α' τάξιν τοῦ γυμνασίου, μέχρι ὀκτώ τυπογραφ. φύλλον κειμένων.

Περιεχόμενον :

Ὄρισμός τῆς Ζωολογίας. Χαρακτῆρες τοῦ ζῶου. Διακρίσις τοῦ ζῶου ἀπὸ τοῦ φυτοῦ. Ὄρισμός τοῦ ζῶου. Συστατικὸν τοῦ ζῶου, ἀνατομικὰ στοιχεῖα. Ἰστοί. Βάσις τῆς ταξινομήσεως. Πηρὶ εἶδους. Ὄρισμός τοῦ εἶδους. Ὄροι τῆς ταξινομήσεως. Ὄνομασις τῶν ἀνομοεπίχων.

Σύντομος ἀνατομικὴ καὶ φυσιολογία τῶν ἀνθρώπινων σώματος. Σκελετός καὶ ἀρθρώσεις. Κίνας, μύες.

Θέρμεις. Πέψις. Ὄδόντες. Πιπτικός σάλις. Σιγλιγόνει ἀδένες. Γαστρικὰ ἔργα. Πάγκρεας. Πηπαρ. Τροφαί. Ἀπορροήσις.

Κυκλοφορία. Αἷμα, καρδιά, ἀρτήρι, Μηχανισμός κυκλοφορίας, μικρὰ καὶ μεγάλη κυκλοφορία.

Ανατομή. Ἀνεπινοστικὸν σύστημα. Πνεύμονες, Εἰσπνοή, Ἐκπνοή. Χημικὰ φαινόμενα. Θερμότης.

Βιοχημεία. Νεφροί, κιστοί, ὄδνεις δερματικαί, Σωλῶν κλ.

Γενικά φαινόμενα τῆς Θέρσεως.

Αδούθος. Νευρικό σύστημα. Ἐγασραλονοτιαῖος νευρικός ἄξων. Μείγα συμπληρικὸν σύστημα. Αὐτονομία τῶν νευρικών κέντρων καὶ τῶν νεύρων. Αἰσθητήρια ὄργανα. Ἀρχή. Ἐργὸ τοῦ θέρματος. Ὁρασις. Ἐργὸ τοῦ αἰσθητηρίου τῆς ὀράσεως. Θεωρία τῆς ὀράσεως. Κανονικὸς ὀρθολογὸς ἐλαττώματα περὶ τὸν σχηματισμὸν τοῦ ὀπτικοῦ ὄργανου.

Ακούη. Ἀκουστικὸν ὄργανον. κατασκευὴ αὐτοῦ. Θεωρία τῆς ακούης.

Γεύσις. Ἐργὸ τῆς γλώσσης.

Ὁσφρησις. Κατασκευὴ τοῦ ὀσφρητικοῦ ὄργανου. Περὶ τῆς ᾠφῆς καὶ τῶν ἠχογόνων συσκευῶν τῶν ἄλλων ζώων.

Ταξινομήσις τῶν ζώων. Διαίρεσις τοῦ Ἀριστοτέλους, τοῦ Λινναίου, τοῦ Κιβιέρου. Ταξινομήσις τῶν ζώων κατὰ νεώτερα τινὰ παραδείξιμένα ταξινομήσειν καὶ διαίρεσις αὐτῶν εἰς συνομοταξίας.

Περιγραφή τῆς συνομοταξίας τῶν σπονδυλωτῶν καὶ διὰ συγκρίσεως ἑξέσεως τῶν γνωρισμάτων τῶν ὁμοταξίων καὶ τάξεων αὐτῆς. Περιγραφή ἀντιπροσώπων ἐκ τῶν ἄλλων συνομοταξίων καὶ διὰ συγκρίσεως εὐρέσις τῶν γνωρισμάτων αὐτῶν. Μνεία ἐν ἑκάστῃ ἐξετάξιμῃ κατηγορίᾳ τῶν σπουδαιότερων διὰ τῆς χρείας τοῦ ἀνθρώπου ζώων μετὰ διαγγραφῆς τῆς γεωγραφικῆς αὐτῶν διαδόσεως.

4. Φυτολογία καὶ Γεωλογία. Διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ γνησιότητος, μέχρι ἐκτὸς τυπογραφικῶν φύλλων κειμένων, τῆς Γεωλογίας καὶ ὑπερβατιούσεως τὸ ἐν τυπογρ. φύλλον.

Περιεχόμενον :

Α' Φυτολογία. Ὁρισμὸς τῆς φυτολογίας. Ἐξωτερικὴ μορφή τῶν φυτῶν, προκαταρκτικὰ γνωσιέσις. Περιγραφή κοινῶν τινῶν φαινομένων φυτῶν καὶ τῶν διαφορῶν μορφῶν καὶ μερῶν, τῶν βλάστων τοῦ βλαστοῦ, τῶν φύλλων, τῶν ἀνθῶν καὶ τῶν εὐνοητοτέρων ταξιανθιῶν καὶ καρπῶν.

Περιγραφή τῶν ἐξωτερικῶν ὄργάνων τῶν φυτῶν καὶ συγκρίσις συγγενῶν μορφῶν, ἰδίως τῶν ἀνθῶν αὐτῶν.

Τὰ σπουδαιότερα ἐκ τῆς ἀνατομίας καὶ φυσιολογίας τῶν φυτῶν, ὡς καὶ ἀληγοστά τινὰ περὶ τῶν νοσημάτων τῶν φυτῶν καὶ τῶν αἰτίων αὐτῶν.

Φυτικὰ ταξινομήσεις ἐπὶ τῆς βῆσις τῶν ἀνθῶν. Ἐπιθεώρησις συντομοειδέη τοῦ φυτικοῦ συστήματος καὶ ἀδροστάτη περιγραφή ἐγγυμένων τινῶν φαινομένων φυτῶν ὡς καὶ σποροφύτων τινῶν.

Γεωγραφικὴ διέδοσις τῶν φυτῶν ἰδίᾳ τῶν σπουδαιότερων ὀρελιῶν ζώων καὶ ἐγγυρίων.

Β' Γεωλογία. Ὁρισμὸς τῆς Γεωλογίας. Γηγενῆς θερμότης. Πηκτικαί. Συστοι, γεωλογικὰ ἐνεργεῖα τῶν ὑδάτων. Πηκτικαί.

Γενικὴ σημείωσις διὰ τὰ βιβλία τῆς Φυσιῆς ἱστορίας.

Ὁ συγγραφεὺς δύναται ν' ἀκολουθήσῃ εὐαλόγητος ἐκ τῶν παραδειγματικῶν ταξινομήσεων. Τὰ κατ' αὐτὴν ὅμως νὰ ἐπιθετικὰ κερδῆ καὶ τὸ σύνολον νὰ εἶναι καταπτόν ἐκ παιδίας.

5. Φυσικὴ πειραματικὴ διὰ τὴν Γ' καὶ Δ' τάξιν τῶν Γυμνασίων. Μέχρι δεκαπέντε τυπογραφικῶν φύλλων. Περιεχόμενον :

Ὁρισμοί, ἀλλὰ καὶ σύνθετα σώματα, Φυσικὰ καὶ Χημικὰ

φαινόμενα. Παρετήρησις, πείραμα, φυσικὸς νόμος, φυσικὴ θεωρία. Μόρια καὶ ἄτομα. Διόφροσις καταστάσεως τῶν σωμάτων.

Ἰδιότητες τῶν σωμάτων. Ἐκτασις, ἀδιαχώρητον, διαίρετον, συμπιεστόν, πορώδες, ἐλαστικότης. Κίνητον. Ἀδράνεια. Στοιχειώδεις γνώσεις ἐκ τῆς Μηχανικῆς. Κίνησις. Κίνησις ἰσοταχῆς, ἀνοσοκλήρ, κυκλική, μεταβαλλομένη. Δυνάμις. Μονὰς δυνάμεως. Δυναμώμετρον. Παράστασις τῶν δυνάμεων. Σύνθεσις καὶ ἀνάλυσις τῶν δυνάμεων. Μάζα, ἔργον, ἐνεργεῖα, συγκέντρωσις δυνάμεως.

Βαρύτης. Διεθνήσις τῆς βαρύτητος. Βέρος. Κέντρον βάρους. Ἰσορροπία στερεῶ σώματων ἐκτεθειμένων ἐπὶ ὀριζοντιῶν ἐπιπέδῳ, ἐξορθημένῳ εἰς ὀριζοντιῶν ἄξονος.

Νόμοι τῆς πτώσεως τῶν σωμάτων. Περὶ ἀπλῶν μηχανῶν. Μοχλῶς. Τροχάλια καὶ πολυπέδικα. Βαροῦλκον. Κοιλίας. Ζυγός. Στατήρ. Πλάστιγξ.

Ἰδρωστικαί. Ἰδρωστικαὶ ἀρχή. Ἰδρωτικὸν πιστήριον. Ὅροι ἰσορροπίας τῶν ὑγρῶν. Ἀρχὴ τοῦ Ἀρχιμήδους.

Εἰδικῶν βάρους. Πυκνώμετρα καὶ ἀρσιόμετρα. Συνοχή. Σπλάσμα. Τριχοειδῆ φαινόμενα.

Περὶ τῶν ἀερίων. Ἀτμοσφαιρικὴ πίεσις. Βαροόμετρα, κερόστατα.

Νόμος τοῦ Μαρτιότου. Μανόμετρα. Ἀεροθλαπτικὰ μηχαναί. Ἀερναλγία. Σίφων. Ἰδρανγλία.

Θερμότης. Γενικὰ ἀποτελέσματα τῆς θερμότητος. Θερμώμετρα. Διαφορικὸν θερμώμετρον.

Διαστολή στερεῶν, ὑγρῶν, ἀερίων. Τῆξις. Πηξίς. Διάλυσις.

Περὶ ἀπλῶν. Βραχέως, ἐξάτμισις, ὑγροποίησης τῶν ἀερίων. Ἰγρομετρία, ὑγρομετρα.

Εἰδικὴ θερμότης στερεῶν, ὑγρῶν ἀερίων, θερμότης τήξεως καὶ ἐξαερώσεως.

Διάδοσις τῆς θερμότητος, ἀγωγιμότης, ἀκτινοβολία. Μετατροπὴ τοῦ μηχανικοῦ ἔργου εἰς θερμότητα καὶ τῆς θερμότητος εἰς ἔργον. Μηχανικὸν ἰσοδύναμον τῆς θερμότητος. Ἀτμομηχαναί. Στοιχειώδεις γνώσεις Μετεωρολογίας.

Ἀκουστικὴ. Παραγωγή, διάδοσις καὶ ἀνάκλασις τοῦ ἤχου.

Ἦγῶ καὶ ἀντήχησις ὕψος, καὶ έντασις τοῦ ἤχου. Ἐγκάριστοι παλμοὶ τῶν χορδῶν.

Μουσικὰ διαστήματα. Μουσικὰ κλίμαξ. Ἠχητικὴ σωλήνις. Χροαὶ τοῦ ἤχου. Φωνογράφος. Φωνητικῶν καὶ ἀκουστικῶν ὄργανων ἀνθρώπου.

Ὀπτικὴ. Διάδοσις τοῦ φωτός. Ταχύτης καὶ έντασις τοῦ φωτός. Φωτομετρία. Ἀνάκλασις τοῦ φωτός. Νόμοι διαθλάσεως. Διάφρακα φαινόμενα ὀρελιόμενα εἰς τὴν διάθλασιν. Διπλῆ διάθλασις. Φακοί, ὀπτικὸν πρίσμα. Ἀνάκλασις τοῦ φωτός. Φασματοσκοπικὴ ἀνάκλασις.

Ἀπλῶν καὶ σύνθετον μικροσκοπίον. Ἀστρονομικὸν τηλεσκόπιον. Συσκευὴ προβολῆς φωτεινῶν εἰκόνων. Φωτογραφία. Περὶ τοῦ ὀφθαλμοῦ. Περὶ τῶν ἀκτίνων έντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ. Διάκριμα τοῦ ὀπτικοῦ αἰσθήματος. Κινηματογράφος. Μωσιὰς. Πρεσβυωπία. Φωτεινὰ μετώρα.

Μαγνητισμός. Ἰδιότητες τῶν μαγνητῶν. Μαγνητίσις ἐξ ἐπιδράσεως. Μέθοδοι μαγνητισέως. Ρήγιος μαγνητισμός.

Ἀπόκλισις, ἐγκλίσις, πυξίς.

Στατικὸς ηλεκτρισμός. Ἡλεκτρισμός διὰ τριβῆς. Καλοὶ καὶ κακοὶ ἀγωγοὶ τοῦ ηλεκτρισμοῦ. Μονοτήρες. Ἡλεκτρικὸν ἐκρεμές. Θετικὸς καὶ ἀρνητικὸς ηλεκτρισμός.

Διάταξις τοῦ ηλεκτρισμοῦ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν σωμάτων. Πλάκταις ἐξ ἐπιδράσεως. Ἡλεκτροστατικὸν. Διανοητὸ τοῦ ηλεκτρισμοῦ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν σωμάτων. Παιραματικὸς ὀρισμὸς τοῦ ηλεκτροδυναμικοῦ. Χωρητικότης. Πρακτικὰ μονάδες, ποσότητες, δυναμικοῦ καὶ χωρητικότητος.

Ήλεκτρικά μηχανά. Ήλεκτροφόροι. Πυκνωτά του ήλεκτρισμού. Λουγδουνηκή λάμνος. Ήλεκτρική συστομία. Συμπυκνωτικόν ήλεκτροσκόπιον.

Ατμοσφαιρικός ήλεκτρισμός. Αεριοζέοντα. Δυναμικός ήλεκτρισμός. Ήλεκτρικόν στοιχείον. Φορτίον ήλεκτροστατικών εις τους πόλους του ήλεκτρικού στοιχείου.

Διαφορά δυναμικού εις τους δύο πόλους. Συνένομος ήλεκτρικόν στοιχείον. Ήλεκτρικόν βέμμα. Ήλεκτρογενετική δύναμις. Έντασις ήλεκτρικού βέμματος. Αντίστασις. Νόμος του Ohm.

Φυσιολογικά, μηχανικά, μηχανικά αποτελέσματα του ήλεκτρικού βέμματος. Γαλβανόμετρον. Χημικά αποτελέσματα. Ψυσοφρεντά του ήλεκτρισμού. Γαλβανοπλαστική. Θερμαντικά αποτελέσματα. Θερμοηλεκτρικά στήλα. Φωτεινά αποτελέσματα.

Ήλεκτρομαγνητισμός. Ψωλνοσηδές. Ήλεκτρομαγνήτης. Ήλεκτρικός τηλεγράφος. Ρεύματα εξ επαγωγής. Έπαγωγικόν πηνίον.

Τηλέφωνον και μικρόφωνον. Ήλεκτρομηχανά. Ήλεκτροκινητήρες. Ένυλλασσόμενα βέμματα. Μεταλλακτήρες (Transformateurs).

Έκκένωσις εις άραιά αέρια. Ψωλίν Geissler. Ψωλίν Crookes. Καθοδικά ακτίνες. Ακτίνες Röntgen. Ήλεκτρικά κυμάνοις. Παλμική εκκένωσις πυκνωτού. Πειράματα του Tesla και του D'Arsonval. Παράματα του Hertz. Ψωλίν του Branly. Ασύρματων τηλεγράφοι.

Σημείωσις. Το περιεχόμενον των βιβλίων τής Φυσικής όρειλει να είναι στοιχειώδες και ίδιως παραματικόν, να στρεφίζται δε επί των πραγματικών όργάνων. Δέν πρέπει να γίνεται κατάχρησις μαθηματικών τύπων, ουδέ να περιήχθω μακρά περιγραφή όργάνων και τεχνικές λεπτομερείαις των προετοιμασιών προς έκτελεσιν των πειραμάτων.

Έπισις αι εικόνες να είναι άπλά και έρ' όσον είναι δυνατόν να περιορίζονται εις σχήματα.

6. Χημείας στοιχειώδεις γνώσεις, διή τά γυμνάσια (μέχρι 3 τυπογραφικών φύλλον),

Φυσικά και χημικά φαινόμενα. Μηχανικόν μίγμα. Χημική ένωσις.

Άήρ, όξυγόνον, άζωτον. Ύδωρ, άνάλυσις, σύνθεσις. Πόσιμα ύδατα. Ύδρογόνον. Ύδροχλωρικόν όξύ. Χλωριοχα άλατα. Χλωρίον. Χλωριοχόν νάτριον. Ήλεκτρόλυσις χλωριοχόν νάτριου. Νάτριον. Καυστικόν νάτριον. άνθρακικόν νάτριον. Κάλιον. Χλωρικόν κάλιον.

Άμμωνιακόν άλας, άμμωνία. Άπλά σώματα, μεταλλοειδή, μέταλλα. Σύνθετα σώματα. Νόμοι τής ισομερείας. Νόμοι των όγκων. Σύμβολα. Περί άτομων και μορίων, άτομική γραφή. Τύποι. Όνοματωσεις. Όξεία. Βάσεις, άλατα. Οξίον,θεικόν όξύ, ύδρόθειον.

Νίτρον, νιτρικόν όξύ. Άσβεστος, άνθρακικόν άσβεστιον,θεικόν άσβεστιον. Φωσφορικόν άσβεστιον, φωσφορός.

Άνθραξ. Φυσική καύσιμος ύλη, τεχνητή. Διαξειδιον του άνθρακος.

Πυρίτιον. Βορικόν όξύ. Μέταλλα και κράματα. Ιδιότητες αυτών. Σίδηρος, χυτοσίδηρος. Κάλυψ. Μόλυβδος και κράματα αυτού. Μίνιον. Άνθρακικός μόλυβδος (στουπέτσι).

Υεοδέρμοιοι και κράματα. Ξεΐδιον ψευδαργύρου. Άργύλλιον. Άργαιοπλαστική. Πορσελάνη. Φαβεντινή γή. Ύαλις, κρύσταλλοι. Νάλιος. Άργυρος. Χρυσός. Νομισματικά κράματα.

Όργανική χημεία. Ύδρογονάνθρακις. Μεθάνιον. Πετρόλειον. Αιθυλιάνιον, Όξυλιάνιον. Βενζίνη. Φωταίριον, Μεθυλιάν πνεύμα. Οινόπνευμα. Οινόπνευματική ζύμωσις. Όξικόν όξύ. Όζος. Όξική ζύμωσις. Αιθήρ. Άλατα. Λιπαρά σώματα. Λιπαρά όξεία. Γλυκερίνη. Στεατικά κηρία. Σάπωνες. Είδη σακχάρου. Άμυλον. Κυτταρίνη. Φαινόλη. Άνθράκον.

7. Μαθήματα χημείας διή το Βιβαέλιον Λυκείου και τας έμπορικας σχολάς, μέχρι δέκα τυπογρ. φύλλον. Περιεχόμενον :

Εισαγωγή εις την χημείαν.

Φυσικά και χημικά φαινόμενα. Μηχανικόν μίγμα, χημική ένωσις. Σώματα άπλά και σύνθετα. Άνάλυσις και σύνθεσις. Άμέταλλα ή μεταλλοειδή, μέταλλα, άνόργανος χημεία. Όργανική χημεία.

Χημική συγγένεια. Χημική αντίκατάστασις. Κρυστάλλωσις, κρυσταλλικά συστήματα, διαμορσιμός, ισομορσιμός. Χημικοί νόμοι. Μόριον, μοριακόν βάρος. Άτομον, άτομικόν βάρος. Ύπόθεσις του Avogadro και Ampère. Νόμοι τής κατ' όγκον ένώσεως του Gay-Lussac. Χημικά σύμβολα, χημικοί τύποι, χημικά έξετάσεις. Δύναμις των στοιχείων. Ταξινομήσις των μεταλλοειδών. Ρίζαι, στοιχεία θετικά και άρνητικά. Όξεία, βάσις, άλατα, άνυδρίται.

Α'. Άμέταλλα στοιχεία.

1. Όξυγόνον, Όζον.
2. Ύδρογόνον, Ύδωρ.
3. Χλωρίον. Ύδροχλωρικόν όξύ, ύποχλωριοδη άλατα.
4. Βρωμίον.
5. Ίώδιον.
6. Φθόριον. Ύδροφθόριον.
7. Θείον. Ύδρόθειον. Διαξειδιον του θείου. Θεικόν όξύ.
8. Άζωτον. Άτμοσφαιρικός άήρ. Άμμωνία, ξεΐδιον του άζώτου. Νιτρικόν όξύ. Βασιλικόν ύδωρ.
9. Φωσφορός. Αερώδες φωσφορούχον ύδρογόνον, πενταξειδιον του φωσφορού, φωσφορικόν όξύ.
10. Άρσενικόν. Άρσενικοχόν ύδρογόνον, τριξειδιον του άρσενικού.
11. Βόριον. Βορικόν όξύ, βράζξ.
12. Άνθραξ. Διαξειδιον του άνθρακος, μονοξειδιον του άνθρακος. Διθειούχος άνθραξ.
13. Πυρίτιον. Διαξειδιον του πυρίτιου. Ύαλουριχ.

Β'. Μέταλλα (και ένώσεις αυτών).

1. Νάτριον και Κάλιον.
2. Άλλκαλικά γαλι. Άσβεστιον. Στρόντιον. Βάριον.
3. Μαγνήσιον.
4. Άργύλλιον.
5. Χαλκός.
6. Άργυρός.
7. Ύδράργυρος.

- 8. Ψευδάργυρος.
- 9. Κασσίτερος.
- 10. Μόλυβδος.
- 11. Βισμούθιον.
- 12. Σίδηρος.
- 13. Χρυσός.
- 14. Λευκίχρυσος. Μέταλλα σπάνια συνδυαζόμενα τὸν Λευκίχρυσον.

Περί ἐκάστου τῶν μετᾶλλων τούτων ἀναγράφεται τὰ κυριώτατα ὄρυκτά, ἡ μεταλλουργία, αἱ φυσικαὶ καὶ χημικαὶ ιδιότητες, αἱ χρήσεις, τὰ σπουδαιότατα κράμματα καὶ αἱ κυριώταται χημικαὶ ἐνώσεις.

Γ'. Ὄργανική χημεία.

Συστατικά τῶν ὀργανικῶν ἐνώσεων. Στοιχειώδης ἀνάλυσις. Ὑδρογονάνθρακες. Προϊόντα τῶν ὕδρογονανθράκων. Πνεύματα. Πικρακίνη, νιτροπικρακίνη, δυναμίτις. Αἰθέρες.

Ἀπὸρὰ σώματα (λίπη, ἔλαια). Λιπαρά ἀμίαινα. Ἀλδεΐδια, ὀξέαινα.

Ὄργανικα ὀξέα (ὀξείκον ὄξύ, ὀξείκα ἄλατα, ὀξείκη ζύμωσις. Μυρμηκικὸν ὄξύ, γαλακτικόν, ὀξάλικόν, ἠλεκτρικόν, σαλικυλικόν, μηλικόν, τρυφικόν, τρυφικὸν καλιονάτριον, ἐυσταϊκὸν, κινικὸν ὄξύ. Στεατικόν ὄξύ, φαινικικόν, εὐλαϊκόν. Κηρία. Σάπωνες).

Ἰδακάνθρακες (Σταφυλοσάκχαρον, κλιμασοσάκχαρον, γαλακτοσάκχαρον, ἄμυλον, δεξυρίνη, κόμμι ἀραβικόν, κυτταρίνη, νιτροκυτταρίνη (βλαβηλοκυτταρίτις).

Φαινόλα (Φαινικὸν ὄξύ, πικρικόν ὄξύ, πιρρικά ἄλατα).

Ὄργανικα ἀρωματικά ὀξέα.

Ἀρωματικά Ἀμίαινα (Ἀνιλίνη, ἄλατα αὐτῆς).

Γλυκομακροτόνια.

Ἀλκαλοειδῆ (Κινίνη, μορφίνη, νικοτίνη, ἀτροπίνη, στρουγγίνη, καφεΐνη κλπ.).

Ρητίναι.

Ζωικά οὐσίαι. Πρωτεΐναι. Ὄσπᾶ, αἷμα, κρέας, γάλα, ζούτυρον, τυρὸς, σίλος, γαστρικὸν ὑγρὸν, οὖρα, πτωμαΐναι.

ΙΑ'. ΤΕΧΝΙΚΑ

1. **Καλλιγραφία** διὰ τὰ ἑλληνικά σχολεῖα, ἐκ φύλλων 18. Ἐκάστου φύλλου μόνον ἡ πρώτη σελὶς θά εἶναι γεγραμμένη.

Περιεχόμενον : Ὑποδείγματα τῶν γραμμάτων τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου (μερῶν καὶ κεφαλαίων) καὶ τῶν ἀριθμῶν, ἐν πέντε δὲ φύλλοις ὑποδείγματα κειμένων διὰ γραμμάτων δύο μεγεθῶν. (Δι' ἑρμείας τοῦ κειμένου τούτου πρέπει νὰ εἶναι καλὸς ἐκλελεγμέναι, γνωμοτικὸ καὶ διδακτικὸ περιεχόμενον). Ἐν ὑποδείγματι γραμμάτων κατὰ τὸν ῥυθμὸν τῆς γραφῆς τῶν περγαμηνῶν ἑλληνικῶν χειρογράφων τοῦ Δ' καὶ Ε' αἰῶνος, ἕτερον δὲ κατὰ τὸν ῥυθμὸν τῆς γραφῆς τῶν χειρογράφων τοῦ Η'—Ι' αἰῶνος, ἐν δυοὶ δὲ φύλλοις ὑποδείγματα γραμμικῶν κεραλαίων γραμμάτων κατὰ τοὺς τύπους τῶν καλλίστων βυζαντινῶν χειρογράφων. Προστί: καὶ ὑποδείγματα γαλλικῆς γραφῆς (μικρῶν καὶ κεραλαίων γραμμάτων καὶ κειμένων). Δὲν ἐπιτρέπονται ὑποδείγματα ἑλληνικῶν γραμμάτων κατὰ τὸν ῥυθμὸν τῆς γοθθικῆς γραφῆς.

2. **Ἰχνογραφία** τεύχος Α' διὰ τὴν Α' τάξιν τοῦ ἑλλη-

νικοῦ σχολεῖου ἐκ φύλλων 20. Ἐκάστου φύλλου μόνον ἡ πρώτη σελὶς θά εἶναι γεγραμμένη.

Περιεχόμενον : Χάραξις εὐθειῶν γραμμῶν. Εὐθείαι ὀριζόντιαι, κατακόρυφοι, πλάγιοι. Διπλασιασμός, τριπλασιασμός κλπ. εὐθείας. Διαίρεσις εὐθείας εἰς ἵσα μέρη. Εὐθείαι παράλληλοι. Εὐθείαι κἀθετοι.

Μαζάνθρι καὶ ἄλλα κωσμητικὰ συμπλέγματα εὐθειῶν ὀριζόντιων καὶ κατακόρυφων.

Ὑποδείγματα γωνιῶν πρὸς ἀναπλάστειν. Γωνίαι ὀρθαί, ὀξείαι, ἀμβλείαι. Αἰγοτόμοις καὶ διαίρεσις γωνιῶν (καὶ ἰδίᾳ τῆς γωνίας 180°) εἰς μέρη ἴσα. Κοσμητικὰ συμπλέγματα εὐθειῶν κεκλιμένων κατὰ 45° ἢ 135° μοίρας.

Τὰ διάφορα εἶδη τριγώνων καὶ τετραπλεύρων. Διαγωνίαι τῶν διαφόρων εἰδῶν τετραπλεύρων.

Περιφέρειαι ἐγγεγραμμέναι ἐν τετραγώνῳ. Ὑποδείγματα περιφερῶν πρὸς χάραξιν δι' ἐλευθέρας χεῖρας. Ἀκτίνες, διάμετροι, χορδαί. Κανονικὰ πολύγωνα κυρτὰ καὶ ἀστεροειδῆ. Περιφέρειαι ὁμιζέντροι.

Ἐλλειψίς ἐγγεγραμμένη ἐν ὀρθογωνίῳ. Ἄξονες αὐτῆς. Ἔστια. Γραμμαὶ ἑλλειπσοειδῆ καὶ κυματοειδῆ. Κοσμητικὰ μεθ' ἑλλειπσοειδῶν κυματοειδῶν γραμμῶν.

Ἄλλα φύλλα καὶ ἀθήη.

Εἰκόνας ἀπλῶν συνήθων ἀντικειμένων (μερῶν οἰκίας, ἐπίπλων, σκευῶν κτλ.)

Παράστασις ἀπλῶν στερεῶν ἐν προσόψει καὶ κατόψει.

3. **Ἰχνογραφία** τεύχος Β' διὰ τὴν Β' τάξιν τοῦ ἑλληνικοῦ σχολεῖου, ἐκ φύλλων 22.

Γεωμετρικὰ κοσμητικὰ ποικίλα. Μασσαὶ καὶ κανονικῶν πολυγώνων, τετραπλεύρων κτλ. Κοσμητικὰ ἕγοντα ὡς βάσιν κανονικὰ πολύγωνα. Κοσμητικὰ συμπλέγματα ἐν τῶσιν, κύκλων.

Διαγράμματα μερῶν οἰκίας, ἐπίπλων, κτλ.

Παράστασις στερεῶν ἐν πλαγίᾳ προβολῇ (κύβου, ὀρθογωνίου παραλληλεπίπεδου, σταυροῦ, κτλ.)

Ἄπλᾶ φύλλα καὶ ἀθήη κατὰ ῥυθμὸν καὶ κατὰ τέχνην (ἐλαίας, δάφνης, ἄμπελου, κισσοῦ, ἀκάνθης, ῥόδου, χρυσάνθεμου κτλ.), ἀπλᾶ κοσμητικὰ ἐκ φύλλων καὶ ἀθῆων, βυθμοῦ ἀναγεννήσεως.

4. **Ἰχνογραφία** τεύχος Γ' διὰ τὴν Γ' τάξιν τοῦ ἑλληνικοῦ σχολεῖου, ἐκ φύλλων 24.

Εἰκόνας μικρῶν πλοίων, ζώων, προσώπων. Ζῶα καὶ κεφαλαὶ ζῶων κατὰ τέχνην (ἰῶν, ταύρας, κριεῖς, ἀετοῖς, γλαυτῆ, δελφοῖς, κτλ.).

Κυρτάτα καὶ ἀθήμια ἑλληνικοῦ ῥυθμοῦ. Κοσμητικὰ ἐξ ἀρχαίων ἑλληνικῶν ἀγγείων. Εἰκόνας ἀπλῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν ἀγγείων. Κιονόκερα ἀπλᾶ τῶν τριῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν ῥυθμῶν.

Εἰκόνας ἀρχαίων ἑλληνικοῦ τρίποδος, βωμοῦ, περιεγραφαλαίας, ἀσπίδος, ξίφους, τριάντης, κρημικίου, κεραλῆς Μεδούσης.

Εἰκὼν κωσμημένου σταυροῦ, δικεφάλου αἰετοῦ, ἑλληνικοῦ στέμματος (Ἰουσοῦμου).

ΙΒ'. ΕΜΠΟΡΙΚΑ

1. **Ἀριθμητικὴ ἐμποροικὴ** διὰ τὰς ἑμπορικὰς σχολαίς, τεύχος Α', μέχρι δέκα δικτῶ τυπογραφικῶν φύλλων.

Περιεχόμενοι :

Α'. Συντομία περί τὴν ἐκτέλεσιν ἀριθμητικῶν πράξεων, (ἐπὶ ἀκεραίων καὶ κλασματικῶν, κοινῶν καὶ δεκαδικῶν, ἀριθμῶν). Βάσανοι τῶν πράξεων.

Πυθαγόρειος πίναξ τῶν γινόμενων τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ 1 μέχρι 15.

Περί τετραγώνων καὶ τετραγωνικῆς βίξεως, κύβου καὶ κυβικῆς βίξεως.

Β'. Δεκαδικὸν μετρίων σύστημα. Ὑπολογισμὸς ἐμβαδῶν καὶ ὄγκων. Ὅγκος βυτίων. Εἰδικὰ βάρη.

Μέτρα, σταθμὰ καὶ νομίσματα τῶν κυριωτάτων κρατῶν Μετατροπαί.

Συμμιγείς ἀριθμοί. Συντομία ἐν ταῖς ἐπὶ τῶν συμμιγῶν πράξεσι. Μέθοδος τῶν ὑποπλοκαπλασίων.

Γ'. Στοιχεῖα τοῦ Ἀλγέβρικοῦ λογισμοῦ (ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον καὶ καθόσον χρησημοῦνται εἰς τὰς περαιτέρω ἀναπτύξεις εἰς ἡρωικῆς ἀριθμητικῆς). Θεμελιώδεις ιδιότητες τῶν ἐπὶ τῶν ἀκεραίων καὶ κλασματικῶν ἀριθμῶν πράξεων. Ἀριθμοὶ ἀρνητικοί, κανόνες ἐν ἐπ' αὐτῶν πράξεων. Ἀλγέβρικαι παραστάσεις, πράξεις ἐπ' αὐτῶν.

Ἐξισώσεις πρώτου βαθμοῦ μεθ' ἑνὸς ἀγνώστου. Συστήματα δύο ἰσιώσεων πρώτου βαθμοῦ μετὰ δύο ἀγνώστων. Ἀπλὰ συστήματα πλειόνων ἰσιώσεων πρώτου βαθμοῦ μετ' ἰσαριθμῶν ἀγνώστων.

Δ'. Περί λόγων καὶ ἀναλογιῶν. Περί ποσῶν ἀναλόγων. Μέθοδος τῶν τριῶν ἀπλῆ καὶ σύνθετος. Μέθοδος τῆς ἀναγωγῆς εἰς τὴν μονάδα. Προβλήματα ὑπολογισμοῦ ποσοστῶν.

Συνεισγέμνη μέθοδος. Προβλήματα μερισμοῦ καὶ ἑταιρείας. Μέθοδος μίξως.

Προβλήματα ἀπλοῦ τόκου. Τοκᾶριθμοί. Σταθεροὶ διαίρεται. Μέθοδος τῶν ὑποπλοκαπλασίων.

Περί ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ὑφαίρεσως. Χρήσις σταθερῶν διαιρετῶν. Πίνακίαι προσεφθλήσεως. Κοινὴ καὶ μέση λῆξις.

Ἀλληλόμορφοι τοκῆφοροὶ λογαριασμοί. Μέθοδος εὐθεῖα, ἀντίστροφος, ἀμυρογραφία. Ἐφαρμογαί.

Ε'. Δημόσια χρεώγραφα. Μισθογαί καὶ ἑμολογαί. Δάνεια πάγια καὶ χρεολυτικὰ.

Χρηματιστικαὶ πράξεις. Πράξεις τοῖς μετρητοῖς καὶ ἐπὶ προβεσμία (οριστικῆ, ἐπὶ ἀροῦθῃ κλπ.).

Ἀγορὰ καὶ πώλησις μεταλλικοῦ χρήματος (νομισμάτων καὶ πολυτῶν μετᾶλλων).

Περί συναλλαγῆς ἰσοτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς, ἀμέσου καὶ ἠμέσου. Πρόκρισις συναλλαγῆς (arbitrage). Δελτία χρηματιστηρίων.

Σ'. Ὑπολογισμὸς ἀξίας ἑμπορευμάτων. Πρόκρισις ἀγορᾶς ἢ πώλησεως ἑμπορευμάτων. Ἐφαρμογαί.

2. **Ἀριθμητικὴ ἑμπορικὴ**, τεῦχος Β', μέχρις ἑνῆς τυπογραφικῶν φύλλον.

Περιεχόμενοι :

Περί πρῶτων καὶ λογαριθμῶν. Χρήσις τῶν λογαριθμικῶν πινάκων. Ἐφαρμογὴ τοῦ διὰ λογαριθμῶν λογισμοῦ. Δυνάμεις μετ' ἑκθετῶν κλασματικῶν καὶ ἀρνητικῶν.

Περί ἀντικειμένου καὶ χρεολυσίας. Διάφορα εἶδη ἀποσβέσεως δανείων. Δύσις τῶν σχετικῶν ζήτημάτων α.) διὰ τῶν λογαριθμικῶν πινάκων, β.) δι' εἰδικῶν πινάκων. Πίνακες ἀποσβέσεως. Ἐφαρμογαί.

Περί συνδιασμῶν. Ὑπόψ τοῦ διανύμου (δι' ἀκεραίους θετικούς ἐκθέτας).

Περί πιθανότητων. Πίνακες θνησιμότητος. Πιθανὴ ζωὴ, μέση ζωὴ, Πιθανότης κληρονομίας ἑμολογίας.

Ἀσφαλιστικαὶ ἑταιρεῖαι. Περιοδικαὶ παροχαί (rentes) ἰσοῦσι καὶ πρόσκαιροι. Ἀσφάλεια ζωῆς. Ἀσφάλεια ἐν περιπτώσει θανάτου. Καταβολαί (primes) ἐρ' ἀπαξ, καταβολαί ἐτήσιαι.

Ταμεῖα συντάξεων. Ταμεῖα ἀλληλοθροηθείας. Ἀσφάλεια ἑμπορευμάτων.

Ἀποσπάσματα πινάκων χρησημῶν ἐν τοῖς ὑπολογισμοῖς τοῦ ἀνατοκισμοῦ, τῆς χρεολυσίας καὶ τῶν ἀσφαλειῶν (ἐν εἰσίσιν ὅκτω τὸ πολὺ).

Μεθ' ἑκατόν κεφάλαιον ἢ τμήμα κεφαλαίου τῆς ἑμπορικῆς ἀριθμητικῆς παραθετὰ ἰκανὰ προβλήματα πρὸς ἀσκησην.

3. **Ἐμπορευματολογία** διὰ τὰς ἑμπορικὰς σχολὰς, μέχρι δέκα πέντε τυπογραφικῶν φύλλον.

Περιεχόμενοι :

Εἰσαγωγή.

Πρῶτὰ ὕλαι. Βιομηχανικὰ προϊόντα. Ἐμπορευμάτα. Ταξινόμησις τῶν ἑμπορευμάτων. Σκοπὸς τῆς ἑμπορευματολογίας.

Α'. **Ἐμπορευμάτα ἐκ τῆς ἀνοργάνου φύσεως.**

1. Προϊόντα μεταλλεῖας, κωνιείας καὶ μεταλλουργίας. Μέταλλα. Κράματα. Προϊόντα χωνείας καὶ ἐλάσεως. Ποικίλα μεταλλουργήματα (σωλῆνες, ἴλοι, βελόναι, γραφίδες, νομίσματα, κττ.).
2. Πολύτιμοι καὶ ἡμιπολύτιμοι λίθοι.
3. Γλυπτικαὶ ὕλαι. Οἰκοδομικαὶ λίθοι. Κονιάματα. Μυλῶλοι. Ἀκονιστικαὶ καὶ στιβωτικαὶ ὕλαι.
4. Προϊόντα ἀργυλλοπλαστικῆς καὶ ὀδοντογίας.
5. Πετρέλαιον, ἀσφάλτος, βενζίνη, ἔξοκρησις.
6. Ὄρυκτοι ἄνθρακες, τύφφη. Προϊόντα τῆς πίσσεως.
7. Θεῖον, φωσφόρος, πυρίτις, πυρίτις.
8. Ἀνόργανα ὄξέα. Ἀνόργανα ἄλατα.
9. Γραφικαὶ καὶ χροστικαὶ ὕλαι.

Β'. **Ἐμπορευμάτα ἐκ τῆς ἐνοργάνου φύσεως.**

1. Φυτικαὶ ἐδωδιμοὶ οὐσίαι. Δημητριακοὶ καρποί, ὄσπρια. Ἄλευρα, προϊόντα ἀλευροποιείας. Ἄρτος, προϊόντα ἄρτοποιίας. Ἄμυλον καὶ ἀμυλαῖδη. Καρποὶ καὶ σπόροι. Σάκχαρον καὶ σάκχαρόδη.
2. Ζωικὰ ἐδωδιμοὶ οὐσίαι, κρέας, ἑχθῆς, γάλα καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ, ψά, μέλι, κττ.
3. Οὐσίαι περιεκτικαὶ ἀλκαλοειδῶν (καπνὸς, τῆον, καφῆς, κακάον, ἑπιον, κττ.).
4. Οἶνονοιματωδῆ (οἶνονοιμα, οἶνος, μιστέλιον, ζυθος κτλ.).
5. Ὄζος καὶ ὄξιμον ὄζυ.
6. Ἀρωματικά.
7. Φυτικὰ φαρμακευτικὰ προϊόντα.
8. Ζωικὰ φαρμακευτικὰ προϊόντα.
9. Ὅπως γλυκυρρῆξις, ἀλῆς. Καουτσόνικ καὶ γουτταπέρκα. Κόμμεα, τραγάκανθα. Κομμωρρτινίαι (γούττενον κόμμι, σμίρνα, ἑλιανός). Ρητινίαι. Βάλααμα.
10. Αἰθέρια ἔλαια (τερεβινθέλαιον, ῥοδιελίον, ἔλαια ἐσπεριδοειδῶν, καυροῦδ, κττ.).
11. Φυτικὰ λιπαρὰ οὐσίαι. Φυτικὸς κηρὸς.

12. Ζωικά λιπαρά ουσία. Κύριος μέλισσών. Κήτηιον (spermaceti).

13. Σάπωνες. Κήρια εκ στεατίνης.

14. Ξύλα. Φελλός. Άλλοιώσεις και τρόπος διατήρησης των ξύλων.

15. Φυτικά νηματουργικά και χαρτοποιητικά ύλαι.

Ζωικά νηματουργικά ύλαι.

16. Προϊόντα νηματουργίας.

17. Υφάσματα.

18. Χάρτης.

19. Δεψικά ύλαι.

20. Δοραί, μηλωταί.

21. Βύρασι, περγαμινάι.

22. Κόλλα.

23. Φυτικά χρωστικά ουσία.

24. Ζωικά χρωστικά ουσία.

25. Πλύσις, βύση, πύσις και τελική επεξεργασία των ύφασμάτων.

26. Τεχνικά χρησιμοποιούμενα ζωικά ύλαι: έλεφας, όστρα, κέρατα, δορακα χελώνης, φαλαίνα (fanons de baleine), μάργαρος, μαργαρίτζι, σπόγγος κτλ.

27. Όργανικά άλατα.

28. Λιπάσματα.

Γ'. **Ρωμαϊκή περίοδος.**

Οικονομική ανάπτυξις της Ρώμης μέχρι των αυτοκράτορων.

Ή εποχή της παγκοσμίου ειρήνης.

Ή εποχή της οικονομικής παρακμής.

Β'. Οι μέσοι χρόνοι (395-1492 μ. Χ.)

Δ'. **Βυζαντιακή περίοδος.**

Αι μεταναστεύσεις.

Ή μεροβιγιακή και η καρολγυγιακή εποχή.

Ή βυζαντιακή αυτοκρατορία μέχρι των σταυροφοριών.

Οι Άραβες.

Σηματοπισμός των ευρωπαϊκών έθνότητων.

Ε'. **Ιταλική περίοδος.**

Κοινωνική και οικονομική κατάσταση της Εύρώπης κατά την αρχήν των σταυροφοριών. Άποτελέσματα των σταυροφοριών.

Ή βυζαντιακή αυτοκρατορία. Άκμή και κατάπτωσις του έμπορίου της Άνατολής.

Αι ιταλικαί δημοκρατίαι.

Αι γερμανικαί ένδοξις. Ή Άνοα.

Έμπορικά πανηγύρεις και όδοι του έμπορίου. Βιομηχανικά κέντρα εν Εύρώπη.

Γ'. Οι νέοι χρόνοι (1492-1815 μ. Χ.)

Σ'. **Ισπανοπορογολική περίοδος.**

Ό αιών των άνακαλύψεων και έξευρέσεων. Ή άναγέννησις.

Ό παλαιός και ό νέος κόσμος, τὰ παλαιά και τὰ νέα έμπορεία.

Ζ'. **Όλλανδοβρετανική περίοδος.**

Φερολογική πολιτική. Προστατευτική του έμπορίου πολιτική.

Ό αγών περί κτήσεως των άνατολικών Ινδιών.

Άποικίσις του νέου κόσμου: ό υπέρ ανεξαρτησίας αγών. Έμπορίου, βιομηχανία και γεωργία κατά τον 17ον και 18ον αιώνα.

Ή γαλλική επανάστασις. Ή γαλλική αυτοκρατορία.

Άνάπτυξις του έμπορίου και της ναυτιλίας των Έλλήνων.

Δ'. Οι νεώτοι χρόνοι

Η'. **Ή σύγχρονος (βρεταννοαμερικανική) εποχή.**

Τα κατά την σύγχρονον εποχήν καθόλου.

Έμπορίου και έμπορική πολιτική των κυριωτάτων του κόσμου κρατών.

Το ελληνικόν έμποριον.

5. **Γεωγραφία Έμπορική** διά τας έμπορικὰς σχολάς, μέχρι δωδεκά τυπογραφικών φύλλων.

Περιεχόμενον :

Α'. Γνώσις εν της μαθηματικής γεωγραφίας. Γεωγραφικοί χάρται, χρήσις αυτών, κλίμας και ημερησία ήμισυ ήμισυ επί της επιφανείας της γης. Υγιεινή μεταβίβης της διαφοράς ώρας και της διαφοράς μήκους δυο τόπων της γης. Κινήσεις της γης.

Όροι του έτους. Διαίρεσις της γης εις ζώνας. Φαινόμενα της διαρκείας ήμερας και νυκτός. Περί-ελληνίης. Περί του ήμερολογίου.

Β'. Ενώσις εν της φυσικής γεωγραφίας. Διανομή της ήρας και των όδάτων της γης. Διαίρεσις των ήπειρών. Παλλήροιαι και θαλάσσια βέματα. Περί κλίματός. Άνεμοι, κυκλώνες, βροχαί. Όρνικα φυσικά προϊόντα. Γεωγραφική διανομή των χρησιμοποιωτάτων ζώων και φυτών.

Έπίσημη κατηγορία ή είδος έμπορευμάτων πρέπει να εξετάζηται, κατά λόγον της σπουδαιότητος, από των εξής άπόψεων :

Φυσικά και ηχηκά γνωρίσματα των έμπορευμάτων. Κύριαι ποιητικάι όφ' άς κυκλοφοροῦσιν εις τό έμποριον, χαρακτηριστικά και όνόματα αυτών. Άλλοιώσεις εις άς υπόκεινται, τρόποι προλήψεως αυτών. Τρόποι συσκευής. Νοθείαι και τρόποι εξαλλήξεως. Τρέχουσα έμπορική άξια. Ποσόν κυκλοφοροῦν έπισσις εν τῷ παγκοσμίῳ έμπορίῳ. Κυριώτατοι τόποι προλήψεως και καταναλώσεως.

Δι' έκαστον είδος έμπορευμάτων και τας κυριωτάτας αυτού ποιητικάς πρέπει έπίσης ν' αναγράφονται τὰ αντίστοιχα γαλλικά, άγγλικά και γερμανικά (ή άλλα άξια προσοχής) όνόματα. Εις τό τέλος του βιβλίου άναγίχη να τῶν λεξιλόγιον των εν τῷ κειμένῳ όρων.

4. **Ίστορία του έμπορίου** διά τας έμπορικὰς σχολάς μέχρις εξ τυπογραφικών φύλλων.

Περιεχόμενον :

Εισαγωγή. Σκοπός της ιστορίας του έμπορίου. Διαίρεσις αυτής. Τίνα περί της προϊστορικής εποχής.

Α'. Οι άρχαιοι χρόνοι (μέχρι του 395 μ. Χ.)

Α'. **Παλαιά άνατολική περίοδος.**

Ή Μισόγειος και ή Έρυθρά ως καλαιστοίκαί έδραι του έμπορίου.

Αιγύπτιοι. Βαβυλώνιοι και Άσσύριοι. Συρία και Φοινίκη. Μηδοί και Πέρσαι.

Παλαιάταται έμπορική σχέσις των Έλλήνων.

Β'. **Έλληνική περίοδος.**

Άποικία των Έλλήνων.

Άγώνες περί της κατά θαλάσσιον επικρατήσεως εν τη άνατολική και δυτική Μισογείῳ.

Οι εν Έλλάδι οικονομικοί όροι πρό των Περσικών πολέμων και μετ' αυτούς.

Εποχή του Μεγάλου Άλεξάνδρου.

Ό Έλληνικός κόσμος.

1'. Ο ἄβρωπος καὶ ἡ ἐπιμετᾶσις τῶν πηγῶν τοῦ πλοῦτου. Ἐπιμετᾶσις τοῦ ὄρυκτου πλοῦτου. Γεωργία καὶ ἄσκαρσία. Ἔργα, κτηνοτροφία, ἀλιεία. Βιομηχανία. Ἐμπο-
 ρία. Μεταφορὰ καὶ συγκοινωνία. Διανορὴ τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ
 τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Κυριότητα γλῶσσαι τοῦ κόσμου.
 Μεταναστεύσεις καὶ ἀποικία. Παραγωγὴ, ἀντάλλαξή καὶ
 καταναλῶσις τῶν κυριωτάτων προϊόντων ὕλων καὶ βιομηχανι-
 κῶν προϊόντων.

Δ'. Γεωγραφία τῆς Ἑλλάδος.

Ε'. Γεωγραφία τῆς λοιπῆς Εὐρώπης.

Σ'. Γεωγραφία Ἀσίας, Ἀφρικῆς, Ἀμερικῆς καὶ Ὀκεανίας.

Δι' ἐκαστὴν χώραν ἱερατικὰ τὰ εἶδη:

Θέσις γεωγραφική, διαμόρφωσις τῆς ἕρπης, ὕδρογραφία,
 κλίμα. Ἐπιδράσεις αὐτῶν ἐπὶ τῆς οὐραίας τῶν κατοίκων
 καὶ ἐπὶ τῆς ἐμπορικῆς ἐπιδράσεως τῆς χώρας.

Φυσικὰ ἔμπορεύσιμα προϊόντα, ὄρυκτα, φυτικὰ, ζωικά.
 Βιομηχανικὰ προϊόντα. Γόποι καταναλωσῶσις.

Προϊόντα εἰσαγόμενα. Γόποι προελούσις.

Μέσα συγκοινωνίας καὶ μεταφορᾶς. Κυριότητες ἐμπορικαὶ
 ὁδοί. Κυριωτάται ἐμπορικαὶ πόλεις.

Σπουδαῖοι παράγοντες ἐπιρροῦντες τὸ ἔμποριον (τελω-
 νεία κτλ.).

Πληθυσμὸς καὶ διανομὴ τῶν κατοίκων.

(Τὰ περὶ Ἑλλάδος καὶ τῶν παρὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν
 ἀνατολικὴν μεσογείων χωρῶν ἔκθεσις ἐν μεζῶνι ἐκτάσει).

6. Ἐγχειρίδιον Ἐμπορολογίας διὰ τὰς ἐμπο-
 ρικὰς σχολὰς, μέχρι δεκαπέντε τυπογραφικῶν φύλλων.

Διὰ τοῦ ἐγχειρίδιου τούτου πρέπει νὰ παρέχονται πᾶσαι
 αἱ γνώσεις αἰ ἀπαραίτητοι πρὸς κατανόησιν τοῦ πολυπλοκοῦ
 μηχανικοῦ καὶ οὐραίου ἔμπορίου. Ἡ ἐκπύξις τῶν
 διαφόρων ζητημάτων πρέπει νὰ γίνῃ κατὰ τρόπον συνδυά-
 ζοντα τὴν θεωρίαν μετὰ τῆς πράξεως.

Περιεχόμενον :

Ἐμπόριον, εἶδη καὶ ὑποδιαίρεσις αὐτοῦ.

Ἐμπόρος καὶ βοηθητικὰ πρόσωπα. Βοηθητικὰ ἐπαγ-
 γέλματα τοῦ ἔμπορίου.

Κυριώτατα ἐμπορικὰ ἔγγραφα (μετὰ ὑποδείγματων).

Μέτρα καὶ σταθμὰ. Χρῆμα καὶ νόμισμα. Λατινικὴ νομι-
 σματικὴ ἔννοια. Νομίσματα τῶν σπουδαιωτάτων χωρῶν.

Πιστώσις. Πιστωτικὰ ὄμολογα (χαρτονόμισμα, τραπεζο-
 γραμμάτια, συναλλαγματικὰ, γραμμάτιον εἰς διαταγὴν, κτλ.).

Ἐταιρεία, χρηματιστικὸν τίτλον (ὄμολογια, μετοχά).

Ἐμπόριον ἔμπορευμάτων. Ἐμπόριον χρηματιστικῶν (ἀγο-
 ραπολήσις μετὰ ὕλων πολυτῶν, συναλλάγματος κτλ.).

Τραπεζικὰ καὶ ἐργασίαι αὐτῶν.

Καθιδρύματα ἐνισχυόμενα τὸ ἔμποριον (ἀγοραί, ἐμπορικὰ
 πανηγύρις, ἐθέσεις, χρηματιστήρια καὶ χρηματιστικὰ
 πράξις, γινικὰ ἀποθήκη καὶ λειτουργία αὐτῶν, κτλ.).

Μέσα συγκοινωνίας κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν. Ἀπο-
 σταθερὰ ἔμπορεύσιμα. Φορτωτικαί.

Ταχυδρομεία, τηλεγραφία καὶ τηλεῶνα.

Ἀσφάλεια καὶ ἀσφαλιστικαὶ ἐταιρεία.

Ἐμπορικὴ πολιτικὴ (προβένεια, ἐμπορικὰ ἐπιμηλητήρια,
 ἐμπορικὰ σχολαί, τελωνεία καὶ ἀποθήκη διαμετακομίσεως,
 μονοπόλια κτλ.).

Σημείωσις. Τὰ ἐν τῷ ἔμπορικῷ δικαίῳ καὶ ἐν τῇ Πολι-
 τικῇ Οἰκονομικῇ ἀναπτυσσόμενα κεφάλαια, ὡς τὰ περὶ ἑται-
 ρειῶν καὶ συναλλαγματικῆς κλπ., δύνανται νὰ ἐκτεθῶσιν ἐν
 τῇ Ἐμπορολογίᾳ μετὰ μεγάλης συντομίας καὶ ἐπὶ τὸ
 πρακτικώτερον.

7. Ἐγχειρίδιον Λογιστικῆς, διὰ τὰς ἐμπορικὰς
 σχολὰς, μέχρι δεκαπέντε τυπογραφικῶν φύλλων.

Περιεχόμενον :

Οἰκισμὸς καὶ σκοπὸς τῆς λογιστικῆς. Λογιστικὰ συστή-
 ματα. Ἐνεργητικόν, παθητικόν, κεφάλαιον. — Ἀπογραφὴ
 καὶ ἰσολογισμὸς, ἄνομιμα καὶ παράνομια αὐτῶν.

Ἀπογραφαί. Λογιστικὰ βιβλία (προγεῖρον, ἡμερολόγιον,
 καθολικόν, ταμειῶν κλπ.). Παράδειγμα ἀπογραφικῆς μονο-
 γραφίας. Περάσεις τῶν βιβλίων καὶ σύνταξις ἀπογραφῆς
 καὶ ἰσολογισμοῦ.

Ἀπογραφαί. Λογιστικὰ ἀξίῶν καὶ περιουσίας, ἴσολογ
 ἀποτελέσματος καὶ ἴσολογ κεφαλαίου. Σύγκρισις ἀπογραφ-
 ρίας καὶ διπλογραφίας. — Προσωρινὸν ἰσολόγιον, ἑξέλξις
 διὰ τῆς στήσεως. Διόρθωσις ἰσολογισμῶν ἔγγραφων. Ἄνομιμα
 καὶ παράνομια λογιστικῶν βιβλίων διπλογραφικῶς.

Ἀπογραφικὰ μέθοδοι (ἰταλικὴ, ἀμερικανικὴ, γερμανικὴ,
 γαλλικὴ, ἀγγλική). Μονογραφία ἐκ τοῦ κυρίου ἔμπορίου,
 ἐκτελούμενη κατὰ μίαν ἢ πλείονας διπλογραφικὰς μεθό-
 δους. Ἰσολογισμὸς εἰς ἕνα νόμισμα. Θετὴ τιμὴ.

Λογιστικὴ ἐπιχείρησις (ἐμποροῦμενον, ἑτεροροῦμενον καὶ ἀνω-
 νόμηον). Διάλυσις ἐταιρείας καὶ ἐκαθάρισις.

Λογιστικὴ συμμετορικῶν ἐπιχειρήσεων, ἔμπορευμάτων
 ἐπὶ παρακαταθήκῃ, ἔμπορευμάτων τρίτων κλπ.

Βιομηχανικὴ λογιστικὴ.

Τραπεζικὴ λογιστικὴ.

Κριτικὴ μελέτη περὶ ἰσολογισμῶν.

8. Στοιχεῖα πολιτικῆς οἰκονομίας διὰ τὰς ἐμπο-
 ρικὰς σχολὰς, μέχρις ἑξ τυπογραφικῶν φύλλων.

Περιεχόμενον :

Εἰσαγωγὴ. Σκοπὸς τῆς πολιτικῆς Οἰκονομίας. Περὶ
 πλοῦτου. Ἡ χρησιμότης τοῦ πλοῦτου.

Α'. Παραγωγὴ τοῦ πλοῦτου.

Πηγαί τῆς παραγωγῆς (φύσις, ἐργασία, κεφάλαιον).

Περὶ τῆς φύσεως ὡς πηγῆς πλοῦτου.

Περὶ τῆς ἐργασίας. Ἡ κατ' ἐπιτόμησον ἐργασία. Ἡ μετὰ
 φιλοκαλίας ἐργασία.

Καταμερισμὸς τῶν ἔργων.

Περὶ τοῦ κεφαλαίου. Διάφορα εἶδη κεφαλαίων. Λόγος
 συντελούσης εἰς σχηματισμὸν τοῦ κεφαλαίου.

Διάφορα εἶδη πλουτοπαραγωγικῶν ἐπιχειρήσεων. Ὁ ἐπι-
 χειρηματίας.

Συνεταιρισμοί.

Περὶ μηχανῶν.

Περὶ μεγάλης καὶ μικρᾶς παραγωγῆς.

Β'. Διανομὴ τοῦ πλοῦτου.

Περὶ τῶν γενικῶν ὄρων τῆς διανομῆς τοῦ πλοῦτου ἐν καιρῶ
 νεοτέραις κοινωνίαις. Ἰδιοκτησία, οἰκονομία, κληρονομία.

Περὶ τοῦ μεθόμματος καὶ τῆς ἐργείου προσόδου. Σχέσις
 τῶν γαικτικῶν πρὸς τοὺς κληρονομίαις. Περὶ μεγάλης
 καὶ μικρᾶς ἰδιοκτησίας.

Περὶ τῆς μερισμῶν τοῦ κεφαλαίου ἐν τῇ διανομῇ. Ὁ τόκος.
 Πῶς κανονίζεται τὸ ἐπιτόκιον.

Περί του κέρδους του βιομηχανίου επισημηματιου. Αίτια και στοιχεια του κέρδους τούτου.

Περί τῆς μερίδος του έργατου ἐν τῇ διανομῇ. Περί εργατικού μισθοῦ. Διάφορα εἶδη αὐτοῦ. Συμμετογὴ εἰς τὰ κέρδη. Ἐργατικοὶ συνεταιρισμοί. Συνδικάτα. Ἀπεργία. Κοινωνικά ζητήματα.

Γ'. Κυκλοφορία τοῦ πλοῦτου.

Περί ἀνταλλαγῆς και ἀξίας. Περί τιμῆς. Περί συζωνωνίας και μεταφορῆς. Ταχυδρομεία και τηλεγραφοί.

Περί ἐμπορίας ἐσωτερικῆς και ἐξωτερικῆς. Ἐλευθερία τῶν ἀνταλλαγῶν, προστατευτικὸν σύστημα.

Περί προσφορῆς και ζητήσεως. Περί ἀνταγωνισμοῦ. Μονοπώλια.

Περί νομισματικῶν. Μονομεταλλισμὸς και διμεταλλισμὸς, τάλαντωσις τῆς ἀξίας τῶν πολυτιμῶν μετᾶλλων. Περί χαρτονομισματικῶν.

Πίστις. Εἶδη αὐτῆς.

Περί τραπεζῶν.

Περί δημοσίας πίστεως.

Χρηματιστήρια και συμφηριστήρια (Clearing Houses). Περί κρίσεων.

Δ'. Κατανάλωσις τοῦ πλοῦτου.

Περί δαπανῶν και πολυτελείας.

Περί ἀποταμιεύσεως και ταμιευτηρίων.

Περί πληθυσμοῦ. Κίνησις τοῦ πληθυσμοῦ. Ἀποδημίας, ἀποικισμοί και μεταναστεύσεις.

Πενία και ἀγαθοεργία. Προβλεπτικά ἰδρύματα.

Ε'. Δημοσιονομικά.

Περί πολιτείας. Φύσις και λειτουργία αὐτῆς.

Ἡ δικαιοσύνη και ἡ ἀσφάλεια. Ἡ ἐκπαίδευσις. Ἡ ὑπὲρ τοῦ ἰθνηκοῦ πλοῦτου μέριμνα. Πρόνοια τοῦ κράτους και ἰδιωτικῆ πρωτοβουλία.

Ἡ ἐθνικὴ ἄμυνα.

Περί φόρων. Ἀναγκαιότης τῶν φόρων, διανομὴ αὐτῶν. Φόροι ἄμμοι και ἔμμοιοι.

Περί προῦπολογισμοῦ.

Περί δημοσίων χρεῶν.

Περί τελωνιακῶν δασμῶν. Διοργάνωσις τῶν τελωνείων. Γενικαὶ ἀποθήκαι. Τιμωρία τῶν τελωνιακῶν παραβάσεων.

9. Στοιχεῖα Ἐμπορικοῦ Δικαίου διὰ τὰς ἐμπορικὰς σχολὰς, μέχρις ἑξ τυπογραφικῶν φύλλων.

Περιχόμενον :

Α'. Περί ἐμπορίας ἐν γένει.

Σκοπὸς τῆς ἐμπορικῆς νομοθεσίας.

Ἐμπορικαὶ πράξεις. Ἐμποροί.

Περί τῶν ἐμπορικῶν βιβλίων.

Ἐταιρεία. Εἶδη αὐτῶν. Ἐταιρικαὶ σχέσεις.

Περί γρηματιστηρίων, κολλυσιτῶν και μιστῶν.

Περί παραγγελιοδόχων. Εἶδη αὐτῶν.

Περί ἀγωγιάτου.

Περί ἀποδείξεων ἐν τῇ ἐμπορίᾳ.

Περί συναλλάγματος. Ὁρισμὸς αὐτοῦ, χρησιμότης, τύπος κλπ. Πρόβλεψις. Ἀποδοχὴ. Ἀποδοχὴ κατὰ παρέμβασιν.

Προβημία. Ὁπισθογράφους. Περί ἀλληλεγγίου και τριτεγγυήσεως. Ἀντικατάστασις ἀπολοθεισῆς συναλλαγματικῆς.

Πληρωμὴ. Πληρωμὴ κατὰ παρέμβασιν. Διακρίματα και καθήκοντα τοῦ κομιστοῦ. Διακμηρυτιόν. Ἐπισυναλλαγὴ.

Περί τῶν εἰς διακτηγῆν γραμματίων. Χρηματικῶν Ἐντάλλαγμα ἐπιταγῆ, πιστωτικὴ ἐπιστολή.

Περί παραγράφου.

Β'. Περί ναυτικῆς ἐμπορίας.

Περί πλοίων και ἰδιοκτητῶν αὐτῶν. Ἀπαλλοτριώσις τῶν πλοίων.

Περί τοῦ πλοιαρχοῦ. Διεθνῆς κανονισμοί.

Περί τῶν ναυτῶν και τοῦ λοιποῦ πληρώματος.

Περί ναυλοτικῶν και ναυλώσεων. Περί φορτωτικῆς.

Περί τοῦ ναυλοῦ.

Περί τοῦ ναυτικοῦ δανείου.

Περί ἀσφαλείων. Ἀσφαλιστικὰ συμβόλαια. Ἀσφαλισταὶ και ἀσφαλιζόμενοι.

Περί ἑγκαταλίψεως.

Περί ἀβαρίων.

Περί γύσεως και συνεισφορᾶς.

Περί παραγραφῶν και ἀπαράδεκτου.

Περί ναυτικῆς ὑποθήκης.

Γ'. Περί πτωχεύσεως και χρεοκοπίας.

Πτώχευσις. Κήρυξις πτωχεύσεως. Ἀποτελέσματα πτωχεύσεως. Περί τῶν διατασσομένων μέτρων. Διοικήσις πτωχεύσεως (ἔργα τῶν συνδίκων, ἐξελγεις τῶν πιστώσεων).

Συμβιβασμὸς. Ἐνωσις τῶν δανειστῶν. Πιστωτικὰ διαφῶρον κατηγοριῶν. Διανομὴ τῶν κινήτων εἰς τοὺς πιστωτάς. Πώλησις κινήτων. Διεκδίκησις. Ἐνδικοὶ μέσα.

Χρεοκοπία. Ἀπλή και δολία χρεοκοπία. Διοικήσις τῆς περτουσίας ἐν χρεοκοπίᾳ.

Περί ἀποκαταστάσεως.

Περί ἀποκαταστάσεως.

(Τὰ περὶ πτωχεύσεως και χρεοκοπίας ἐν ἄκρῃ συντομίᾳ).

Γενικὴ σημειώσις. Ἐκαστον τυπογραφικὸν φύλλον τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῆς Μέσης Ἐκπαίδεσεως λογίζεται ἑξ εἰκόσιν ἑξ χιλιάδων στοιχείων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἰουλίου 1907.

Ὁ ὑπευθέργος

Α. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ